



Sauðburður er í fullum gangi þessa dagana og er því nóg að gera hjá bændum. Ápena Dis og Bergþór fengu að fylgjast með starfi heimafélksins á Kiðafelli í Kjósarhreppi og virtust þau hæstánægð að komast í sveitasæluna. Fimmtán lömb komu í heiminn á bænum í gær og alls eru lömbin orðin rúmlega tvö hundruð nú þegar sauðburður er að verða hálfnaður.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Létta skuldabyrði Vaðlaheiðarganga

Unnið er að því að endur-
fjármagna skuldir Vaðla-
heiðarganga til að minnka
fjármagnskostnað. Rekstur-
inn gengur vel en hár fjár-
magnskostnaður setur strik í
reikninginn. Ríkið gæti breytt
hluta af láni sínu í hlutafé.

thorsteinn@frettabladid.is

VIÐSKIPTI Gengið verður frá fjár-
hagslegri endurskipulagningu
Vaðlaheiðarganga á allra næstu
vikum. Eypör Björnsson, fram-
kvæmdastjóri Samtaka sveitar-
félaga og atvinnuþróunar á Norður-
landi eystra, staðfestir í samtali við
Markaðinn að viðræður um endur-
skipulagningu skulda séu í gangi.
Enn eigi þó eftir að útfæra endur-
skipulagninguna.

900

Vaxtagjöld Vaðla-
heiðarganga námu um
900 milljónum 2019.
Kostnaður ganganna
endaði í 17 milljörðum
og var fjármagnaður
með láni frá ríkissjóði.

Ríkissjóður, sem er jafnframt
lánardrottinn Vaðlaheiðarganga, fer
með 33 prósent hlut en Greið leið
ehf., sem meðal annars er í eigu allra
sveitarfélaganna á Norðurlandi
eystra, fer með 66 prósent hlut.
Eftir því sem Markaðurinn kemst

næst er unnið að því að breyta skil-
málum í lánasamningum í þeim til-
gangi að létta á skuldabyrði félags-
ins og þá er einnig til skoðunar að
ríkissjóður breyti hluta af lánum
sínunum í hlutafé.

Tafir á framkvæmdum við Vaðla-
heiðargöng, sem voru opnuð í lok
árs 2018, höfðu í för með sér mikla
kostnaðaraukningu frá því sem
upphaflega var áætlað. Kostnaður-
inn endaði í 17 milljörðum króna
og var fjármagnaður með láni frá
ríkissjóði. Vaxtagjöld Vaðlaheiðar-
ganga á árinu 2019 námu tæplega
900 milljónum króna.

„Við erum með mjög óhagstæð
vaxtakjör miðað við það sem þekk-
ist í dag og þess vegna skiptir miklu
máli að endurfjármagna lánin svo
reksturinn geti staðið undir sér í
framtidinni,“ segir Valgeir Berg-

mann, framkvæmdastjóri Vaðla-
heiðarganga.

Fækkun ferðamanna vegna Covid-
19 hafði töluverð áhrif á reksturinn
á síðasta ári. Heildarumferð dróst
saman um 20 prósent og tekjur dróg-
ust saman um 27 prósent.

Valgeir segir að rekstur Vaðla-
heiðarganga hafi gengið ágætlega.
Rekstrartekjur eru langt umfram
rekstrargjöld og hefur félagið því
ekki þurft að nýta sér neinar af þeim
mótvægisáðgerðum sem stjórn-
völd hafa boðið upp á vegna heims-
faraldurs.

Rekstrarkostnaður Vaðlaheiðar-
ganga, sem er einungis með tvo
starfsmenn á sínum vegum, nam
um 165 milljónum króna árið
2019 og með hagræðingu náðist að
minnka hann um 20 prósent á árinu
2020./ *sjá Markaðinn* ■

Virði sjávarafurða gæti nær tvöfaldast

helgivyfill@frettabladid.is

VIÐSKIPTI Mikil tækifæri eru enn
til vaxtar í sjávarútvegi og tengdum
greinum og gæti virði framleiðsl-
unnar aukist um 85 prósent frá
árinu 2019 til 2030, í 615 milljarða.
Þyngst vega aukin umsvif í fiskeldi
sem gætu skilað nærri 200 milljörð-
um í útflutningstekjur eftir áratug.

Þetta kemur fram í nýrri skýrslu
sem unnin var að beiðni sjávarút-
vegs- og landbúnaðarráðherra.

Í skýrslunni er vakin athygli á
því að arðgreiðslur sem hlutfall af
hagnaði voru á árunum 2010 til 2013
lægri hjá sjávarútvegsfyrirtækjum
en fyrirtækjum almennt en 2014
til 2018 voru arðgreiðslurnar hins
vegar svipaðar og í viðskiptahag-
kerfinu./ *sjá Markaðinn* ■

Sólrún Diego
er með matinn á hreinu.

Fljótlegar, einfaldar og bragðgóðar uppskriftir.



heimkaup

Kolbeinn hættir við framboð

kristinnpall@frettabladid.is

KOSNINGAR Kolbeinn Óttarsson Proppé sem situr á þingi fyrir hönd Vinstrihreyfingarinnar – græns framboðs, tilkynnti í gærkvöld að hann hefði ákveðið að draga framboð sitt til Alþingis í kosningunum í haust til baka. Kolbeinn greindi frá þessu á samskiptamiðlum í gær en þar sagði hann ákvörðunina byggða á kvörtunum í hans garð sem bárust fagræði VG á dögum.



Kolbeinn Óttarsson Proppé, þingmaður VG.

Í færslunni segist Kolbeinn hafa komið illa fram við konur og að hann hafi sína djöfla að draga. Ýmislegt sé óuppgert úr fortíðinni en hann hafi fundið breytingu innan í sér á undanförunum vikum.

„...ég er að verða opnari og óhræddari, í minni vörn. Þegar mér svo barst til eyrna að hegðun mín hefði valdið konu mikilli vanlíðan varð ég fús til að leita mér aðstoðar vegna þessa. Ég vil ekki koma þannig fram að öðru fólki líði illa. Ég vil ekki sýna af mér hegðun sem konur upplifa sem óeðlilega,“ segir Kolbeinn. ■

Slökkt í sinu á Vatnsleysuströnd



Það var óhugnanlegt um að litast á Vatnsleysuströnd í gær þegar Slökkviliðið á höfuðborgarsvæðinu var þar við störf en mikill sinubruni varð þar í gær. Víða hefur kviknað í sinu á landinu síðustu daga og hafa almannavarnir lýst yfir hættustigi vegna þess.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Vilja fara með Secret Solstice yfir í Garðabæ

birnadrofn@frettabladid.is

GARÐABÆR Jón Bjarni Steinsson hefur óskað eftir viðræðum við Garðabæ fyrir hönd tónlistarhátíðarinnar Secret Solstice um að kanna möguleikann á að halda hátíðina á Vífilstaðatúni. Erindið var tekið fyrir á fundi bæjarráðs Garðabæjar.

Í erindinu kemur fram að hátíðin hafi frá upphafi farið fram í Laugardal. Það hafi gengið vel en að þar sé vandamálið langar boðleiðir innan borgarinnar ásamt því að í Laugardal starfi nokkur íþróttafélög. „Það hefur gert alla vinnu í kringum skipulagningu og framkvæmd mjög flókna og erfiða.“

Þá segist Jón Bjarni lengi hafa haft augastað á Vífilstaðatúni sem



Tónlistarhátíðin Secret Solstice var fyrst haldin árið 2014.

heimili fyrir hátíðina. Það svæði geti borið hátíð eins og Secret Solstice.

Í erindinu segir að hægt sé að vinna með Stjórnunni og að auðveldara sé að vinna með einu íþróttafélagi í stað þess að vinna með fleirum í Laugardal. Bæjarráð vísaði erindinu til umfjöllunar í menningar- og safnanefnd og íþrótt- og tómstundaráði. ■

Strangar reglur í Rotterdam

Reglur í Covid-búbbblunni í Eurovision eru strangar og fær íslenski hópurinn aðeins að fara í gönguferðir umhverfis hótelið. Þá er hópurinn prófaður á 48 tíma fresti. Hingað til hefur allt gengið vel.

benediktboas@frettabladid.is

EUROVISION „Við erum prófuð á 48 tíma fresti. Mesta spennan er hvort öndunarprófið dugi til að sleppa við pinnann. Hingað til hefur það gengið í svona 50 prósentum tilvika, þannig að nú erum við að reyna að fullkomna öndunartækni til að geta tekið þessi PCR-öndunarpróf,“ segir Rúnar Freyr Gíslason, fjölmiðlafulltrúi íslenska hópsins í Rotterdam.

Mikið er lagt upp úr smitvörnum vegna faraldursins og er því grímskylda og spritt á hverju strái. Þá eru keppendur og aðrir í sendinefndunum prófaðir á 48 klukkustunda fresti. Fyrst með tæðu öndunarprófi, en ef það virkar ekki er gripið til pinnans sem flestir eru sammála um að sé frekar óþægileg stund.

Íslenski hópurinn er með Malt-verjum, Rúmenum og Pólverjum í búbblu, sem Rúnar segir að séu toppfólk þó hann hafi reyndar litið hitt þá hópa. „Ég tók einn göngutúr í kringum hótelið. Korter kannski en það var æðislegt. Fékk útlandalýktina og allt beint í æð. Það er mikil ásókn í viðtöl við Daða þannig að við erum mikið að vinna og lítill tími til að vera að gera eitthvað annað, þannig að það er allt í góðu að vera í búbbblunni,“ segir Rúnar, sem má ekki fara af hótelinu eða úr keppnishöllinni.

Hann segir að Hollendingar séu fagmenn fram í fingurgóma. Það sé vel tekið við öllum ábendingum sem Daði og Gagnamagnið höfðu frá fyrstu æfingu og allt lagað sem þurfti að laga. „Við erum eiginlega í skýjunum. Það stefndi fyrst eins og þetta væri að fara í einhverja allt



Daði og Gagnamagnið æfðu í fyrsta sinn á stóra sviðinu í Ahoy-höllinni. MYND/ANDRES PUTTING



Það er mikil ásókn í viðtöl við Daða þannig að við erum mikið að vinna og lítill til að vera að gera eitthvað annað, þannig að það er allt í góðu lagi að vera í búbbblunni.

Rúnar Freyr Gíslason, fjölmiðlafulltrúi íslenska hópsins.

Hún mun heita Lára

Á fyrsta fundi Daða og Gagnamagnsins með blaðamönnum kom fram að Daði og Árný hafa ákveðið nafn á ófætt barn þeirra. Blaðakona frá Danmörku spurði þau um nafn og svaraði Árný þá: „Hvað segirðu um Láru?“ undir hlátrasköllum úr salnum. „Ætlum við að ákveða nafnið núna?“ spurði Daði sem Árný svaraði kinkandi kolli. „Hún mun heita Lára,“ tilkynnti Daði og fékk klapp frá Evrópu.

aðra átt, en þeir eru búnir að laga allt og gera miklu flottara. Hér er allt mjög stórt og fagmannlegt umhverfi. Allir Hollendingar sem hafa orðið á okkar vegi eru frábært fólk sem tekur vel í allt og greinilega miklir atvinnumenn,“ segir Rúnar. ■

Halló. Við erum Wise.

Tengjumst.

wise.is



PARKET DAGAR

VIÐ ERUM Í SUMARSKAPI
OG BJÓÐUM VALDAR TEGUNDIR
AF PARKETI Á TILBOÐI

Harðparket verð frá 1.650 kr. fm.

Vínýlparket verð frá 3.990 kr. fm.

Viðarparket verð frá 4.990 kr. fm.

Birgisson®

Verða af fjórum milljörðum vegna erlendra veðmálasíðna

hjorvaro@frettabladid.is

VEÐMÁL Forsvarsmenn Landssambands ungmennafélaga, UMFÍ, og fleiri hagsmunaaðilar í íslensku íþróttastarfi eru ekki ánægðir með að þær fjárhæðir sem íslenskir tipparar veðja á erlendum veðmálasíðum skili sér ekki með neinum hætti í íþróttastarfið hér á landi.

Íþróttahreyfingin á Íslandi á ásamt fleirum getraunafyrirtækin Íslenska getspá og Íslenskar getraunir. Afkoma þessara fyrirtækja

skilar mánaðarlegum greiðslum til íþróttafélaga um allt land og auka-greiðslum þegar vel gengur. Hér-lendis tippa þó margir á erlendum veðmálasíðum, fyrirtækjum sem er ekki heimilt að vera með starfsemi hér á landi og styrkja þar af leiðandi ekki íþróttastarf á Íslandi.

Talið er að Íslendingar verji um sjö milljörðum króna í veðmál á erlendum síðum og af þeim sökum verði íþróttafélög héraðsins af fjór-um milljörðum sem runnið gætu í starf þeirra. Þá er veltan á erlendum



Úr fyrsta leik sumarsins í Pepsi Max-deild karla. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

síðum á íslenska knattspyrnuleiki allt upp í 1,5-2 milljarða króna á dag.

„Við erum kannski fyrst og fremst að hvetja íslenska tippara til þess að beina viðskiptum sínum til Íslenskra getrauna og Íslenskrar getspár og styrkja um leið íþróttastarf samhliða því að þeir spá í spilin,“ segir Jóhann Steinar Ingimundarson, varafor- maður UMFÍ.

„Þá viljum við einnig að tekin sé einhver ákvörðun um hvernig umhverfið verður hvað veðmálasíð- ur varðar. Það er að tekið verði fastar

á því að banna starfsemi erlendra veðmálasíðna ef það er leiðin sem fara á og að öðrum kosti renni hagn- aður þeirra inn í íslenskt íþróttasam- félag,“ segir varaformaðurinn.

„Það er vinnuhópur á vegum menntamálaráðuneytisins sem er með þetta mál til skoðunar og málið er í góðu ferli. Við viljum kannski bara að landslagið hvað þetta snertir verði gert skýrara eins fljótt og auðið er, þar sem það eru miklir hagsmunir í húfi fyrir íþróttafélögin í landinu,“ segir hann enn fremur. ■



Framkvæmdum skal lokið árið 2023.

Fara í endurbætur á Litla-Hrauni

jon@frettabladid.is

FANGELSI Til stendur að endur- nýja fangelsið á Litla-Hrauni fyrir 1,6 milljarða króna og var tillaga Áslaugar Örne Sigurbjörnsdóttur dómsmálaráðherra þess efnis lögð fram á fundi ríkisstjórnarinnar í gærmorgun. Þetta kemur fram á vef Stjórnarráðsins.

Stefnt er að því að framkvæmdum verði að fullu lokið um mitt ár 2023.

Fram kemur að á Litla-Hrauni sé um helmingur allra fangelsisrýma í landinu og að húsnæðið uppfylli ekki lengur þær kröfur sem gerðar eru til slíkrar starfsemi.

Árin 2019 og 2020 fór fram úttekt nefndar Evrópuráðsins um varnir gegn pyndingum og ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu hér á landi. Nefndin gerði athuga- semdir við hversu illa hefur gengið að stemma stigu við útbreiðslu fíkn- efna í fangelsinu. Þá gerði nefndin einnig athugasemdir við aðgengi að heilbrigðisþjónustu, einkum geð- heilbrigðisþjónustu fyrir fanga. Þá hefur Vinnueftirlitið gert athuga- semdir við starfsaðstöðu fangavarda og fanga á Litla-Hrauni. ■

Sjónarspilið mun halda áfram

Virgni eldgossins í Geldinga- dölum hefur verið kaflaskipt síðustu daga. Þannig hafa kvikustrókar myndast sem eru tignarleg sjón en þeir sjást greinilega frá höfuðborginni. Þorvaldur Þórðarson jarð- vísindamaður hvetur höfuð- borgarbúa til þess að fylgjast vel með því hraðnámskeiði í jarðfræði sem þeim stendur til boða þessa dagana.

hjorvaro@frettabladid.is

ELDGOS Gögn sem Jarðvísindastofn- un Háskóla Íslands safnaði saman um hádegisbil í gær við eldgosíð í Geldingadölum, um stærðir hrauns og hraunrennsli á svæðinu, sýna verulega aukningu í hraunrennsli í Fagradalsfjalli síðustu vikuna. Í næstu viku verða tveir mánuðir liðnir frá því að eldgosíð hófst eftir langan aðdraganda.

Meðalrennslið yfir tímabilið mælist 13 rúmmetrar á sekúndu en áður hafði mælst þar tæplega 8 rúmmetrar á sekúndu meðalrennsli. Aukið flæði hefur haldist í hendur við hækkanði kvikustróka og öfluga framrás hraunsins í Meradölum.

Rúmmál hraunsins er nú orðið rúmlega 30 milljónir rúmmetrar og flatarmál þess tæplega 1,8 fer- kilómetrar.

Um síðustu helgi mátti sjá á um það bil tíu mínútna fresti háa stróka frá einum gíganna á svæðinu, sem sést berlega frá höfuðborgarsvæðinu.

Kvikustrókur er það kallað þegar sprenging verður í kjölfar þess að gas sleppur úr kvikunni. Kvik- strókarnir hafa náð allt að 500 metra hæð upp fyrir sjávarmál og hafa gróðureldar kviknað í nokkur hundruð metra fjarlægð frá gíg- unum vegna gjóskufalls.

„Kvikufæðið úr gosinu er nokkuð stöðugt og gasstreymið sömuleiðis.



Fjölmargir Íslendingar hafa gert sér leið að eldgosinu í Geldingadölum og er von á að þetta sjónarspil lifi áfram. FRÉTTA- BLAÐIÐ/VALLI

þær breytingar sem hafa verið á því síðustu dagana eru ekki teljandi og því ekki hægt að tala um drama- tíska þróun í þeim efnum.

Það sem er að gerast núna og er áhugavert eru kvikustrókarnir sem eru mikið sjónarspil og sjást með berum augum á höfuðborgarsvæð- inu. Það má því segja að höfuðborg- arbúar séu að fá hraðnámskeið í jarð- fræði í góðu útsýni,“ segir Þorvaldur Þórðarson, prófessor í eldfjallafræði.

„Ástæðan fyrir þessum kvikustrók- um er að gasið er að safnast saman í eins konar bólur sem springa svo út með þessum kvikustrókum,“ segir Þorvaldur.

„Þar sem að gosið heldur áfram þessum stöðugleika og er áfram ámóta kraftlítið og það var í upphafi þá er ég enn á þeirri skoðun að þetta verði langt gos. Það er töluverð kvika þarna undir á um það bil 15-20 kíló- metra dýpi og geymsluhólflið þar er

”

Þar sem gosið heldur áfram þessum stöðug- leika og er áfram ámóta kraftlítið og það var í upphafi þá er ég enn á þeirri skoðun að þetta verði langt gos.

Þorvaldur Þórðarson.

enn með töluverða kviku sem hefur safnast saman í 800 ár.

Þetta mun því halda áfram að vætla upp í talsverðan tíma en við höfum ekki möguleika á að kanna þróun þeirrar kviku sem er þarna á 15-20 kílómetra dýpinu. Við getum hins vegar lesið í það sem er að koma upp á yfirborðið og aflað okkur þannig þekkingar og verið betur í stakk búin að spá fyrir um það sem koma skal,“ segir hann.

„Sú kvikustróka virkni sem er þessa stundina getur þeytt kviku nokkur hundruð metra upp fyrir gíg og það fer svolítið eftir vindátt hvert kvikan leitar. Sú kvika sem kemur úr gosinu verður að ösku og kleprum sem geta fallið til jarðar nokkur hundruð metrum frá gíg- um. Þar af leiðandi er full ástæða til þess að virða það hættusvæði sem almannavarnir hafa sett í gildi.“ segir jarðvísindamaðurinn. ■

Sumarnámskeið fyrir ungt fólk

Það sem þátttakendur uppskera:

- Aukið sjálfstraust, sterkari sjálfsmynd og trú á eigin getu
- Hugrekki til að rétta upp hönd og taka þátt í umræðum
- Leiðir til að kynnst nýju fólki, bæta samskipti og styrkja sambönd
- Þor til að koma hugmyndum sínum á framfæri og hafa áhrif
- Betra skipulag og skýrari markmið
- Jákvætt viðhorf og kvíða/streitustjórnun



Námskeið hefst:

9 til 12 ára Leiðtogabúðir 21. júní 8.45-17.00 4 dagar í röð
9 til 12 ára Leiðtogabúðir 9. ágúst 8.45-17.00 4 dagar í röð
Uppselt- 10 til 12 ára 14. júní 9.00-13.00 átta dagar í röð
10 til 12 ára 21. júní 9.00-13.00 átta dagar í röð
10 til 12 ára 4. ágúst 9.00-13.00 átta dagar í röð
13 til 15 ára 14. júní 13.30-17.00 átta dagar í röð
13 til 15 ára 4. ágúst 13.30-17.00 átta dagar í röð
16 til 19 ára 4. ágúst 18.00-22.00 tvisvar í viku, 9 skipti
20 til 25 ára 27. maí 18.00-22.00 tvisvar í viku, 9 skipti
20 til 25 ára 3. ágúst 18.00-22.00 tvisvar í viku, 9 skipti



Copyright © 2021 Dale Carnegie & Associates, Inc. All rights reserved. Youth_Ad_050321

Skráning á dale.is eða 555 7080
Ókeypis kynningartími dale.is/ungtfolk



SLYSAVARNAFÉLAGIÐ
LANDSBJÖRG



Hjálpaðu okkur að bjarga mannlífum

Bakverðir standa við bakið á sjálfbærliðum okkar með mánaðarlegum stuðningi og gera þeim kleift að vera til taks þegar á þarf að halda, á nóttu sem degi, allan ársins hring.

**Vertu Bakvörður
Landsbjargar ——— landsbjorg.is**



Bráðabirgðatölur Hagstofu benda til margföldunar á gistinguóttum á hótélum í apríl miðað við sama tíma í fyrra.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Stóraukning í fjölda gistinguóttu

thorgrimur@frettabladid.is

FERÐAÞJÓNUSTA Gistinætur á íslenskum hótélum tæplega fjór-földuðust í apríl 2021 miðað við sama tíma í fyrra. Þetta kemur fram í bráðabirgðatölum Hagstofu yfir fjölda gistinguóttu í mánuðinum.

Út frá tölunum er reiknað með því að alls hafi gistinætur í apríl verið um 34.700 talsins miðað við 9.200 í apríl 2020. Af þessum gistinguóttum hafi um 26.100 verið íslenskar en um 8.600 erlendar. Séu tölurnar réttar er um að ræða um 280% aukningu allra gistinguátta milli ára, 190% aukningu á gistinguóttum útlendinga og 320% aukningu á gistinguóttum Íslendinga.

Öryggismörk bráðabirgðatálnanna eru metin 95%. Hafa ber í huga að bráðabirgðatölur fyrir mars 2021 reyndust nokkrum þúsundum hærrí en endanleg talning. ■

Þrír karlar og kona ákærð fyrir morð

adalheidur@frettabladid.is

LÖGREGLUMÁL Þrír karlar og ein kona hafa verið ákærð fyrir morðið á Armando Beqirai. Í ákæru er byggt á því að um samverknað hafi verið að ræða og eru öll fjögur ákærð fyrir manndráp með samverknaði.

Brot sem framin eru í samverkn- aði sæta almennt þyngri refsingu en brot framin af einum einstaklingi en í hegningarlögunum segir að hafi fleiri menn en einn unnið verkið í sameiningu, skuli að jafnaði taka það til greina til þyngingar á refsingu.

Samkvæmt heimildum Fréttablaðsins er Íslendingur sem sætti um tíma gæsluvarðhaldi vegna málsins ekki meðal hinna ákærau. ■

Ólíðandi að Vestmannaeyjabær sé hunsaður

benediktboas@frettabladid.is

VESTMANNAEYJAR „Það er ólíðandi að ráðuneytið hundi beiðnir Vestmannaeyjabæjar um fundi þegar Heilbrigðisstofnun Suðurlands hefur tekið yfir rekstur Hraunbúða í hús- næði Vestmannaeyjabæjar,“ segir í bókun bæjarráðs Vestmannaeyja um yfirfærslu hjúkrunar- og dvalar- heimilisins Hraunbúða til Heilbrigðisstofnunar Suðurlands.

Nú stendur yfir uppgjör milli Vest-



Frá Vestmannaeyjum en ráðuneytið hunsar skilaboð frá bænum.

mannaeyjabæjar og Heilbrigðis- stofnunar Suðurlands, svo sem vegna áunnins orlofs starfsfólks, lausaffjár og birgða.

Eftir margítrekaðar óskir um fund með heilbrigðisráðuneytinu um hús- næði Hraunbúða varð ráðuneytið loks við beiðni bæjarins um fund. Á fundinn verða boðaðir fulltrúar heilbrigðisráðuneytisins, fjármála- ráðuneytisins, Vestmannaeyjabæjar og lögmaður bæjarins.

Hefur Vestmannaeyjabær marg-

ítrekað þá kröfu að ríkið greiði eðlilegt endurgjald fyrir afnot af húsnæðinu, sem er að fullu í eigu Vestmannaeyjabæjar. Bæjarráðið segir enn fremur í bókun sinni að það lýsi vonbrigðum með hversu erfitt sé að fá fundi með heilbrigðis- ráðuneytinu um málefni Hraun- búða. „Erfiðlega gekk að funda með ráðuneytinu þegar starfsmannamál- in voru til umræðu og enn hefur ekki verið gengið frá húsnæðismálum vegna seinagangs ráðuneytisins.“ ■

Íslenska fordæminu beitt á Pólland

Formaður Dómarafélags Íslands segir ljóst að fordæmi Mannréttindadómstóls Evrópu í Landsréttarmálinu verði prófsteinn á hvort dómstólar teljist skipaðir með lögum. Dómur um pólska dóms- kerfið var byggður á íslenska fordæminu.

adalheidur@frettabladid.is

DÓMSMÁL Mannréttindadómstóll Evrópu (MDE) beitti fordæmi sínu í Landsréttarmálinu í fyrsta skipti í síðustu viku þegar kveðinn var upp dómur um umdeildar breytingar á dómskerfinu í Póllandi.

Formaður Dómarafélags Íslands segir þennan nýja dóm sýna að dómur réttarins í Landsréttarmál- inu verði prófsteinn á hvort dóm- stólar uppfylli það skilyrði að vera skipaðir með lögum.

Eftir að stjórnarskipti urðu í Pól- landi árið 2015, og flokkurinn Lög og réttlæti komst til valda, hófst umfangsmikil herferð gegn sjálf- stæði dómstóla þar í landi. Stjórn- völd virtu fjölda dóma stjórn- skipunardómstólsins að vettugi, eftirlaunaaldur dómara var lækka-ður til að unnt væri að koma dóm- urum úr embætti og skipa aðra í staðinn. Þá hafa bæði dómarar og saksóknarar í Póllandi sætt refs- ingum af hálfu stjórnvalda fyrir að gagnrýna stefnu pólskra stjórn- valda um dómskerfið.

Í dómnum sem kveðinn var upp á föstudag beitti MDE nýju þriggja þrepa prófi sem fyrst var beitt í dómi yfirdeildar MDE í máli Guð- mundar Andra Ástráðssonar gegn Íslandi til að meta hvort dómstóll gæti talist skipaður með lögum. Prófið samanstendur af mati á því hvort landslög hafi verið brotin við skipunarferlið, hvort brotin feli í sér brot á grundvallarreglum og hvort kærandi málsins hafi fengið réttláta



Mikil mótmæli hafa verið í Póllandi vegna afskipta stjórn- valda af dóms- kerfinu og brota sem framin hafa verið gegn dómurum sem skipaðir voru fyrir stjórnar- skiptin í landinu.

FRÉTTABLAÐIÐ/ GETTY



Dómstólar þar sem dómarar eru skipaðir með pólitísku möndli og í trássi við landslög eru almennt ekki líklegir til að standast það próf.



Kjartan Bjarni Björgvinsson, formaður Dómarafélags Íslands.

málsmeðferð hjá innlendum dóm- stólum.

Málsatvik eins og þeim er lýst í dómnum eru nokkuð flókin en því er lýst hvernig forseti Póllands hafi neitað að setja þrjá dómara í embætti sem löglega voru kjörnir af pólska þinginu í október 2015, stuttu áður en stjórnarskipti í landinu fóru fram. Þá hafi hann sett í embætti þrjá dómara sem kjörnir voru af nýju þingi í sæti sem þegar voru skipuð dómurum sem bolað var út.

Dómurinn sá ekki ástæðu til ann- ars en að fallast á það með stjórn- skipunardómstólnum sjálfum að skipun þessara nýju dómara hefði falið í sér brot á landslögum. Þá hafi háttsemi pólskra stjórnvalda, einkum sú að virða ekki dóm stjórn- skipunardómstólsins um ólögmæti skipunarinnar, tengst viðleitni þeirra til að svipta dómstólinn því helsta hlutverki sínu að túlka stjórn-

arskrá landsins. Í því felist brot á grundvallarreglum um réttarríkið og þriggreiningu ríkisvaldsins.

Með þessu þriggja þátta prófi komst MDE að þeirri niðurstöðu að kærandi málsins hefði ekki notið þess réttar að fá að bera mál sitt undir dómstól skipaðan með lögum.

„Niðurstaðan í pólska málinu staðfestir enn frekar að með dómi sínum í Landsréttarmálinu hefur Mannréttindadómstóllinn sett for- dæmi sem mun orka sem prófsteinn á það hvort skipan dómstóls uppfylli það skilyrði að vera ákveðin með lögum. Dómstólar þar sem dómarar eru skipaðir með pólitísku möndli og í trássi við landslög eru almennt ekki líklegir til að standast það próf,“ segir Kjartan Bjarni Björg- vinsson, formaður Dómarafélags Íslands og dómari við Héraðsdóm Reykjavíkur. ■



Ertu að flytja?

FÁÐU KASSANA FRÍTT

Komdu í viðskipti, það tekur aðeins eina mínútu að skipta. Allir sem skrá sig hjá Orkusölunni fá fría kassa.

Komdu yfir í stuðið á orkusalan.is

SÍÐASTI SÉNS

RISA

TAX
FREE

DAGAR

5.-12. maí

Taxfree* af öllum snyrtivörum,
leikföngum, skóm, fatnaði, garni,
búsáhöldum og raftækjum

*Taxfree jafngildir 19,36% afslætti.

HAGKAUP

Að sjálfsgöðu fær ríkissjóður 24% virðisaukaskatt af þessari sölu.

Hart deilt um framtíðarnotkun orðsins maður

Skiptar skoðanir eru um framtíð orðsins maður í íslenska tungumálinu. Í því samhengi er skoðað hvort rétt sé að nota kynhlutlausara tungumál þar sem hægt er.

thorgrimur@frettabladid.is

SAMFÉLAG Rétt notkun orðins „maður“ er umdeilt fyrirbrigði í íslensku nútímamáli. Hart er deilt á samfélagsmiðlum um ágæti þess að nota orðið maður og önnur orð í málfræðilegu karlkyni til að vísa til fólks og starfsheita óháð kyni. Mörgum kann að vera eðlislægt að nota orðið maður í hinum ýmsu merkingum en æ algengara er orðið að bent sé á viðari notkun þess en vísanir til karlmanna sem tíma-skekkju.

„Orðið maður hefur á öllum tímum í íslenskri mál sögu verið notað til að vísa til fólks óháð kyni,“ segir Guðrún Þórhallsdóttir, dós-ent í íslensku við Háskóla Íslands. „Afstaðan til svona orða hefur verið misjöfn á síðustu árum. Þegar Kvinnalístinn kom fram sem stjórnmálaflokkur vildu frambjóð- endur hans láta sig þingkonur. Þetta var bylgja þar sem sumar konur óskuðu þess að nota starfs- heiti sem enduðu á -kona eða -stýra til að vera ekki -maður eða -stjóri en þetta sló ekki almennilega í gegn.

Það væri algerlega rangt að gefa út íslenska orðabók þar sem orð sem enda á -maður væru ein- göngu sögð vísa til karla. Það væri



Viðmælendur sem Fréttablaðið ræddu við þorðu ekki að spá fyrir um notkun orðsins í framtíðinni. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN



Eiríkur Rögn- valdsson, pró- fessor í íslenskri málfræði.

einfaldlega ekki í samræmi við íslensku og þar væru lesandanum gefnar rangar upplýsingar.“ Guðrún telur ekki þörf fyrir uppstokkun á íslenskunni í viðleitni til að gera



Guðrún Þór- hallsdóttir, dós- ent í íslensku.

hana kynhlutlausari. Hún segir þó að slíkar hugmyndir séu ekki nýjar. Til að mynda hafi kvennaguð- fræðingar óskað eftir breytingum á notkun orðsins „maður“ í nýrri

þýðingu Biblíunnar sem kom út árið 2007.

Guðrún segir viðleitnina til að draga úr orðnotkun af þessu tagi eiga sér samsvörun í öðrum tungu- málum.

„Sem jafnréttisbaráttuhug- myndir eru þær fengnar að láni frá tungumálum sem hafa ekki sama málfræðilega kynjakerfi og íslenska. Enska málendi konur fyrir 50 árum höfðu mun ríkari ástæðu til að kvarta yfir notkun orðsins „man“ en íslenskar konur vegna þess að hérlandis var orðið „maður“ ekki

bara notað um karlmenn heldur um fólk óháð kyni í ýmsu samhengi. Á íslensku tölum við til dæmis um mannréttindi en á ensku er talað um „human rights“ en ekki „man rights“. Íslenska er bara öðruvísi gerð.“

Eiríkur Rögnvaldsson, prófessor emeritus í málfræði við HÍ, segir þetta flókið álítaefni. „Það er ljóst að orðið „maður“ hefur fleiri en eina merkingu. Fyrst tegundina Homo sapiens og svo karlmaður. En það breytir því ekki að í huga margra tengist þetta miklu meira karlmönnum, enda er orðið mjög oft notað þannig og talað er um menn og konur. Í Íslendingasögu- unum er til dæmis aldrei kynnt kona til sögunnar með orðunum „maður er nefndur“. Það leiðir til þess að mörgum konum og kyn- segin fólki finnst ekki höfðað til sín með orðinu.“

Eiríkur telur óheppilegt að orð sem eigi að vísa til allra höfði ekki til hluta fólks. „Þetta snýst um til- finningu fólks fyrir orðinu. Ég hef fyrst og fremst reynt að tala fyrir umburðarlyndi og að fólk sýni því skilning að margir tengja ekki við þetta orð.“

Hvorki Guðrún né Eiríkur treysta sér til að spá fyrir um hvort mál- þróun verði sú að orðið maður falli úr notkun í kynhlutlausri merkingu sinni. Eiríkur segir að samfélagið muni skera úr um það en bendir á að andstaða við viðtækari merkingu orðsins fari vaxandi og sé algengari meðal yngra fólks en eldra. ■



Ársfundur 2021
fimmtudaginn 27. maí

Ársfundur Almenna lífeyrissjóðsins verður haldinn á Hilton Nordica, Suðurlandsbraut 2, **fimmtudaginn 27. maí 2021 kl. 17:15**

Dagskrá:

1. Skýrsla stjórnar
2. Ársreikningur 2020 og tryggingafræðileg athugun á fjárhag samtryggingarsjóðs
3. Kynning á fjárfestingarstefnu
4. Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins
5. Kosning stjórnar
6. Kosning endurskoðenda eða endurskoðunarfélags
7. Ákvörðun um laun stjórnar
8. Önnur mál

Ársreikning og önnur gögn fyrir fundinn er að finna á heimasíðu sjóðsins.

Vegna sóttvarna er farið fram á að þeir sjóðfélagar sem ætla að mæta á staðinn eða þeir sem mæta í umboði sjóðfélaga **skrái sig fyrir kl. 13:00 þann 26. maí 2021 á www.almenni.is**. Umboðsmenn skulu afhenda frumrit umboða eða skila rafrænu umboði með fullgildri rafrænni undirritun.

Fundinum verður streymt á heimasíðu sjóðsins.

Sjóðfélagar eru hvattir til að mæta. Stjórn Almenna lífeyrissjóðsins

Nánar á:
www.almenni.is



Í gær var opnað fyrir umsóknir í sumarstörf námsmanna á vef VMST. FRÉTTABLAÐIÐ/ARNÞÓR

Metfjöldi nýrra starfa hjá vinnumiðlun

birnadrofn@frettabladid.is

VINNUMARKAÐUR Tvö þúsund og fimm hundruð tímabundnum sumarstörfum fyrir námsmenn hefur nú verið úthlutað hjá Vinnumálastofnun (VMST), en störfín eru hluti af áttakinu Hefjum störf.

Markmiðið með áttakinu er að auðvelda stofnunum, fyrirtækjum, sveitarfélögum og félagasamtökum að ráða fólk til starfa. Hverjum námsmanni sem ráðinn er með úrræðinu fylgir styrkur sem nemur fullum dagvinnulaunum samkvæmt gildandi kjarasamningum, þó aldrei hærrí en 472 þúsund krónur á mánuði.

Stefnt var að því að með áttakinu Hefjum störf yrðu til um 7.000 störf en nú þegar hafa verið skráð um 8.700 störf og aldrei fyrr hafa fleiri störf borist til vinnumiðlunar Vinnumálastofnunar.

Í gær var opnað fyrir umsóknir í sumarstörf námsmanna á vef VMST. Skilyrði fyrir þátttöku er að námsmenn séu 18 ára eða eldri og hafi verið í námi í vor eða séu á leið í nám næsta haust.

Ásmundur Einar Daðason, félags- og barnamálaráðherra, segir á vef Stjórnarráðsins að algjört for-



Ásmundur Einar Daðason, fé- lags- og barna- málaráðherra.

gangsatriði sé að skapa störf fyrir þá sem hafa verið atvinnulausir og fyrir námsmenn milli anna. Vegna Covid-19 faraldursins muni námsmenn standa frammi fyrir erfið- leikum við að fá vinnu í sumar.

„Það er mikið gleðiefni að tekist hafi að búa til sumarstörf fyrir 2.500 námsmenn nú þegar og við munum fylgjast vandlega með stöðunni til þess að tryggja að námsmenn verði ekki án starfs í sumar,“ segir Ásmundur Einar.

Almennt atvinnuleysi í apríl mældist 10,4 prósent og minnkaði miðað við mánuðinn á undan, þá mældist það 11 prósent. Atvinnu- leysi var 11,4 prósent í febrúar, 11,6 í janúar og 10,7 prósent í desember.

Tilkynning um eina hópuppsögn barst Vinnumálastofnun í apríl þegar 55 starfsmönnum í fjármála- og váttryggingarstarfsemi var sagt upp störfum. ■

JUNE

FRÁ PRIMAVERA



Ný sending og nýir litir. Komdu og láttu lífið leika við þig í sófa frá Vogue fyrir heimilið. JUNE er fánlegur í fjölmörgum útgáfum, mismunandi áklæðum og litum.

Verð frá 139.800 kr.
2ja sæta sófi

Vogue
FYRIR HEIMILIÐ

Segja hundrað þúsund hermenn bíða við landamæri Úkraínu og Rússlands

kristinnpall@frettabladid.is

RÚSSLAND Yfirmaður öryggisþjónustu úkraínska ríkisins, Ivan Bakanov, segir að Rússar séu enn með um hundrað þúsund hermenn tilbúna við landamæri rikjanna við Krímskaga, þrátt fyrir að yfirvöld í Moskvu hafi lofað að yfirgefa svæðið.

Með því tók Bakanov undir orð forseta Úkraínu, Volodímír Selenskij, sem gagnrýndi rússnesk yfirvöld fyrr í vikunni fyrir að standa ekki við gefin loforð.

Rússnesk yfirvöld brugðust við átökum í Donetsk og Luhansk með því að vígbúast við landamærin undir formerkjum þess að um heræfingu væri að ræða. Rúmlega sjö ár eru liðin síðan Rússar hertóku Krímskaga. ■



Reykstökkur ris á Gasasvæðinu eftir loftárásir Ísrael. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Hóta enn harðari árásum

Að minnsta kosti þrjátíu létust þegar Ísrael og Palestína skiptust á loftskýta- og loftárásum, þar af níu börn.

arnartomas@frettabladid.is

ÍSRAEL Að minnsta kosti 28 Palestínunumenn, þar á meðal níu börn, létu lífið í loftárás Ísraelsmanna á Gasasvæðið í gær. Benjamín Netanjahú, forsætisráðherra Ísraels, hefur heitið enn harðari árásum.

Að sögn ísraelskra fjölmiðla var loftárásin svar hersins við árás Hamas-samtakanna á mánudagskvöld. Þá skutu samtökin um 250 loftskýtum yfir landamærin, þar á meðal á borgina Jerúsalem, en þetta er í fyrsta skipti sem samtökin hafa beint árásum gegn borginni í sjö ár.

Tvær ísraelskar konur í borginni Ashkelon létust í árásinni og sex manns særðust þegar loftskýti lenti á fjölbýlishúsi í Jerúsalem.

Mikil ölga hefur verið á svæðinu undanfarnar vikur. Í Palestínu braust út mikil reiðialda þegar hæstiréttur í Ísrael tók fyrir mál um hvort



Árásir á okkur munu reynast dýrkeyptar.



Benjamín Netanjahú, forsætisráðherra Ísraels.

vísa skyldi palestínskum fjölskyldum á brott til að koma Ísraelum að.

Upp úr sauð í aðdraganda Jerúsalem-dagsins þar sem mikil átök brutust út á milli Palestínumanna og ísraelskra lögreglusveita. Þúsundir Palestínumanna höfðu byrgt sig inni í Al-Asqa moskunni þegar ísraelskir lögreglumenn brutust inn og beittu meðal annars gúmmikulum og táragei til að ná fólki út.

Hundruð særðust í átökunum og hótuðu Hamas-samtökin aðgerðum ef lögreglusveitir yfirgæfu ekki svæðið í kringum moskuna sem er afar heilög í íslamstrú.

„Ísrael mun svara af miklum krafti,“ sagði Netanjahú í ræðu við ríkisathöfn á Jerúsalem-deginum. „Við munum ekki umbera árásir á yfirráðasvæði okkar, höfuðborg, borgara eða hermenn. Árásir á okkur munu reynast dýrkeyptar.“

Benny Gantz, varnarmálaráðherra Ísraels, hefur nú kallað út fimm þúsund manna varalið hersins til að bregðast við átökunum. Einnig hefur hermönnum verið fjölgað við landamærin. ■



Um 65 þúsund Íslendingar hafa fengið bóluefni Pfizer. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Vilja hefja bólusetningu á unglingum í Evrópu

kristinnpall@frettabladid.is

COVID-19 Evrópska lyfjastofnunin, EMA, er með það til skoðunar að feta í fótspor lyfjaeftirlits Bandaríkjanna og veita leyfi til þess að unglingum á aldrinum 12-15 ára verði gefið bóluefni BioNTech/Pfizer. Bandaríska lyfjaeftirlitið samþykkti neyðarleyfi þess efnis fyrr í vikunni í von um að hindra útbreiðslu veirunnar meðal yngri hópa.

Emer Cooke, forstjóri lyfjastofnunar Evrópu, greindi frá þessu í samtali við þýska fjölmiðilinn Handels-

blatt. „Við erum að vonast til þess að leyfið verði til staðar fyrir lok maímánaðar,“ sagði Cooke og bætti við að málið hefði verið til skoðunar frá því í lok apríl. Kanada varð fyrsta þjóðin til að veita leyfi fyrir notkun bóluefnisins á unglingum í síðustu viku.

Samkvæmt rannsóknnum framleiðandans í Bandaríkjunum hefur verið sýnt fram á hundrað prósentu virkni bóluefnisins í þessum aldursþópi en unnið er að sambærilegri rannsókn fyrir börn allt niður í sex mánaða gömul. ■

AÐALFUNDUR KEA

verður haldinn í Menningarhúsinu Hofi fimmtudaginn 27. maí kl. 20:00

Á dagskrá fundarins eru venjubundin aðalfundarstörf samkvæmt samþykktum félagsins.

Tillögur sem óskað er eftir að verði teknar fyrir á fundinum skulu berast stjórn skriflega eigi síðar en sjö dögum fyrir aðalfund.

Dagskrá og ársreikningur liggja frammi á skrifstofu félagsins.

Einnig er hægt að nálgast upplýsingar á heimsíðunni **www.kea.is**

Ársfundur SL lífeyrissjóðs 2021

Fimmtudaginn 20. maí 2021 kl. 16.30

Fundurinn er rafrænn og verður streymt, sjá slóðina **www.sl.is**
Ef sóttvarnarreglur leyfa, eru fundargestir velkomnir á fundarstað á **Hilton Reykjavík Nordica**, Suðurlandsbraut 2, Reykjavík

DAGSKRÁ

1. Fundur settur
2. Skýrsla stjórnar
3. Gerð grein fyrir ársreikningi
4. Tryggingafræðileg úttekt
5. Fjárfestingarstefna sjóðsins kynnt
6. Önnur mál

Allir sjóðfélagar, jafnt greiðendur sem lífeyrisþegar, eiga rétt til fundarsetu á ársfundinum.

Hægt verður að senda spurningar á meðan á fundinum stendur á tölvupóstfangið **sl@sl.is**

Reykjavík 20.05.2021
Stjórn SL lífeyrissjóðs





TIL HAMINGJU MEÐ DAGINN

Í heimsfaraldri hefur samstaða heilbrigðisstétta skipt sköpum.
Hjúkrunarfræðingar, í dag er dagurinn ykkar, til hamingju!
Við sendum ykkur hlýjar kveðjur í tilefni dagsins.

12. maí er alþjóðadagur hjúkrunarfræðinga

Kvenkynssaga



Adalheiður
Ámundadóttir
adalheidur
@frettabladid.is

Þann 4. febrúar 2017 var ungri konu nauðgað af tveimur mönnum í kjallaraíbúð í Reykjavík. Mál hennar hefur enn ekki verið endanlega til lykta leitt af dómstólum. Rúmlega fjögur ár eru langur tími fyrir fórnarlamb nauðgunar, langur tími til að ná áttum eftir áfall og fóta sig á ný.

Þeir sem ekki átta sig á hvað fjögur ár eru langur tími, geta miðað við forsetað Donalds Trump en hann var nýtekinn við embætti forseta Bandaríkjanna þegar konunni var nauðgað. Líkamsleifar Birnu Brjánsdóttur voru nýfundnar og rannsókn stóð yfir á dauða hennar. Björt Ólafsdóttir var umhverfisráðherra og Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir sjávarútvegsráðherra. Enn var um það bil hálft ár í að #metoo byltingin hæfist. Umræða um uppreist æru til handa kynferðisbrotamönnum hófst ekki fyrr en mörgum mánuðum eftir að konan var í kjallaranum með kvölurum sínum.

Á meðan konan hefur beðið eftir lyktum síns máls hafa morð verið framin, rannsökuð, upplýst og morðingjar sakfelldir, fíkniefni framleiðsla gerð upptæk og framleiðendum refsað. Heilt millidómstig hefur verið sett á laggirnar, dómarmar þess skipaðir og Mannréttindadómstóll Evrópu kveðið upp áfellsdóm yfir því bæði í undirrétti og yfirdeild.

Og enn bíður konan eftir að nauðgarar hennar fái endanlegan dóm fyrir að nauðga henni í febrúar 2017. Málið var tekið til rannsóknar samdægurs og í dómi Landsréttar segir að eðlilegur gangur hafi verið í rannsókninni fram í miðjan maí. „Eftir það verður óútskýrt hlé á rannsóknaraðgerðum í um 10 mánuði,“ segir í dómi Landsréttar um málið. Rannsókn hafi svo verið tekin upp að nýju í mars 2018 og henni lokið í október sama ár. Ákæra var gefin út í maí 2019 og mennirnir dæmdir í þriggja ára fangelsi í nóvember það ár, heilum 33 mánuðum eftir að brotið var framið á konunni og rannsókn lögreglu hófst.

Fjórðum árum eftir að konunni var nauðgað mildaði svo Landsréttur refsingu gerendanna um heilt ár vegna dráttar á rannsókn málsins og dæmdi þá í tveggja ára fangelsi.

Ríkissaksóknari var ekki sáttur við þessi málalok og óskaði eftir endurskoðun Hæstaréttar á þeirri mildi Landsréttar í nauðgunarmálum sem fræg er orðin. Hæstiréttur varð við þeirri beiðni og hefur boðað málflutning í málinu í næsta mánuði. Konan getur því átt von á endanlegum dómi í málinu í haust.

Saga þessarar konu er alls ekki óvenjuleg í reynsluheimi þeirra kvenna sem kæra kynferðisbrot. Saga hennar er saga allra kvenna. Hún er kvenkynssaga Íslands í hnotskurn. Konan getur aðeins þakkað fyrir að málið hennar fyrndist ekki á meðan lögreglan hafði öðrum hnöppum að hneppa.

En konur landsins gefast ekki upp þótt lögreglan sé á Onlyfans að leita að klámi og dómstólarnir á einhverju flippi sem enginn skilur. Þær hafa leitað til Mannréttindadómstóls Evrópu með harma sína og fengið þar áheyrn. Sú hreyfing sem nú er risin upp gegn þessu óréttlæti mun ekki lognast út af fyrr en brugðist verður við og ofbeldi gegn konum tekið alvarlega. ■

”
Konur
landsins
gefast ekki
upp þótt
lögreglan
sé á Onlyf-
ans að leita
að klámi
og dóm-
stólarnir á
einhverju
flippi sem
enginn
skilur.

Allt fyrir veisluna á einum stað

Skraut, borðbúnaður, búningar og tækjaleiga



FAXAFEN 11, 108 REYKJAVÍK, S: 534-0534
WWW.PARTYBUDIN.IS

Halldór



Frá degi til dags

toti@frettabladid.is

Mannfólk

Opið bréf Völu Hafstað þýðanda til útvarpsstjóra vakti athygli og jafnvel usla í netheimum þar sem einhverjir deildu áhyggjum Völu af því að verið væri að vinna markvisst að því að svipta tungumálið fegurð og þokka. Geldingu tungumálsins kennir hún við „nýlensku“ sem virðist spretta af fyrirskipaðri umbreytingu til dæmis „lögreglumanna“ í „lögreglufólk“ og byggja þá á þeirri málrökvillu að konur séu ekki menn. Þá sakaði Vala þá sem beiti hugmyndafræðilegri nýlensku um að afmynda tungumálið og raska „heföbundinni merkingu fjölmargra orða.“

Óumdeiling

Merking orðsins „óumdeildur“ virðist hafa farið á flot í gær. „Hann er mjög óumdeildur maður,“ sagði Svandís Svavarsdóttir heilbrigðisráðherra þegar hún brást við ágreiningi sem Helga Vala Helgadóttir, formaður velferðarnefndar, hefur gert um þá ákvörðun ráðuneytisins að fá Harald Briem til að vinna skýrslu um skimanir fyrir leghálskrabba-meini. Á Facebook brá Einar Steingrímsson stærðfræðingur reiknistokki málvísinnar á orðalagið og fékk út að maður verður ekki „óumdeildur af því að Svandís segi það. Fólk er umdeilt ef deilt er um það.“ Hann er því líklega óumdeilanlega óumdeildur þessi umdeildi maður. ■

Þú mengar, þú borgar



Hanna Katrín
Friðriksson
þingflokksfor-
maður Viðreisnar

Hér á landi erum við flest, sem betur fer, komin á þann stað að geta viðurkennt að það felst raunveruleg ógn í loftslagsvá af mannavöldum og hnignun vistkerfa. Í þessari ógn felast hins vegar líka tækifæri. Tækifæri okkar Íslendinga er einstakt í heimi þar sem sífellt meiri eftirspurn er eftir afurðum sem unnar eru með hreinni orku í sátt við náttúruna. Kraftar einkaframtaksins eru lykillinn að árangri hér. Stjórnvöld þurfa að virkja atvinnulífið með grænum hvötum og nýta þannig krafta frjáls markaðshagkerfis til góðs í umhverfismálum. Opinber gjöld verða að endurspegla þessi markmið. Að sama skapi þarf að gæta þess að hagræni og græni hrvatar leiði ekki til almennra skatta-hækkana, heldur verði tilfærsla á tekjustofnum með samsvarandi lækkun annarra gjalda. Þau sem draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum, bæði heimili og fyrirtæki, eiga að fá umbun í samræmi við ávinninginn. Leiðarstefið verði að þau borgi sem mengi.

Viðtækt alþjóðasamstarf er eina leiðin til að ná fullnægjandi tókum á loftslagsvánni enda hefur losun gróðurhúsalofttegunda hnatttræn áhrif óháð því hvar losunin verður. Ísland á þess vegna að nýta sér til fulls nálgun og aðferðir sem alþjóðasamtök og formleg samvinna þjóða hefur skapað. Eitt þeirra leiðarljósa sem mikilvægt er fyrir Ísland að nýta sér er hinn græni samfélagsáttmáli Evrópusambandsins. Þar hefur til dæmis verið mótað öflugt styrkjakerfi til að styðja fyrirtæki til að gera starfsemi sína grænni. Sérstök áhersla verði lögð á stuðning við litil og meðalstór fyrirtæki til að tryggja samkeppnishæfni þeirra í tengslum við grænu byltinguna.

Markmiðið okkar á að vera að tryggja öfluga efnahagslega viðspyrnu gegn loftslagsbreytingum, þar sem heimilum og fyrirtækjum er gert kleift að taka fullan þátt. Hlutverk hins opinbera er að gera eftirsóknarvert og auðvelt fyrir neytendur og atvinnulífið að taka ákvarðanir með umhverfið í fyrirrúmi. Í því liggja almannahagsmunir. ■

”
Hlutverk
hins opin-
bera er að
gera eftir-
sóknarvert
og auðvelt
fyrir neyt-
endur og
atvinnulíf-
ið að taka
ákvarð-
anir með
umhverfið
í fyrirrúmi.

Hvernig hagsmunaöflin stjórna



Bolli Hédínsson
hagfræðingur

Eftir ummæli Seðlabankamanna um að hagsmunaöfl stjórni Íslandi kom í ljós að einhverjir átta sig ekki á með hvaða hætti það gerist. Auðvelt ætti að vera að nefna hvernig hagsmunaöfl dæla milljörðum á milljarða ofan í fjölmiðla í þeirra eigu í því skyni að móta skoðanir þjóðarinnar og fá þingmenn til að ganga í þeirra takti. Þetta hefur hagsmunaöflunum tekist ágætlega og nægir að benda á stjórn mála-flokkinn Vinstri græn sem gengur núna í takt við hagsmunaöflin sem hann lét áður í veðri vaka að hann væri harðasti andstæðingur gegn. Það dæmi sem nú blasir við snýr að auðlindafrumvarpi sem formaður Vinstri grænna, forsætisráðherra, hefur lagt fram til breytinga á stjórnarskrá.

Stjórn mála flokkur umhverfist þegar stjórnarskrárfrumvarp um þjóðareign á auðlindum var sett fram fyrir nokkrum árum gengu Vinstri græn í takt við þjóðina og kröfðust ákvæðis í stjórnarskrá um eign þjóðarinnar á auðlindum sem kvæði skýrt á um fullt endurgjald fyrir afnot af þjóðareignum ella yrði ákvæðið orðin tóm. Eftir að Vinstri græn komust í ríkisstjórn er komið

annað hljóð í strokkinn. Nú nægir þeim að hafa ákvæði um þjóðareign sem hefur enga merkingu aðra en orðanna hljóðan og sem í reynd mun afhenda útgerðunum fiskimiðin við Ísland til að ráðskast með þau um ókomna tíð.

Hvað skýrir slíka viðhorfsbreytingu annað en áhrif hagsmunaaf-la? Þetta gerist með þeim hætti að þegar Vinstri græn hyggjast efna kosningaforð sitt um þjóðareign á auðlindum þá spyrja þau sig (e.t.v. ómeðvitað) hversu langt er líklegt að hagsmunaöflin leyfi okkur að ganga í skilgreiningu þjóðareignar?



Svona stýra hagsmuna-öflin stjórn mála flokk-um og ráða Íslandi í reynd.

Munum við komast upp með það sem við bördumst fyrir áður um að greiða þurfi „fullt gjald“ fyrir afnot fiskimiðanna? Er líklegra að ef við sleppum því að tala um „fullt gjald“ þá verði frumvarp um þjóðareign samþykkt?

Niðurstaða Vinstri grænna er sú að fara leiðina sem hagsmuna-öflin eru líkleg til að umbera og gera tillögu hagsmunaaf-lanna að sinni. Svona stýra hagsmunaöflin stjórn mála flokkum og ráða Íslandi í reynd. ■

Hálendis skráðgarðar



Birgir Guðjónsson
læknir, þjóðgarðs-unnandi og ljós-myndari

Tryggvi Felixson formaður Land-verndar skrifar ágæta grein í Frétta-bladini 4. maí sem andsvar við grein minni í Frbl. 21. apríl. Okkur greinir á um skilgreiningu á þjóðgarði. Tryggvi vitnar til Alþjóðlegu náttúruverndarsamtakanna International Union for Conservation of Nature and Natural Resource, IUCN. Þau voru stofnuð árið 1948 af svissneska náttúruverndarráðinu, frönsku ríkisstjórninni og UNESCO. Aðildar-ríki eru nú 86 þjóðríki, þar á meðal Ísland.

Markmið IUCN er m.a. skilgreint að hafa áhrif á þjóðfélög til að vernda ÓRASKAÐA náttúru. Þetta er alveg í samræmi við 150 ára gamla óvæfengjanlega, upprunalega skilgrein-ingu á National Parks. Ekkert er minnst á skráðgarða.

Hætt er við að þjóðgarðsunnandi erlendir gestir sem á að draga að „Hálendisþjóðgarðinum“ verði hissa og telji sig blekkta en hafi kannski gaman af, að sjá skógræktar- og landgræðsluhópa önnur kafna við að búa til gamlan þjóðgarð og bæta kannski við svo sem einum goshver.

Þeim yrði bilt við að heyra skothvelli veiðimanna. Þeir kannast ekki við slíkt úr öðrum þjóðgördum. Þeir teldu sennilega vissara að vera í rauðgulum vestum til að auðkenna sig og verða ekki misteknir sem veiðibrað, eins og gerist á veiðitíma í Norður-Ameríku og jafnvel Norðurlöndum.

Það er sjálfsgagt að nýta, vernda og friðlýsa hálendið en það verður ekki ÞJÓÐGARÐUR (NATIONAL PARK) samkvæmt alþjóðlegri skilgreiningu, þrátt fyrir óskhyggju og lagasetningu eins og sett er fram í frumvarpi. ■



Þeim yrði bilt við að heyra skothvelli veiðimanna. Þeir kannast ekki við slíkt úr öðrum þjóðgördum.

Neysluskammtur og leiðin til Heljar



Sigurður Páll Jónsson
þingmaður Miðflokksins

Stundum er haft á orði að leiðin til Heljar sé vörðuð góðum ásetningi. Þetta kemur upp í hugann þegar umræðan um lögleiðingu neysluskammta og afglæpavæðingu fíkniefna er skoðuð. Ég vil leyfa mér að trúa því að þeir sem vilja fara þessa leið vilji vel en því miður er hún röng. Ekki aðeins vegna þess að hún sendir ungu og óhörðnuðu fólki röng skilaboð um þær hættur sem fylgja fíkniefnaneyslu heldur ekki síður vegna þess að útfærslan er nánast glæpsamlega vanhugsuð.

Neysla fíkniefna er eitt alvarlegasta mein okkar þjóðfélags, í flestum tilfellum má rekja aðra glæpi til þeirra, einfaldlega vegna þess að gerandinn veit ekki í þennan heim né annan eða hefur misst stjórn á gjörðum sínum. Neyslan getur síðan leitt persónulegar hörmungar yfir neytandann og hans nánustu. Það mun ekkert breytast þó að neysluskammtar verði leyfðir. Nánast daglega erum við minnt á afleiðingar fíkniefna þar sem neytandinn hefur stefnt sjálfum sér eða öðrum í voða. Þetta er stríð sem ekki vinnst í einni orrustu heldur þarf stöðugt að halda áfram við að reyna að halda í horfinu með mannúð og gæsku að vopni.

Það er verið að byrja á röngum enda með því að ráðast í að lögleiða neyslu fíkniefna án þess að hafa tryggt heildstæða stefnu í vímuefnamálum. Þetta vita allir heilbrigðisstarfsmenn og þeir sem vinna með vímuefnasjúklingum eða hafa reynslu af þeim. Þess vegna eru þeir á móti frumvarpi því sem heilbrigðisráðherra kynnti fyrir Alþingi fyrr í vetur. Það væri líklega ráð



Látum ekki blekkjast af fagurgala þeirra sem halda því fram að hægt sé að vinna þessa baráttu með því að hætta henni og smíða ný hugtök eða umorða þau eldri.

fyrir þá sem hæst tala að kynna sér þær vönduðu umsagnir sem borist hafa inn í samráðsgátt stjórnvalda undanfarið. Það er mikilvægt að læknar og annað heilbrigðisstarfs-fólk tileinki sér þessa þekkingu um skaðsemi kannabisneyslu og komi henni áfram til sjúklinga, almennings og þó einkum til unglinga og ungs fólks. Því miður virðist hafa orðið misbrestur á þessari fræðslu undanfarin ár.

Látum ekki blekkjast af fagurgala þeirra sem halda því fram að hægt sé að vinna þessa baráttu með því að hætta henni og smíða ný hugtök eða umorða þau eldri. Það er risastökk milli þess að milda refsingar fyrir neysluskammta og að sleppa þessum markaði lausum. Afglæpavæðingin felst í að lögreglan þarf að útskýra afskipti sín af fólki í vímu og neyslu, alveg sama við hvaða aðstæður þau eru. Þannig er hlutverkunum snúið á haus og sjúklingurinn stýrir ferðinni. Hverjum dettur í hug að það sé til góðs? ■

Frjálsi lífeyrissjóðurinn



Ársfundur Frjálsa lífeyrissjóðsins

Ársfundur Frjálsa verður haldinn fimmtudaginn 10. júní 2021 kl. 17:15 í höfuðstöðvum Arion banka, Borgartúni 19.*

Allir sjóðfélagar eru velkomnir á fundinn en einnig verður hægt að fylgjast með fundinum í gegnum vefstreymi. Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins verða birtar á vef sjóðsins, **frjalsi.is**, tveimur vikum fyrir ársfund.

Boðið verður upp á rafræna og skriflega kosningu aðalmanna í stjórn. Fyrirkomulag kosninganna má finna á vef sjóðsins.

Á fundinum verða kjörnir tveir aðalmenn til þriggja ára, einn varamaður til þriggja ára og einn varamaður til eins árs.

Framboð til stjórnar þarf að liggja fyrir eigi síðar en 14 dögum fyrir ársfund, þ.e. 27. maí 2021. Senda skal tilkynningu um framboð auk nauðsynlegra gagna á netfangið **arsfundur@frjalsi.is**.

Nánari upplýsingar um fundinn, reglur um framkvæmd ársfundar og rafræna atkvæðagreiðslu til stjórnar og þau gögn sem frambjóðendur þurfa að skila inn til að staðfesta framboð sitt má finna á vef sjóðsins. Ársreikning 2020 og meginniðurstöður hans er einnig að finna á vef sjóðsins.

Vegna nógildandi sóttvarnareglna er grímuskylda á fundinum og farið er fram á að sjóðfélagar skrái sig á fundinn á vef sjóðsins fyrir kl. 12:00 þann 9. júní 2021.

* Fundarstaður er birtur með fyrirvara um breytingar vegna samkomutakmarkana. Ef fundarstað verður breytt verður það auglýst á vefsíðu sjóðsins og í dagblöðum.

Að hafa þak yfir höfuðið



Jóhann Sigmarsson, listamaður, kvikmynda-gerðarmaður og formaður Landsflokksins.

Í staðinn fyrir að ríkisstjórnirnar frá hrúni hefðu verið að hjálpa þeim með úrræði sem að gátu ekki brúað bilið um íbúðarkaup sín var þeim neitað frá lánastofnunum. Það eru engin úrræði komin þó að Ásmundur Daði félagsmálaráðherra í núverandi ríkisstjórn hafi látið skrifa annað í lofsamlegri skýrslu um húsnæðismál. „Fæði, klæði og húsnæði eru almennt taldar til grunnþarfa hvers einstaklings. En það er ekki nóg að hafa þak yfir höfuðið heldur er öruggt húsnæði grunnurinn sem við byggjum líf okkar á. M.a. af þeirri ástæðu hefur ríkisstjórnin lagt sérstaka áherslu á húsnæðismál í stjórnarsáttmála sínum og þá sérstaklega aðgerðir til þess að lækka þroskuld ungs fólks og tekjulágra inn á húsnæðismarkaðinn“.

Skýrsla eða lofsamleg umræða segir ekkert um framkvæmd fyrirfram ef henni er ekki fylgt eftir. Þær eru bara til að hnoða væntingar í huga fólks. Ríkisstjórnin forgangsraðar ekki rétt. Það sem þarf að gera er að byggja húsinn. Allt frá grunnni þar til að fólk geti flutt inn. Fasteignaverð þarf að vera viðráðanlegt.

Kaupleiga er ekki kaupleiga

Ég og konan mín vorum að kaupa okkar fyrstu íbúð fyrir rúmlega ári síðan. Við sáum fyrst auglýsta kaupleigu og fannst það alveg kjörið tækifæri, þar til að við sáum skilmálana. Þegar þú kaupir á kaupleigu á Íslandi, þá borgar þú ákveðna upphæð og þarft svo að leigja íbúðina. Þegar að þú selur færðu einungis upphæðina sem þú greiddir í upphafi til baka, en

ekki leiguna. Skilmálarnir eru þannig að þú borgar leigu eins og af öðrum íbúðum, en kaupir búseturétt. Það er ekki kaupleiga eins og hún gerist í öðrum löndum í kringum okkur. Þar borgar fólk umsamda upphæð við samning og síðan borgar viðkomandi leigu þar til að húsnæðið er að fullu greitt. Þá á fölkíð íbúðina. Ég get alveg séð fyrir mér að lífeyrissjóðir og Húsnæðis- og mannvirkjastofnun gætu vel fjármagnað slíkt kerfi.

Við gátum ekki staðið við loka-greiðsluna m.a. vegna ástandsins í þjóðfélaginu. Við þurfum nú að flytja út í minna húsnæði eða út fyrir bæinn á ódýrari stað. Við getum ekki tekið bankalán eða önnur lán vegna þess að úrræðin sem ríkisstjórnin lofaði eru ekki til staðar. Okkur hafði hlotnast að spara, með sölu listaverka og sérverkefnum tengdum því, þá áttum við pening fyrir útborgun. Við gátum tekið húsnæðislán fyrir sameiginlegar tekjur okkar. Konan mín missti svo tekjurnar í upphafi ástandsins sem hefur verið óbreytt síðan þá. Þetta er algengt hjá tekjulágu fólki. Við búum í minnstu íbúð í þríbýli. Við hefðum getað fengið allt húsið í kringum aldamótin fyrir verðið sem við greiddum fyrir íbúðina fyrir ári síðan. Þegar fólk er að taka húsnæðislán til 35 ára að upphæð ISK 30.000.000 þá er það að greiða til baka ISK 113.736.654 samkvæmt reiknivél Húsnæðis- og mannvirkjastofnunar. Við viljum lækka höfuðstól lánanna verulega. Það þarf að hækka takmörkin um að viðkomandi geti tekið húsnæðis-

”
Eiginlega virkar pólitík gömlu flokkanna í landinu sem þvingunarvald.



LANDSFLOKKURINN

lán upp í allt að 95% fyrir kaupum á fasteign á lægri vöxtum.

Hugsa eins og braskarar

Mér vitanlega þá eru húsnæðismál í niðurníðslu. Margt ungt fólk býr enn í foreldrahúsum fram eftir aldri og verðlagi á íbúðum er haldið í hámarki af bönkunum. Það er mjög dýrt að kaupa eða leigja. Fólk sér bara enga framtíð hér á landi og er að flýja ástandið. Það er fullt af nýbyggingum með íbúðum sem standa auðar vegna þess að almenningur getur ekki keypt þær. Yfirvöld vilja hámarka söluna á þessum eignum. Það vilja bankarnir líka, byggingarfélögin og fasteignabraskararnir.

Eiginlega virkar pólitík gömlu flokkanna í landinu sem þvingunarvald. Ef fólk er með gagnrýni á það sem betur mætti fara í þjóðfélaginu eða kys ekki rétt. Þá munu flokkarnir reyna að draga fólk niður og skemma fyrir því. Það hefur lengi verið lenska. Meginþorri almennings er hræddur um að lenda í hakkavél flokkanna. Verið óhrædd. Almenningsur getur

breytt þessu fyrir kosningar með því að skrúbbra spillingunni út af þingi og setja restina í stjórnarandstöðu. Það er mikilvægt að kjósa, en að gefa gömlu flokkunum atkvæði sín ef fólk vill breytingar á samfélaginu er vitleysa.

Þak á húsnæðisleigumarkað

Við viljum að fólk geti fengið lán á hagstæðum kjörum frá ríkinu til að kaupa íbúð og að leiga sé viðráðanleg fyrir alla. Framkvæmd er þannig að sett verða skilyrði í lánasamning. Kaupendur sem þurfa húsnæðislán, lífeyrissjóðslán, ríkisbankalán, styrk frá sveitarfélagi eða íslenska ríkinu vegna fasteignakaupa, en vilji leigja áfram út til annars aðila, þurfi að halda leigunni innan skynsamlegra marka fyrir leigjendur. Ákveðið getur verið hvað leigan á að vera samkvæmt stöðluðu hámarksverði frá hinu opinbera eftir staðsetningu, fermetrum, ástandi og kostnaði fasteignar. Ákveðið í samningnum myndi gera það mögulegt að þaki yrði komið á leigumarkað. ■

Nýir

NISSAN LEAF

TEKNA^{e+} 62 kwh

Evrópubílar með **STÓRA** batteríinu

8 ára rafhlöðuábyrgð

VERÐ AÐEINS

4.990

ÞÚSUND stgr.

- Leiðsögukerfi með Íslandskorti
- App aðgangur
- 360°Myndavélakerfi
- Leðursæti
- Hiti í sætum og stýri
- Bosel hljóðkerfi
- ProPilot

Á frábæru tilboði!

Heima-hleðslustöð fylgir!

Komið og reynsluakið

Skoðum með uppítöku á öllum tegundum bifreiða

Bílar í ábyrgð - Allt að 100% lánamöguleiki - Til í ýmsum litum - Góð endursala



Auglýsing

Hlutfjárútboð Síldarvinnslunnar hf.



Útboðinu lýkur í dag

Almennu útboði á hlutum í Síldarvinnslunni lýkur kl. 16:00 í dag, miðvikudaginn 12. maí, 2021.

Í útboðinu eru boðnir til sölu 447.626.880 áður útgefnir hlutir í Síldarvinnslunni. Gefi eftirspurn tilefni til hafa seljendur heimild til að fjölga seldum hlutum í útboðinu um allt að 51.000.000 hluti, þannig að fjöldi seldra hluta nemi samtals allt að 498.626.880.

Tekið verður við áskriftum rafrænt á eftirfarandi vef: www.landsbankinn.is/sildarvinnslan.

Hlekkur á áskriftarvefinn er aðgengilegur á vef umsjónaraðila, Landsbankans hf., www.landsbankinn.is og á vef Síldarvinnslunnar hf., www.svn.is.

Fjárfestar geta valið um tvær tilboðsbækur í útboðinu sem eru m.a. ólíkar hvað varðar stærð áskrifta og úthlutunarreglur. Hver hlutur í Síldarvinnslunni hf. er að nafnverði 1 króna.

Tilboðsbók A

Tilboðsbók B

Tilboðsverð	Tilboð gerð innan verðbilsins 55-58 kr./hlut. Salan fer fram á föstu verði, sem ákvarðast jafnt og það lægsta af samþykktum tilboðum (hollenskt útboð). Verð í tilboðsbók A verður ekki hærra en í tilboðsbók B.	Tilboð gerð yfir lágmarksverði 55 kr./hlut. Salan fer fram á föstu verði, sem ákvarðast jafnt og það lægsta af samþykktum tilboðum (hollenskt útboð).
Stærð útboðs 24,6-26,0 ma.kr. að söluandvirði ¹⁾	90.909.091 hlutir (um 20% af útboði).	356.717.789 hlutir (um 80% af útboði).
Réttur til að stækka útboð í 27,4-28,9 ma.kr. að söluandvirði	Seljendur hafa rétt til að stækka útboðið um allt að 51.000.000 hluti (eða sem nemur 3% af þegar útgefnu hlutafé).	
Stærð áskrifta ²⁾	Áskriftir að kaupverði 100 þ.kr. – 20 m.kr.	Áskriftir að kaupverði yfir 20 m.kr. Tilboð ekki yfir stærð útboðs.
Meginreglur varðandi úthlutun ³⁾	Leitast verður við að skerða ekki áskriftir undir 1 m.kr.	Samþykki tilboða verður ákvarðað á grundvelli tilboðsverðs. Ef til umframeftirspurnar kemur verður skerðing hlutfallsleg.

Áætlað er að niðurstaða útboðsins verði birt á vef Síldarvinnslunnar hf. eigi síðar en 14. maí 2021. Gjaldlagi og eindagi áskrifta er áætlaður 20. maí 2021.

Minnt er á að fjárfesting í hlutabréfum felur í sér áhættu og að áskrift í útboðinu er skuldbindandi. Áður en tekin er ákvörðun um fjárfestingu í hlutum í Síldarvinnslunni hf. eru fjárfestar hvattir til að kynna sér upplýsingar um Síldarvinnsluna hf. og lýsingu félagsins sem dagsett er 3. maí 2021, og hefur verið staðfest af Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands. Lýsinguna má finna á vef Síldarvinnslunnar hf., www.svn.is/fjarfestar/ eða á vef umsjónaraðila, www.landsbankinn.is/sildarvinnslan.

Landsbankinn hf. umsjónaraðili útboðsins, veitir upplýsingar og tæknilega aðstoð:

Upplýsingar og tæknileg aðstoð vegna tilboðsbókar A veitir Verðbréfa- og lífeyrisráðgjöf Landsbankans hf.
Sími: +354 410-4040
Tölvupóstfang: vl@landsbankinn.is
Frekari upplýsingar: www.landsbankinn.is/sildarvinnslan

Upplýsingar og tæknileg aðstoð vegna tilboðsbókar B veitir Fyrirtækjaráðgjöf Landsbankans hf.
Sími: +354 410-4000
Tölvupóstfang: utbod@landsbankinn.is
Frekari upplýsingar: www.landsbankinn.is/sildarvinnslan

¹⁾ Miðað við grunnstærð útboðs og verðbil í tilboðsbók A. Seljendur áskilja sér rétt til þess að breyta innbyrðis stærð tilboðsbóka reynist eftirspurn gefa tilefni til þess og að teknu tilliti til markmiða útboðsins.

²⁾ Með áskriftum er átt við tilboð sem þátttakendur (áskrifendur) leggja fram í hlutfjárútboðinu.

³⁾ Seljendur áskilja sér rétt til þess að víkja frá meginreglum varðandi úthlutun og skerða áskriftir og úthluta hlutum með þeim hætti sem þeir telja æskilegt til að ná fram markmiðum útboðsins, þ.m.t. að hafna áskriftum í heild eða að hluta án sérstakrar tilkynningar eða rökstuðnings þar um.

Tap Man. United færði City titilinn

hjorvaro@frettabladid.is

ENSKI BOLTINN Manchester City varð í gærkvöldi enskur meistari í knattspyrnu karla í sjöunda skipti í sögunni og í þriðja skipti undir stjórn Pep Guardiola.

Það var 2-1 tap Manchester United á móti Leicester City á Old Trafford sem tryggði Manchester City titilinn þetta tímabilið. Lærisveinar Guardiola hafa nú tíu stiga forskot á nágrannana þegar liðin eiga þrjá leiki eftir hvort.

Sigur Leicester City þýðir að liðið hefur 66 stig í þriðja sæti deildarinnar og er níu stigum á undan Liverpool sem er í fimmta sæti. Leicester City á hins vegar tvo leiki eftir á meðan Liverpool á fjóra leiki eftir.

Liverpool sækir einmitt Manchester United heim á Old Trafford í frestuðum leik annað kvöld. ■



Alexander í leik með Flensburg.

Guðmundur fær Alexander í sumar

hjorvaro@frettabladid.is

HANDBOLTI Alexander Petersson, landsliðsmaður í handbolta, mun færa sig um set til þýska úrvalsdeildarfélagsins Melsungen í sumar, en hann kemur þangað frá Flensburg.

Þar mun Alexander leika undir stjórn Guðmundar Þórðar Guðmundssonar og verða liðsfélagi Arnars Freys Arnarssonar og Elvars Arnar Jónssonar sem kemur til Melsungen frá Skjern eftir að yfirstandandi keppnistímabili lýkur.

Alexander gekk til liðs við Flensburg í upphafi þessa árs en þaðan kom hann frá Rhein-Neckar Löwen en þar störfuðu hann og Guðmundur Þórður saman á sínum tíma.

Melsungen hefur auk Alexanders og Elvars Arnar tryggt sér starfskrafta portúgalska landsliðslínumannsins André Gomes fyrir næstu leiktíð. ■

Fór upp með tveimur liðum á árinu

Markmaðurinn Patrik Sigurður Gunnarsson átti þátt í að koma tveimur liðum upp í dönsku úrvalsdeildina á tímabilinu sem er að ljúka. Hann er samningsbundinn Brentford en segir óvíst hvar hann kemur til með að leika í haust.

hjorvaro@frettabladid.is

FÓTBOLTI Patrik Sigurður Gunnarsson hefur varið mark veggja liða sem komust upp í efstu deildina í knattspyrnu karla í dönsku B-deildinni á nýloknu keppnistímabili.

Fyrri hluta tímabilsins lék hann með Viborg og seinni hlutann með Silkeborg þar sem Stefán Teitur Þórðarson leikur einnig. Patrik Sigurður átti stóran þátt í því að tryggja sæti Silkeborg í deild þeirra bestu en hann hélt marki sínu hreinu í átta af síðustu níu leikjum liðsins í deildinni.

Patrik Sigurður lék með þessum liðum sem lánsmaður frá enska B-deildarliðinu Brentford en hann hefur verið á mála hjá enska liðinu síðan árið 2018.

„Þetta hefur verið frábært tímabil og það er mjög gaman að vera hluti af því að tryggja tveimur liðum gengi upp í efstu deild. Ég ræddi við danska blaðamenn sem segjast hafa kannað málið og svo best þeir vissu þá væri ég fyrsti leikmaðurinn til þess að gera það,“ segir Patrik Sigurður um tímabilið sem er að ljúka.

„Það var ákveðið fyrir leiktíðina að ég færi á lán frá Brentford eftir að hafa leikið með varaliðinu þar fyrst eftir að ég kom og svo tekið eitt tímabil þar sem ég var hluti af aðalliðshópnum sem þriðji markmaður.

Brentford er með sterkar tengingar við Danmörku og forráðamenn liðsins þekkja landslagið vel þar. Því var ákveðið að ég færi til Viborg og eftir lánstímann þar kom sú staða upp að Silkeborg vantaði markmann og ég færði mig þangað,“ segir hann enn fremur um þróun mála.

„Þetta eru tvö ólík lið en Viborg spilar beinskeyttari fótbolta þar sem hlutverk mitt var að slá löngum boltum á rétta staði. Það var fin tilbreyting eftir að hafa alist upp hjá Blikum og verið hjá Brentford þar sem áherslan er að spila frá markmanni.

Hjá Silkeborg var ég svo aftur kominn í fótbolta sem ég þekki vel þar sem uppleggið var að spila boltanum frá öftustu línu og milli línanna. Það var fint að fá að prófa



Patrik í leik með U21 ára liði Íslands en hann á tólf leiki að baki fyrir U21 ára landsliðið.

FRÉTTABLAÐID/GETTY

”

Mér finnst líklegt að ég verði annar markmaður hjá Brentford eða fari aftur á lán og ef ég fer á lán myndi ég vilja taka næsta skref og fara í sterkari deild.

Patrik Sigurður Gunnarsson

báða leikstíla. Gæði í dönsku B-deildinni komu mér á óvart og mér fannst þetta svipað því þegar ég spilaði með Southend í ensku C-deildinni fyrr á þessu ári,“ segir Patrik sem lék nokkra leiki sem lánsmaður hjá Southend í febrúar í upphafi þessa árs.

„Nú klára ég þá fjóra leiki sem eftir eru með Silkeborg og stefnan er að klára deildina í efsta sæti. Ég fæ reyndar gullmedalíu sama hvernig þetta endar. Svo fer ég aftur til Brentford og byrja undirbúnings-tímabilið þar.“

Brentford er þessa dagana í harðri baráttu um að komast upp í ensku úrvalsdeildina eftir langa fjarveru

en annað árið í röð var Brentford einu sæti frá því að komast beint upp. Brentford leikur á næstu dögum í umspili upp á sæti í sterkustu deild heims.

„Við ræðum málin þegar nær dregur hausti um hvar ég spila á næsta tímabili. Brentford er í harðri baráttu um að fara upp í efstu deild á Englandi og þegar í ljós kemur hvernig það endar munum við taka stöðuna. Mér finnst líklegast að ég verði annar markmaður hjá Brentford eða fari aftur á lán og ef ég fer á lán myndi ég vilja taka næsta skref og fara í sterkari deild,“ segir hann um framhaldið. ■

Ofurdeildarhugmyndir teygja anga sína í golfíþróttina

kristinnpall@frettabladid.is

GOLF Aðeins tveimur vikum eftir að Ofurdeildin í knattspyrnu leystist upp eftir hótanir forráðamanna UEFA í garð stærstu félagsliða Evrópu þurftu forráðamenn PGA-mótaraðarinnar í golfi, sterkustu mótaraðar heims, að stíga sömu skref og vara leikmenn við að taka þátt í áætlunum um nýja Ofurdeild í golfi sem voru lagðar fram af Sádi-Aröbum. Áætlað var að mótarið myndi hefjast á næsta ári en ekki hefur tekist að sannfæra sterkustu kylfinga heims um ágæti hennar.

Formaður PGA hefur nú stigið fram og tilkynnt kylfingum á mótariðinni að þeir kylfingar sem samþykkja tilbodið um að leika á þessari nýju mótarið missi um leið keppnisréttinn á PGA-mótariðinni og geti átt von á lífstíðarþann frá PGA. Evrópumótariðin, næststerkasta mótarið heims, tók í sama streng. Með því yrðu möguleikar



Forráðamenn nýju mótaraðarinnar hafa reynt að sannfæra Rory og Bryson.

»

Líkt og með hugmyndirnar um Ofurdeildina í knattspyrnu áttu bestu kylfingar heims að fá milljónir dollara aðeins fyrir að taka þátt í mótariðinni.

kylfinga, sem myndu samþykkja boð á nýju mótariðina, á þátttöku í Ryder-keppninni í golfi, þar sem sterkustu kylfingar Evrópu leika gegn sterkustu kylfingum Bandaríkjanna í liðakeppni, úr sögunni.

Samkvæmt áætlunum fengu aðeins sterkustu kylfingar heims

þátttökurétt á mótariðinni og að það yrðu tólf til átján mót á hverju tímabili með mun hærra verðlaunafé en það sem þekkist á PGA-mótariðinni og Evrópumótariðinni. Um fimmtíu mót eru haldin á hverju tímabili á PGA-mótariðinni og fyrir vikið færi hin nýja mótariðin í beina samkeppni við PGA-mótariðina.

Írinn Rory McIlroy sem hefur verið meðal fremstu kylfinga heims undanfarinn áratug greindi frá því á blaðamannafundi í síðustu viku að hugmyndin hefði fyrst verið borin undir hann fyrir sjö árum síðan en hann hefur verið mótfallinn hugmyndinni frá fyrsta degi. „Þegar litið er til þess sem gerðist þegar hugmyndin kom fram um Ofurdeildina í fótboltanum, þá snýst þetta eingöngu um peningana. Það er í finu lagi ef það er ástæðan fyrir því að þú heillast af golfi en ég er í þessari íþrótt til að skrifa nafn mitt í sögubækurnar og vinna risatitla.“ ■

ALLT

KYNNINGARBLAÐ

MIDVIKUDAGUR 12. maí 2021



Taylor Swift er engri lík.

Sigursæl tónlistarkona

hjordiserna@frettabladid.is

Taylor Swift hlaut í gær Global Icon Brit-tónlistarverðlaunin, fyrst kvenna. Verðlaunin eru þó bara dropi í hafið en frá upphafi ferils hennar hefur Swift verið tilnefnd til ríflega 500 verðlauna og unnið 324. Árið 2020 var sérlega gjöfult en Swift sem gaf út sína sjöundu breiðskifu sumarið 2019 kom mörgum á óvart þegar hún tilkynnti áttundu plötu sína, folklöre, með sólarhringsfyrirvara í júlí í fyrra.

Hvert metið á fætur öðru
Platan hlaut fádæma viðtökur og vann til Grammy-verðlauna. Tæpum þremur mánuðum eftir folklöre tilkynnti Swift, aftur með skömmum fyrirvara, að niunda platan, evermore, væri væntanleg. Í mars síðastliðnum gaf hún svo aftur út sína aðra plötu, Fearless, en það er liður í baráttu hennar fyrir því að eignast réttinn á þeim plötum sem hún gaf út á vegum Big Red Machine útgáfufyrirtækisins. Árið 2019 vann Swift til ótal verðlauna, var meðal annars valin tónlistarkona áratugarins á AMA og kona áratugarins hjá Billboard eftir farsælan feril síðasta áratug. Með folklöre hélt hún áfram að vinna verðlaun og slá met, jafnvel risa á borð við Bitlana og Michael Jackson, en með endurútgáfu Fearless náði Swift til dæmis þeim árangri að ná þriðju plötunni á topp breska vinsældalistans á 259 dögum og sló þar með met Bítlanna.

NEUBRIA SLEEP

fyrir væran svefn

Fæst í betri apótekum og stórmörkuðum



Matthildur Sunna Dan Þorláksdóttir er menntaður lögfræðingur og löggiltur fasteignasali sem starfar hjá Stakfelli. Hún hefur meðal annars sérhæft sig í fasteignaviðskiptum á Spáni og ætlar að sýna eignir og kynna ferlið í fasteignaviðskiptum þar í landi fyrir Íslendingum. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Láta Spánardrauminn rætast

Fasteignasalan Stakfell er komin í samstarf við fasteignasöluna Novus Habitat til að aðstoða Íslendinga við kaup á fasteignum á Spáni. Til stendur að halda kynningar á spænskum eignum á Íslandi og aðstoða kaupendur við allt sem viðkemur viðskiptunum. **2**

Stakfell er rótgróin og vaxandi fasteignasala sem var stofnuð árið 1984 og byggir á traustum grunni. Þar starfar samhentur hópur fagfólks í fasteignasölu sem leggur metnað sinn í að veita trausta og áreiðanlega þjónustu við kaup og sölu á fasteignum. Starfsfólk Stakfells býr yfir sérþekkingu á atvinnuhúsnæði, nýbyggingum sem og stærri þróunarverkefnum á fasteignamarkaðnum.

Matthildur Sunna Dan Þorláksdóttir er menntaður lögfræðingur og löggiltur fasteignasali sem hefur unnið hjá Stakfelli síðan árið 2013. Hún hefur meðal annars sérhæft sig í fasteignaviðskiptum á Spáni og verið með annan fótinn þar undanfarin ár. Nú hefur Stakfell hafið samstarf við fasteignasöluna Novus Habitat á Spáni til að auðvelda Íslendingum að eignast fasteign þar í landi.

„Stakfell sinnir íslenskum markaði fyrir Novus Habitat og munum við halda reglulegar kynningar á Íslandi þar sem við sýnum eignir og kynnum fyrir fólki ferlið í fasteignaviðskiptum á Spáni,“ segir Matthildur. „Aðalmarkmiðið með þessu samstarfi er að geta þjónustað íslenska fasteignakaupendur með sem bestum hætti, en okkur þykir mikilvægt að viðskiptavinir okkar hafi aðgang að þjónustuaðilum beggja vegna hafsins.

Novus Habitat er með skrifstofu sína í bænum Benijofar, skammt frá Torrevieja, en þar starfa sölufulltrúarnir Kristján Sveinsson og Birna Guðmundsdóttir,“ segir Matthildur. „Þau hafa verið búsett á Spáni og starfað við fasteignasölu frá árinu 2016 og aðstoðað Íslendinga við fasteignaviðskipti þar í landi.“

Suðurströndin heillar

Matthildur segir að flestir Íslendingar sækja á suðurströnd Spánar og þá helst Costa Blanca og Costa Calida.

„Það eru margar góðar ástæður fyrir því. Flestir sem koma til okkar eru að leita að öruggu svæði með heilsársbúsetu og lifi allt árið um kring og fyrir utan frábæra verðlagið og veðrið þá eru hér mjög góðir skólar, bæði alþjóðlegir og spænskir. Heilbrigðiskerfið er líka ákaflega gott á svæðinu og eitt það besta í Evrópu og hér er öll þjónusta til fyrirmyndar, iðandi verslunarlíf og veitingahúsa-menningin er fjölbreytt,“ segir hún. „Svæðið í kringum Torrevieja er Íslendingum einnig flestum kunnugt og er það einstaklega veðursælt, með að meðaltali 320 sólardaga á ári.“

Öflug þjónusta og ráðgjöf

„Novus Habitat er vaxandi alþjóðleg fasteignasala í eigu Íslendinga og þar starfa sölufulltrúar frá Íslandi, Noregi, Belgíu, Finnlandi, Englandi, Spáni og Svíþjóð, en markmið NH er að geta þjónustað sem flesta viðskiptavini sína á þeirra eigin tungumáli,“ segir Matthildur. „Við sérhæfum okkur í sölu nýbygginga og erum með eignir frá öllum helstu byggingaraðilum á svæðinu.

Novus Habitat hefur einnig gert samkomulag við viðurkenndar lögmannsstofur sem munu veita viðskiptavinum okkar alla þá lögfræðiráðgjöf sem á þarf að halda og eru kaupendum innan handar varðandi alla samninga, hvort heldur sem snýr að kaupsamningum eða annarri lögmannsþjónustu sem þörf er á,“ bætir Matthildur við.

Örugg lending í nýju landi

„Okkar helstu áherslur eru á öryggi og þjónustu og þá ekki síst „eftir-söluþjónustu“. Hjá okkur hefst ferlið á Íslandi með aðstoð Stakfells og endar ekki fyrr en þú hefur



Ferlið hefst á Íslandi með aðstoð Stakfells og endar ekki fyrr en fólki hefur fengið eignina á Spáni afhenta. Eftirsöluþeymið heldur svo utan um viðskiptavini Stakfells eins lengi og þörf er á eftir það og aðstoðar við hvaðeina sem þarf. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR



Matthildur segir að flestir Íslendingar sækja á suðurströnd Spánar og þá helst Costa Blanca og Costa Calida. MYND/ AÐSEND



Stakfell selur eingöngu eignir frá byggingaraðilum sem það þekkir til og treystir að séu með allt sitt í lagi. Áður en kaupandi tekur við eigninni tryggir Stakfell líka að allt sé eins og það á að vera. MYND/ AÐSEND



Stakfell býður upp á aðstoð við að innrétta og fullbúa eignina húsgögnum og öllu því sem þarf og getur boðið þjónustu frá íslenskum innanhússarkitekt. MYND/ AÐSEND

Svæðið í kringum Torrevieja er einstaklega veðursælt, með 320 sólardaga á ári að meðaltali. MYND/ AÐSEND



Novus Habitat er með skrifstofu í bænum Benijofar, skammt frá Torrevieja. Þar starfa sölufulltrúarnir Kristján Sveinsson og Birna Guðmundsdóttir, sem hafa búið á Spáni frá árinu 2016 og starfað við fasteignasölu. MYND/ AÐSEND

fengið eignina á Spáni afhenta,“ segir Matthildur. „Svo heldur eftirsöluþeymið okkar utan um viðskiptavini okkar eins lengi og þörf er á eftir það.

Við aðstoðum við hvaðeina sem þarf, eins og til dæmis að opna bankareikning og tengja allar þjónustur eins og rafmagn, vatn, internet og svo framvegis við beingreiðslukerfi, útvega spænska kennitölu, skrá heimilisfang og útvega heilsugæslukort, svo eitt-hvað sé nefnt,“ segir Matthildur. „Við aðstoðum alla leið.

Við höfum lagt okkur fram við að velja eignir á skrá hjá okkur frá byggingaraðilum sem við þekkjum til og treystum að eru með allt sitt í lagi. Áður en kaupandi tekur við eigninni tökum við eignina líka út til að tryggja að allt sé eins og það á að vera,“ segir Matthildur. „Þá bjóðum við upp á alla aðstoð við að innrétta og fullbúa eignina húsgögnum og öllu því sem þarf og getum meira að segja boðið þjónustu frá íslenskum innanhússarkitekt, ef áhugi er fyrir því. Við höfum einnig gert samkomulag við húsgagnaverslanir þar sem viðskiptavinir NH njóta sérstakra afsláttarkjara.

Við aðstoðum viðskiptavini okkar einnig við að reikna nákvæmlega allan kostnað við fasteignakaupin, þannig að viðskiptavinurinn viti nákvæmlega hver kostnaðurinn við kaupin er frá upphafi og það komi ekki upp

neinn óvæntur kostnaður eða gjöld,“ útskýrir Matthildur. „Við reiknum einnig út og leggjum fram árlegan rekstrarkostnað fasteignarinnar.

Fasteignaverð hefur í raun ekki farið lækkandi í Covid-ástandinu, heldur staðið í stað að mestu leyti. Fasteignaverð hafði hækkað jafnt og þétt frá árinu 2015 en fasteignaverð hafði nánast staðið í stað frá 2009 til 2015 og því var talsverð uppsöfnuð hækkun inni,“ segir Matthildur. „Það er komin talsverð hreyfing aftur á markaðinn eftir rólegt Covid-ár og það má búast við að fasteignaverð fari aftur hækkanði á næsta ári.“

Skoðunarferðir í boði

„Ef fólk hefur áhuga á að koma til Spánar í skoðunarferð tökum við á móti fólki á Alicante-flugvellinum og keyrum það á hótél eða í sam-bærilega íbúð og fólk hefur hug á að kaupa þar sem það gistir í okkar boði í 3 til 5 nætur,“ segir Matt-hildur. „Við förum svo yfir það saman hvað er í boði og að hverju fólk er að leita, skoðum eignir og mismunandi hverfi og ef fólk finnur draumaeignina sjáum við um allt ferlið sem tekur við.“

Hægt er að hafa samband við Matthildi í síma 690 4966 eða matthildur@stakfell.is eða í gegnum heimasíður Stakfells, stakfell.is eða novushabitat.es.

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 12. maí 2021

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

18. tölublað | 15. árgangur

ROLEX

TAGHeuer

NOMOS
GLASHÜTTE

TUDOR

LONGINES

TISSOT



Verið velkomin í glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

Virði sjávarafurða gæti aukist um 280 milljarða

2 Virði framleiðslunnar í sjávarútvegi og tengdum greinum gæti aukist um 85 prósent frá árinu 2019 til 2030, í 615 milljarða. Þyngst vega aukin umsvif í fiskeldi.

Létta á skuldabyrði Vaðlaheiðarganganna

4 Fjárhagsleg endurskipulagning Vaðlaheiðarganga á lokametrunum en 18 milljarðar eru á gjalddaga í lok maí. Ríkið gæti breytt lánum í hlutafé.

Lyfjaval boðið til sölu

4 Apótekskeðjan Lyfjaval, sem rekur þrjú apótek á höfuðborgarsvæðinu og í Reykjanesbæ, hefur verið sett í formlegt söluferli en velta félagsins nam 1.400 milljónum á árinu 2020.

Bankinn Nefco í hluthafahóp Carbon Recycling

9 Nordic Green Bank hefur breytt láni sínu til íslenska fyrirtækisins í hlutafé og áformar að taka þátt í útboði þess við skráningu á markaði í Noregi.

Akkeri á reki?

10 Höfuðverkur Seðlabankans um þessar mundir er að ná niður verðbólguvæntingum áður en þær ná að hreiðra um sig í hagkerfinu, segir sjóðstjóri hjá Kviku eignastýringu.

Koma vel undan vetri

Afkoma stærstu sveitarfélaga landsins á síðasta ári var að mörgu leyti betri en á horfðist fyrir ári. Úrræði ríkisstjórnarinnar á vinnumarkaði stuðluðu að stöðugleika í tekjustofnum. Kraftmikill gangur á fasteigna- og framkvæmdamarkaði kom í veg fyrir að framkvæmdum yrði flýtt. – sjá síðu 6



FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Optical Studio

SMÁRALIND • HAFNARTORG • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

opticalstudio.is sími : 551 - 5800

OAKLEY

SAINT LAURENT PARIS

CÉLINE

BOTTEGA VENETA

Dior

TOD'S

DITA

TOM FORD

GIORGIO ARMANI

VERSACE

Ray-Ban

PRADA

GUCCI

VALENTINO

Alexander McQUEEN

Chloé

Leica

STELLA MCCARTNEY

BALENCIAGA

Brioni

Cartier

LINDBERG

BVLGARI

Persol

orgreen

STONE ISLAND

Hagnaður Akta tífaldast og nam 750 milljónum

hordur@frettabladid.is

Akta sjóðir, sem eru einkum í eigu starfsmanna sjóðastýringarfélagsins, skiluðu rúmlega 747 milljónum króna í hagnað eftir tekjuskatt á árinu 2020 borið saman við 74 milljóna hagnað árið áður. Hagnaður Akta meira en tífaltadist því á milli ára, en sumir vogunarsjóðir í stýringu félagsins skiluðu nærri 100 prósentu ávöxtun á liðnu ári, meðal annars vegna veðmáls á hlutafjárútbodð Icelandair síðastliðið haust þar sem sjóðirnir keyptu stóran hlut í flugfélaginu, sem var skömmu síðar seldur með tugprósentu hagnaði.

Í árslok 2020 var Akta með 11 sjóði í rekstri og nam hrein eign þeirra 33 milljörðum. Stærsti hluthafi Akta, með um 45 prósentu hlut, er félag í eigu Arnar Þorsteinssonar, framkvæmdastjóra Akta, en þar á eftir er Kvika með 19 prósent. Aðrir starfsmenn Akta, fimm talsins, eiga minna en tíu prósentu hlut hver um sig.

Tekjur Akta vegna umsýsluþókna, sem reiknast bæði sem hlutfall af hreinni eign sjóða í stýringu félagsins og eins hlutfall af ávöxtun umfram ákveðin viðmið, jukust um nærri milljarð og voru samtals 1.223 milljónir. Á sama tíma hækkuðu rekstrargjöld um 105 milljónir og námu 290 milljónum. Samtals störfuðu 7 manns hjá Akta í árslok 2020.

Vogunarsjóðirnir Akta HS1 og Akta HL1, sem hafa fjárfestingarheimildir til að gíra skort- eða gnóttstöður sínar í hlutabréfum eða skuldabréfum um allt að fimmfalt, skoruðu fram úr öðrum innlendum vogunarsjóðum í fyrra hvað ávöxtun varðar, eins og Markaðurinn hefur áður upplýst um, en gengi þeirra hækkaði um annars vegar 94 prósent og hins vegar 90 prósent á árinu. Sjóðurinn Akta HS1, sem fjárfestir í

33

Hrein eign ellefu sjóða í stýringu Akta nam 33 milljörðum króna í árslok 2020.

íslenskum skuldabréfum og hlutabréfum, var 4,4 milljarðar að stærð í lok árs 2020 en Akta HL1, sem fjárfestir aðeins í innlendum hlutabréfum, var 3,7 milljarðar.

Til samanburðar hækkaði úrvals-vísitala Kauphallarinnar um 21 prósent í fyrra á meðan vísitala skuldabréfa hækkaði um 6 prósent.

Auk þess að hagnast mikið á fjárfestingu í Icelandair höfðu vogunarsjóðir Akta byggt upp drjúga stöðu í Kviku og TM þegar hlutabréfaverð félaganna tók að hækka mikið eftir að tilkynnt var um samruna þeirra í lok september. Þá tímasettu sjóðir Akta vel kaup í fasteignafélögum síðla árs, þegar jákvæðar fregnir af bóluferni juku mjög bjartsýni fjárfesta á hlutabréfamarkaði, og sömuleiðis í Eimskipum, en hlutabréfaverð skipaflutningafélagsins rauk upp um 100 prósent á síðustu þremur mánuðum ársins 2020.

Stærstu fjárfestingarsjóðir Akta, sem eru opnir almenningi, eru Stokkur, Alviðra og Vaxtatækifæri en nettó innflæði í þá sjóði nam samantlagt nálægt sjö milljörðum á síðasta ári. Hlutabréfasjóðurinn Akta Stokkur, sem skilaði 54 prósentu ávöxtun í fyrra, hefur tvöfaldast að stærð frá áramótum – hrein eign hans stendur nú í 10,6 milljörðum – samhliða áframhaldandi innflæði og riflega 21 prósentu ávöxtun það sem áfer ári. ■



Litlum fyrirtækjum í sjávarútvegi gengur yfirleitt erfiðlega. Rekstur stærri félaga gengur betur. MYND/JÓN SIGURDUR

85 prósentu vöxtur á áratug

Arðgreiðslur sjávarútvegsfyrirtækja sem hlutfall af hagnaði voru álíka miklar og annarra fyrirtækja á árunum 2014 til 2018 og minni á árunum 2010 til 2013.

helgivifill@frettabladid.is

Mikil tækifæri eru enn til vaxtar í sjávarútvegi, fiskeldi og tengdum greinum. Virði framleiðslunnar gæti aukist um 85 prósent frá árinu 2019 til 2030 í 615 milljarða. Þyngst vega aukin umsvif í fiskeldi sem gæti skilað nærri 200 milljörðum í útflutningstekjur eftir um áratug.

Þetta kemur fram í skýrslunni Staða og horfur í íslenskum sjávarútvegi og fiskeldi sem unnin var að beiðni sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og verður kynnt síðar í dag, miðvikudag.

Forsendur þess að spáin gangi eftir er að vel sé hlúð að styrkleikum íslensks sjávarútvegs, svo sem nýtingarstefnu fiskstofna, fiskveiðistjórnunarkerfinu og öfluglu samspili hefðbundinna sjávarútvegsfyrirtækja og tækni- og þekkingarfyrirtækja. Styrkja þarf rannsóknarinnviði, efla innlendar rannsóknir og auka samstarf innlendra rannsóknarsjóða, segja skýrsluhöfundar.

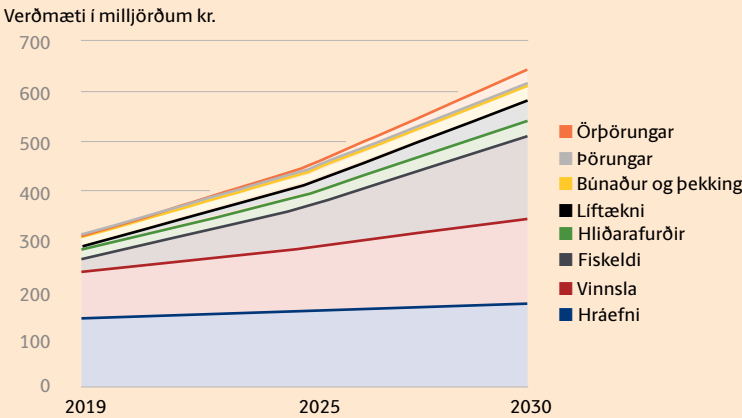
Fiskeldi hefur stóreflst á Íslandi undanfarin ár, einkum eldi á laxi í sjókvíum. Árið 2008 voru framleidd um 4.900 tonn af eldisfiski en árið 2020 var framleiðslan 40.600 tonn. Fiskeldi í sjókvíum hefur byggst upp á tveimur landsvæðum á Íslandi, Vestfjörðum og Austurlandi. Í flestum öðrum landshlutum er fiskeldi í sjó ekki leyft.

Fiskeldi er fjárfrek atvinnugrein og framleiðsluferlið er langt en tvö til þrjú ár liða þar til lax sem alinn er í sjókvíum hefur náð markaðsstærð. Íslensku eldin eru að mestu í eigu norskra fyrirtækja sem eru reynd á þessu sviði.

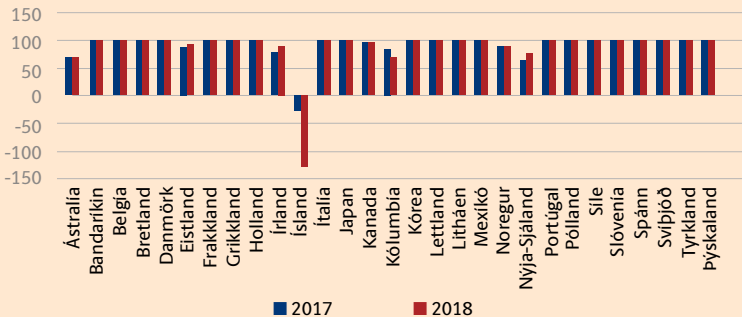
Á verðlagi ársins 2019 var fjárfest í eldi fyrir um 600 milljónir árin 2008 og 2009, næstu þrjú ár fyrir um 1,1 til 1,4 milljarða króna á ári, í hönd för tímabil þar sem fjárfestingin fór stigvaxandi þar til hún náði hámarki í 6,8 milljörðum króna árið 2017. Fjárfestingar árunna 2018 og 2019 voru nokkru minni eða 3,5 milljarðar og 2,7 milljarðar króna.

Athygli vekur að arðgreiðslur sjávarútvegsfyrirtækja sem hlutfall af hagnaði voru á árunum 2010 til 2013 lægri hjá sjávarútvegsfyrirtækjum en fyrirtækjum almennt en munurinn var lítill á árunum 2014 til 2018. Á árunum 2010 til 2013 voru arðgreiðslur í viðskiptahagkerfinu að jafnaði 47 prósent en 15 prósent í sjávarútvegi. Dæmið snerist við á síðustu árum og voru arðgreiðslur í

Útflutningsverðmæti



Hreinn stuðningur við sjávarútveg í OECD-ríkjunum Hlutfall af heildargreiðslum hins opinbera



Íslenskur sjávarútvegur sá eini sem greiðir með sér í OECD

Sjávarútvegur á Íslandi er sá eini innan OECD-ríkjanna sem greiðir meira til hins opinbera en greinin fær greitt úr opinberum sjóðum. Í helstu samkeppnislöndum Íslands er sjávarútvegur ríkisstyrktur. Veiðigjaldið veikir samkeppnisstöðu íslensku fyrirtækjanna en endurspeglar jafnframt efnahagslegan styrk greinarinnar. Þetta kemur fram í skýrslunni Staða og horfur í íslenskum sjávarútvegi og fiskeldi.

„Sú staðreynd að íslenskur sjávarútvegur geti þrátt fyrir þetta staðist samkeppnina jafn vel og raun ber vitni er til merkis um styrkleika íslenska fiskveiðistjórnunarkerfisins í alþjóðlegu samhengi,“ segir í skýrslunni.

Eins benda skýrsluhöfundar á að sjávarútvegurinn hafi sýnt styrk sinn í þeim efnahagsþrengingum sem riðið hafi yfir íslenskt efnahagslíf á þessari öld. Það hafi komið sterklega í ljós í bankakreppunni eftir 2008 og síðan að nýju eftir efnahagsþrengingarnar sem leiddu af heimsfaraldri Covid-19. „Sjávarútvegur hefur með þessu sýnt að hann getur jafnað sveiflur í hagkerfinu og aukið með því viðnámsþrótt þess,“ segja þeir.

sjávarútvegi að meðaltali 37 prósent 2014 til 2018 en arðgreiðslur í viðskiptahagkerfinu voru 34 prósent á sama tíma, samkvæmt skýrslunni.

Í viðskiptahagkerfinu er horft fram hjá lyfjaframleiðslu, fjármála-fyrirtækjum og tryggingafélögum auk sorphirðu. Arðgreiðslur þeirra eru ekki teknar með í reikninginn.

Afkoma í sjávarútvegi hefur farið dvínandi síðasta áratug en hún er misjöfn eftir fyrirtækjum. „Litlum fyrirtækjum gengur yfirleitt erfið-

lega og eru ýmist rekin með tapi eða litlum hagnaði. Þó eru einnig dæmi um litil fyrirtæki sem skila góðum hagnaði. Rekstur stærri fyrirtækja gengur betur, sérstaklega þeim sem eru með milljarð eða meira í tekjur,“ segir í skýrslunni.

Þótt sum sjávarútvegsfyrirtæki teljist til stórra fyrirtækja á íslenskum mælikvarða eru þau litil í samanburði við mörg sjávarútvegsfyrirtæki í nágrannalöndunum, benda skýrsluhöfundar á. ■

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Höður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Björn Viglundsson

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang markadurinn.is

RAFMÓTORAR



SCANVER EHF 588 80 40
www.scanver.is

GÍRAR - FÆRIBÖND - RAFMÓTORAR - LEGUR

GEFÐU STARFSFÓLKINU SUMARGJÖF



Þótt árshátíðir og ýmis annar gleðskapur hafi fallið niður hjá fyrirtækjum og stofnunum er auðvelt að gefa starfsfólkinu glaðning og gera því glaðan dag. Við útbúum óskaskrín sérmerkt þínu fyrirtæki og með kveðju til starfsfólksins. Hafðu samband í síma 577 5600 eða info@oskaskrin.is.



Þorvaldur Árnason, eigandi og framkvæmdastjóri Lyfjaval.

Apótekskeðjan Lyfjaval sett í sölu

hordur@frettabladid.is

Apótekskeðjan Lyfjaval, sem rekur þrjú apótek auk þess að eiga allar fasteignir sínar, hefur verið sett í formlegt söluferli en velta félagsins nam tæplega 1.400 milljónum króna á árinu 2020.

Í stuttri kynningu á félaginu, sem var send nýlega á fjárfesta og Markaðurinn hefur undir höndum, kemur fram að stærsta apótek Lyfjaval sé bílaapótekið í Hæðasmára en tekjur þess hafa aukist mikið á undanföllum tveimur árum – eftir að hafa verið stækkað á árinu 2018 – og voru um 840 milljónir á liðnu ári. Þá rekur Lyfjaval, sem opnaði sitt fyrsta apótek árið 2003, einnig apótek í Mjódd og á Reykjanesi.

Eigendur Lyfjaval eru hjónin Þorvaldur Árnason og Auður Harðardóttir en Þorvaldur er jafnframt framkvæmdastjóri fyrirtækisins.

Í fjárfestakynningunni er sagt að breytt neysluhegðun í þjóðfélaginu muni styrkja rekstur félagsins enn frekar á komandi árum. Mikil tækifæri felist í að nútímavæða bílaapótekið með fjárfestingu í sjálfvirkum lyfjapjarka. Þá séu fasteignir Lyfjaval, sem eru samtals um 1.320 fermetrar að stærð, lítið skuldsettar og „tækifæri til að breyta fjármagnskipan og strúktúr félagsins“, segir í kynningunni.

Frá árinu 2016 hefur vörusala Lyfjaval aukist að meðaltali um 10,4 prósent á ári. Mestur hefur vöxturinn hins vegar orðið á undanföllum tveimur árum eða um 46 prósent. Leiðréttur hagnaður Lyfjaval fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) á árinu 2020 var um 136 milljónir, eða tæplega 10 prósent af veltu félagsins.

Það er fyrirtækjaráðgjöf Kviku banka sem hefur umsjón með söluferlinu en fjárfestar hafa frest til 17. maí næstkomandi til að skila inn óskuldbindandi tilboðum í félagið. ■

Hluthafar Vaðlaheiðarganga vinna í fjárhagslegri endurskipulagningu

Fjárhagsleg endurskipulagning Vaðlaheiðarganga er á lokametrunum. Tæplega 18 milljarðar á gjalddaga í lok maí. Veruleg minnkun í umferð um göngin og samdráttur í tekjum vegna Covid-19. Ríkið gæti breytt hluta af lánum í hlutafé.

thorsteinn@frettabladid.is

Gengið verður frá fjárhagslegri endurskipulagning Vaðlaheiðarganga á allra næstum vikum. Fjármagnskostnaður vegna framkvæmda sem fóru langt fram úr kostnaðaráætlunum á sínum tíma sligar rekstur ganganna sem annars eru rekin með litilli yfirbyggingu.

Eypór Björnsson, framkvæmdastjóri Samtaka sveitarfélaga og atvinnuþróunar á Norðurlandi eystra, staðfestir í samtali við Markaðinn að viðræður séu í gangi. Enn eigi þó eftir að útfæra endurskipulagninguna. Aðspurður segir hann að ekki hafi verið rætt sérstaklega um að fá nýja hluthafa, til dæmis lifeyrissjóði, í félagið.

Eignarhald Vaðlaheiðarganga er tvískipt. Ríkissjóður fer með 33 prósent hlut en Greið leið ehf., sem meðal annars er í eigu allra sveitarfélaganna á Norðurlandi eystra, fer með 66 prósent hlut.

Eftir því sem Markaðurinn kemst næst er unnið að því að breyta skilmálum í lánasamningum í þeim tilgangi að létta á skuldabyrði félagsins og þá er einnig til skoðunar að ríkissjóður breyti hluta af lánum sínum í hlutafé.

Gert er ráð fyrir að niðurstaða liggi fyrir í lok mánaðarins en skuldir Vaðlaheiðarganga eru þá á gjalddaga.

Vaðlaheiðargöng voru opnuð í lok árs 2018 og gjaldtaka hófst stuttu síðar. Á árinu 2019, fyrsta rekstrarárinu, námu tekjur af innheimtu veggjalds ríflega 600 milljónum króna og umferðin á árinu var um 528 þúsund ferðir.

Ófyrirséðar tafir á framkvæmdum við Vaðlaheiðargöng höfðu í för með sér mikla kostnaðaraukningu, í formi framkvæmdakostnaðar og fjármagnskostnaðar, frá því sem upphaflega var áætlað en kostnaðaráætlun í upphafi hljóðaði upp á 8.730 milljónir króna á verðlagi ársins 2011. Þegar upp var staðið kostuðu göngin um 17 milljarða króna sem fengust í formi láns frá ríkissjóði. Vaxtagjöld Vaðlaheiðar-



Kostnaður við göngin var átta milljörðum króna yfir upphaflegum áætlunum.

FRÉTTABLAÐIÐ/AUDUNN



Við erum með eins lítið utanumhald um þetta og hægt er en fjármagnskostnaðurinn er aðalatriðið.



Valgeir Bergmann, framkvæmdastjóri Vaðlaheiðarganga ehf.

ganga á árinu 2019 námu tæplega 900 milljónum króna.

Þá urðu tafirnar til þess að tekjuöflun félagsins í formi innheimtu veggjalds hófst rúmlega tveimur árum síðar en áætlað var. Til stóð að umferð um göngin og innheimta veggjalds hæfist á haustmánuðum 2016.

Valgeir Bergmann, framkvæmdastjóri Vaðlaheiðarganga hf., segir að fækkun ferðamanna vegna Covid-19 hafi haft töluverð áhrif á reksturinn á síðasta ári. Heildarumferð á árinu

Lykiltölur í rekstri Vaðlaheiðarganga 2019

Tekjur af veggjöldum: 600 milljónir
Rekstrarkostnaður 165 milljónir
Rekstrarhagnaður: 276 milljónir
Vaxtagjöld: 880 milljónir
Tap ársins: 592 milljónir

var um 418 þúsund ferðir og dróst þannig saman um 20 prósent á milli ára.

Tekjur af innheimtu veggjalds drógust hins vegar saman um 27 prósent á milli ára og skýrist það aðallega af hlutfallslegri fækkun ferðamanna sem borga stakar ferðir í göngin. Í fyrra voru 28 prósent af greiddum veggjöldum stakar ferðir fólksbila á meðan hlutfallið var 42 prósent á árinu 2019. Þá jókst sala á fyrirframgreiddum ferðum um 10 prósent á milli ára.

Valgeir segir að rekstur Vaðlaheiðarganga hafi gengið ágætlega. Rekstrartekjur eru langt umfram rekstrargjöld og hefur félagið því ekki þurft að nýta sér neinar af þeim mótvægisáðgerðum sem stjórnvöld hafa boðið upp á vegna heimsfaraldurs.

Rekstrarkostnaður Vaðlaheiðarganga, sem er einungis með tvo starfsmenn á sínum vegum, nam um 165 milljónum króna árið 2019 og með hagræðingu náðist að minnka hann um 20 prósent á árinu 2020.

„Við höfum brugðist við tekjusamdrætti eins og hægt er með lækkun á rekstrarkostnaði félagsins,“ segir Valgeir.

„Við erum með eins lítið utanumhald um þetta og hægt er en fjármagnskostnaðurinn er aðalatriðið. Við erum með mjög óhagstæð vaxtakjör miðað við það sem þekktist í dag og þess vegna skiptir miklu máli að endurfjármagna lánin svo reksturinn geti staðið undir sér í framtíðinni.“

Rekstraráætlun Vaðlaheiðarganga gerir ráð fyrir að umferðin í ár verði með svipuðu móti og hún var í fyrra. „Við gerðum okkur ekki neinar vonir um að rekstrarlægð sem Covid-19 heimsfaraldurinn veldur ferðapjónustu myndi ganga til baka strax á þessu ári en við reiknuðum með að árið 2022 yrði þetta svipað og 2019. En fyrstu 18 vikur þessa árs eru töluvert betri en á sama tíma á síðasta ári. Uppsöfnuð umferð frá ársbyrjun er 33 prósentum meiri en á sama tímabili í fyrra og þrátt fyrir að lítið sem ekkert sé um erlenda ferðamenn hér á Norðurlandi,“ segir Valgeir.

Þá segir Valgeir að meiri reynsla sé komin á innheimtukerfið, sem byggist á sjálfsafgreiðslu. „Nú á tímum heimsfaraldurs hefur viðhorf fólks til snertilausrar sjálfsafgreiðslu stórlega breyst og er fólk mjög fljótt að læra á þetta þegar það prófar. Þá er einnig hægt að hlaða niður veggjalds-appi í snjallsíma og skrá þar allt að þrjú ökutæki á sama aðganginn. Kostnaður við innheimtuna lækkar á milli ára og í dag er innheimtukostnaður um 10 prósent af veggjaldstekjum og mun verða enn minni með meiri umferð í framtíðinni.“ ■



FJÁRFESTING Í SJÓÐUM ER GÓÐUR VALKOSTUR

TIL AÐ ÁVAXTA PENINGA TIL SKEMMRI OG LENGRI TÍMA



ÍSLENSK VERÐBRÉF

— síðan 1987 —

Kynntu þér árangur og úrval íV sjóða á WWW.IV.IS

Ein launþegasamtök tilkynnt um skráningu á hagsmunagæslu

thorsteinn@frettabladid.is

Aðeins ein hagsmunasamtök launþega, Samiðn-samband iðnfélaga, hafa nýtt lagaheimild til að tilkynna um einstaklinga sem sinna hagsmunagæslu í umboði þeirra. Þetta kemur fram í svari forsætisráðuneytisins við fyrirspurn Markaðarins.

Í lögum um varnir gegn hagsmunaaðrekstrum innan Stjórnarráðs Íslands, sem tóku gildi í byrjun árs, eru hagsmunaverðir skilgreindir sem „einstaklingar sem tala máli einkaaðila gagnvart stjórnvöldum og leitast við að hafa áhrif á störf þeirra í atvinnuskyni.“ Þessum einstaklingum er skylt að tilkynna um sig og hlutverk sitt áður en leitast er við að „hafa áhrif á stjórnvöld“.

Forsætisráðuneytið segir að til-

kynningarskyldan „hvíli á einstaklingum en ekki samtökum“ en bendir á að þeim sé heimilt að tilkynna um alla þá einstaklinga sem sinna hagsmunagæslu í umboði þeirra.

Mikill meirihluti þeirra sem hafa sent slíka tilkynningu til ráðuneytisins eru samtök sem sinna hagsmunagæslu fyrir atvinnugreinar, svo sem Samtök atvinnulífisins og aðildarsamtök þeirra, auk Viðskiptaráðs og Félags atvinnurekenda.

Þá kemur fram í svari forsætisráðuneytisins að ekki séu víðurlög við brotum á tilkynningarskyldunni. Hins vegar sé eðlilegt að slíkt verði tekið til skoðunar eftir að reynsla kemst á framkvæmd laganna.

Mikið umræðu hefur verið um hagsmunagæslu í kjölfar ummæla Ásgeirs Jónssonar seðlabankastjóra

en hann sagði í viðtali við Stundina að Íslandi væri að miklu leyti stjórnað af hagsmunahópum.

Ásgeir útskýrði ummæli sín við Morgunblaðið í lok apríl. Hann sagði að fjölbreyttur hópur hagsmunavarda, svo sem fjármála-fyrirtæki, aðilar vinnumarkaðarins, hagsmunaaðilar í viðskiptalífi, sjávarútvegsfyrirtæki og lifeyrissjóðir, væri áhrifamikill í stjórnkerfinu.

Sem dæmi um ítök hagsmunavarda nefndi hann verkalyðsfélög. Seðlabankinn ávítaði Lifeyrissjóð verzlunarmanna í apríl fyrir að hafa ekki gætt að því að meta hæfi einstakra stjórnarmanna við ákvörðun um þátttöku í útboði Ícelandair. Formaður VR hafði áður gefið til-mæli til stjórnarmanna sjóðsins um sniðgöngu en dró þau til baka. ■

Sérfræðingar í fyrirtækjaráðgjöf

Fyrirtækjaráðgjöf Arion banka leitar að öflugum liðsfélögum til að leysa fjölbreytt og krefjandi verkefni fyrir viðskiptavinum ráðgjafarinnar.

Fyrirtækjaráðgjöf Arion banka veitir fjárfestum ásamt stórum og meðalstórum fyrirtækjum ráðgjöf við kaup og sölu fyrirtækja, fjárfestingar, fjármögnun, skráningu verðbréfa í Kauphöll og verðbréfaútboð.

Í deildinni starfar hópur framúrskarandi sérfræðinga með mikla þekkingu og reynslu. Verkefni deildarinnar eru fjölbreytt, umfangsmikil, unnin í teymum og krefjast mikilla greiningar- og samskiptahæfileika.

Sérfræðingur með reynslu af fyrirtækjaráðgjöf

Helstu verkefni

- Samskipti við stjórnendur og fjárfesta
- Hugmyndavinna
- Öflun verkefna
- Verkefnastjórn
- Gerð kynningarefnis, greiningarvinna og verðmöt
- Samningaviðræður

Hæfniskröfur

- Frumkvæði, metnaður, drifkraftur, sjálfstæð vinnubrögð, samviskusemi og mikil hæfni í samskiptum
- Mjög gott vald á íslensku og ensku
- Þekking og reynsla af notkun PowerPoint og Excel
- Háskólamenntun sem nýtist í starfi
- Umtalsverð reynsla af fyrirtækjaráðgjöf eða sambærilegu starfi
- Brennandi áhugi og þekking á íslensku atvinnulífi

Nýliði í fyrirtækjaráðgjöf

Helstu verkefni

- Gerð kynningarefnis
- Greiningarvinna
- Verðmöt á fyrirtækjum og skuldabréfum
- Önnur tilfallandi verkefni eins og utanumhald funda

Hæfniskröfur

- Frumkvæði, metnaður, drifkraftur, sjálfstæð vinnubrögð, samviskusemi og hæfni í samskiptum
- Mjög gott vald á íslensku og ensku
- Þekking og reynsla af notkun PowerPoint og Excel
- Háskólamenntun sem nýtist í starfi
- Brennandi áhugi og þekking á íslensku atvinnulífi

Nánari upplýsingar um störfin veita Lýður Þorgeirsson, forstöðumaður fyrirtækjaráðgjafar, lydur.thorgeirsson@arionbanki.is, og Hanna María Pálmadóttir mannauðsstjóri, hanna.maria.palmadottir@arionbanki.is.

Umsóknarfrestur er til og með 20. maí 2021. Sótt er um á arionbanki.is. Fullum trúnaði er heitið og öllum umsóknum verður svarað þegar ákvörðun um ráðningu hefur verið tekin.





Á þriðja hundrað skemmtiferðaskipa heimsóttu Eyjafjörð árið 2019 en engin á síðasta ári. Afleiðingin varð mikið tekjutap fyrir Akureyrarbæ, sem jafnan hefur allt að 320 milljóna hagnað af höfninni.

Tekjustofnar héldust traustir í gegnum kófið



Þórður
Gunnarsson
thg
@frettabladid.is

Afkoma stærstu sveitarfélaga landsins á síðasta ári var töluvert betri en margir þorðu að vona fyrir nokkrum mánuðum. Tekjustofnar héldust í horfinu sökum vinnumarkaðsúrræða ríkisstjórnarinnar. Reykjavík sker sig úr meðal stærri sveitarfélaga og skilaði töluvert lakari afkomu en lagt var upp með fyrir árið 2020.

Þrátt fyrir eina dýpstu kreppu lýðveldistímans var afkoma íslenskra sveitarfélaga á árinu 2020 öllu betri en margir hefðu þoráð að vona fyrir nokkrum mánuðum. Forsvarsmenn sveitarfélaganna eru allir sammála um að hinar kjarasamningsbundnu launahækkunarir sem komu til framkvæmda á síðasta ári hafi reynst sveitarfélögunum þungar í vöfum, enda er launakostnaður stærsti einstaki kostnaðarliðurinn í rekstri sveitarfélaga. Hins vegar héldust útsvarstekjur í meginatriðum í horfinu, en það má fyrst og fremst rekja til úrræða ríkisstjórnarinnar. Ber þar helst að nefna hlutabótaleiðina sem tryggði mörg þúsund manns svo að segja óbreyttar tekjur þrátt fyrir stórminnkað vinnuframlag á síðasta ári, sem tryggði áframhaldandi og nánast óbreytt flæði skatttekna til sveitarfélaganna.

Fjárfesting sveitarfélaga dróst saman á árinu. Við fyrstu sýn mætti ætla að sveitarfélög hafi haldið að sér höndum við fjárfestingu á árinu í ljósi efnahagsástandna, en ástæðurnar eru hins vegar margþættari. Þrátt fyrir að heilt yfir hafi hagkerfið kólnað á síðasta ári, voru ákveðnir hlutar þess rauðglóandi heitir. Er þar skemmtast að minnst fasteigna- og framkvæmdamarkaðarins.

Stórtækar fjárfestingaráætlanir á þessu ári

Í umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga um fjármálaáætlun ríkissjóðs fyrir árin 2022 til 2026 kemur fram að sveitarfélög hafi í mörgum tilfellum fjárfest minna á árinu 2020 en lagt var upp með, einkum vegna óvissu tengdrar faraldrinum. „Í mars 2020 beindi sambandið tilmælum til sveitarfélaga um að ráðast í margvislegar aðgerðir til að örva þjóðarbúskapinn. Sveitarfélögin brugðust ágætlega við og hrintu ýmsum aðgerðum í framkvæmd. Meðal annarra aðgerða sem sambandið beindi til sveitarfélaga var að flýta stofnframkvæmdum. [...] Vísendingar eru um að það hafi ekki gengið eftir sem skyldi. Ýmsar aðgerðir ríkisins voru til þess fallnar að auka útsvarsstofn sveitarfélaga. Má þar einkum nefna hlutabótaleiðina og lengingu tímabils tekjutengdra atvinnuleysisbóta. [...] Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga fyrir árið 2021 bera hins vegar með sér áform um verulega aukningu í fjárfestingum. Samantekið er um að ræða fjárfestingar A-hluta upp á 59 milljarða króna á þessu ári, sem er hækkun um 24 prósent frá fjárhagsáætlun 2020,“ segir í umfjöllun sambandsins, sem varar þó við aukinni skuldbindingu sveitarfélaganna.

„Þessi fjárfestingaráform verða að stærstum hluta fjármögnuð með lántöku, en við blasir að halli verður á rekstri margra sveitarfélaga sem jafna þarf með lántökum. Skuldir og skuldbindingar A-hluta munu hækka upp í 124 prósent af tekjum í ár, gangi fjárhagsáætlanir eftir. Áformaðar eru lántökur umfram afborganir upp á tæplega 45 milljarða króna,“ kemur jafnframt fram í umsögninni.

Erfitt að flýta framkvæmdum

Ármann Kr. Ólafsson, bæjarstjóri Kópavogs, nefnir tvö dæmi um fjárfestingar og framkvæmdir sem gengu ekki eftir: „Samkvæmt okkar áætlunum var fyrirhugað að fjárfesta í félagslegu húsnæði fyrir 250 milljónir króna á síðasta ári. Hins vegar var svo mikill kraftur í fasteignamarkaðnum á síðasta ári að framboð þeirra íbúða sem henta undir slík búsetuúrræði var nánast ekkert. Allt seldist á örskotsstund og verðið hækkaði í hverri viku. Á endanum varð niðurstaðan sú að fjárfesting í félagslegu húsnæði varð aðeins um 80 milljónir á síðasta ári, sem var töluvert undir því sem lagt var upp með. Það er þó ánægjulegt að geta sagt frá því að í dag var ég

að skrifa undir kaupsamning og afsal á þremur nýjum félagslegum íbúðum.“

Bæjarstjórinn nefnir einnig að framkvæmd vegna tveggja lausra kennslustofa við Kársnesskóla hafi verið boðin út: „Við reyndum að flýta verkefnum til að bregðast við ástandinu í hagkerfinu. Okkur barst aðeins eitt tilboð í framkvæmdina við Kársnesskóla. Verðið sem okkur bauðst þar var miklu herra en við sjáum í venjulegu árferði. Það virðist hafa verið svo mikið að gera hjá verktökum að þeir gátu hreinlega valið sér verkefni,“ segir hann.

Stuðningur ríkisins skipti miklu

Ármann segir að afkoma Kópavogs hafi verið töluvert betri en margir

”

Við reyndum að flýta verkefnum til að bregðast við ástandinu í hagkerfinu.

Ármann Kr. Ólafsson, bæjarstjóri í Kópavogi

þorðu að vona um mitt síðasta ár: „Stuðningur ríkisins í gegnum atvinnuleysistryggingasjóð tryggði að fall útsvarstekna sveitarfélaga varð miklu minna en ella hefði orðið. Það breytir því ekki að launahækkunarir vegna kjarasamninga reyndust þungar í vöfum. Við bjuggum hins vegar að því að hafa framkvæmt varúðarfærslu vegna afkomu ársins 2019, þar sem ekki var búið að ná kjarasamningum á þeim tíma sem sá ársreikningur var samþykktur. Fyrir vikið var hækkun á launakostnaði milli ára á árinu 2020 minni en ella.

Þetta sýnir þó öðru fremur hvað Kópavogur er sterk rekstrareining, þar sem okkar afkoma á þessi ári inniheldur ekki óreglulegar tekjur vegna úthlutunar á lóðum eða annað í þeim dúr,“ segir hann.

Varnarsigur í Hafnarfirði

Rósa Guðbjartsdóttir, bæjarstjóri í Hafnarfirði, segir að sveitarfélagið hafi verið rekið með miklu aðhaldi á síðasta ári. Sé rýnt í ársreikning Hafnarfjarðarbæjar fyrir síðasta ár kemur í ljós að rekstrarafkoma A-hluta bæjarsjóðs, eftir fjármagnsliði og afskriftir, var neikvæð um 2,27 milljarða króna. Söluhagnaður vegna hlutarins í HS Veitum og lóðasölu skilaði bænum hins vegar 3,34 milljörðum króna í kassann. Það ýtti rekstri bæjarins vel upp fyrir núllið á síðasta ári.

„Við litum á rekstur síðasta árs sem ákveðinn varnarsigur þar sem óvenjulegir liðir voru bæði á tekju- og gjaldahlið. Það liggur fyrir að sala á 15 prósentu hlut í HS Veitum hafði verulega áhrif á endanlega afkomu Hafnarfjarðar á síðastliðnu ári og lóðasala einnig.

Á móti kemur að umsamdar launahækkunarir voru óvenju miklar á árinu og þeim fylgdu verulegar hækkunarir á lífeyrisskuldbindingar



FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

bæjarsjóðs. Þar við bætast efnahagsleg áhrif vegna Covid-19 faraldursins. Ef við tækjum út söluhagnað hlutabréfanna, lóðasölu, hækkun lífeyrisskuldbindinga og áhrif vegna Covid-19 hefði afkoma bæjar-sjóðs samt verið jákvæð, samkvæmt útreikningum okkar,” segir Rósa.

Um hækkun launakostnaðar bætir Rósa því við að launakostnaður bæjarins hafi hækkað um 12,7 prósent á síðasta ári, eða um 1,8 milljarða króna. „Það segir sig sjálft að hjá sveitarfélagi þar sem meira en helmingur útgjalda eru laun og tengd gjöld vegur slík hækkun mjög þungt. Kjarasamningarnir höfðu einnig þau áhrif að lífeyrisskuldbindingar hækkuðu um 900 milljónir króna umfram áætlun.“ Rósa bætir því við að ekki hafi verið brugðist við með því að fækka starfsfólki: „Bærinn er rekinn með aðhaldi en ég held þó að

hækkun launakostnaðar hjá okkur sé nokkurn veginn í takti við flest sambærileg sveitarfélög fyrir árið 2020.“

Broththvarf ferðamanna hafði ekki mikil áhrif á fjárhag Hafnarfjarðar á síðasta ári, að mati Rósu. Hins vegar er ekki hægt að segja það sama um Akureyri.

Borguðu með höfninni

Akureyrarhöfn hefur á síðustu árum skilað bænum á bilinu 220 til 320 milljónum á ári hverju, en fjöldi skemmtiferðaskipa venur jafnan komu sína þangað. Komur skemmtiferðaskipa voru 179 sumarið 2018 og 208 skip lögðust að bryggju fyrir norðan sumarið 2019. Líkt og öll önnur ferðaþjónusta lögðust ferðir skemmtiferðaskipa af um allan heim sumarið 2020. Sennilega er ekkert sveitarfélag á Íslandi sem varð fyrir

jafnmiklu tapi hlutfallslega og Akureyri í þessum efnun.

„Hins vegar eru núna jákvæð merki um að skemmtiferðaskip með bólusetta farþega muni koma til Akureyrar í sumar,” segir Ásthildur Sturludóttir, bæjarstjóri á Akureyri. „Hagnaðurinn er sveiflukenndur af hafnarrekstrinum en vanalega er hann milli 220-320 milljónir árlega en á síðasta ári var 100 milljóna króna tap af rekstri hafnarinnar,” segir hún.

Þungur rekstur öldrunarheimila

Ásthildur útskýrir að höfnin hafi hins vegar ekki verið stærsti skellurinn í rekstri bæjarins: „Hallinn á síðasta ári skýrist fyrst og fremst af miklum kjarasamningsbundnum launahækkunum og rekstri öldrunarheimila hér á Akureyri, en allir kannast við umræðuna um vanfjár-

mögnun hjúkrunarheimila. Framlag Akureyrarbæjar með rekstri Öldrunarheimila Akureyrarbæjar var 537 milljónir á síðasta ári. Auðvitað gleðst ég yfir að kjarabætur eigi sér stað á vinnumarkaði, en þetta var mjög þungt fyrir rekstur bæjarins á síðasta ári.“

Akureyri hefur nú losað sig undan rekstri öldrunarheimila frá og með 1. maí síðastliðnum, en reksturinn er nú kominn í hendur einkaaðila.

Ármann tekur í sama streng og Ásthildur og segir yfirfærslu reksturs öldrunarheimila frá ríkinu til sveitarfélaga alla tíð hafa verið vanfjármagnaða framkvæmd. „Við höfum neitað að taka yfir rekstur öldrunarheimila. Ríkið hefur viljað koma þessum rekstri yfir á okkur en við höfum hafnað því, enda höfum við séð að það er vitlaust gefið í þeim efnun,” segir hann.

/// **Skuldahlutföll A-hluta fjögurra stærstu sveitarfélaga landsins 2019 og 2020**
(milljarðar kr.)

	Tekjur 2019	Tekjur 2020	Breyting	Skuldir 2019	Skuldir 2020	Breyting	Skuldir sem hlutfall af tekjum 2019	Skuldir sem hlutfall af tekjum 2020
Reykjavík	123,35	128,6	4,3%	112,2	123,75	10,3%	91,0%	96,2%
Akureyri	20,25	20,7	2,2%	19,7	23,2	17,8%	97,3%	112,1%
Kópavogur	32,9	34	3,3%	39,7	42	5,8%	120,7%	123,5%
Hafnarfjörður	26,8	28,5	7,6%	46,2	41,1	-11,0%	172,4%	142,5%

/// **Tekjur og launakostnaður sveitarfélaga**
- áætlanir og raunkostnaður (milljarðar kr.)

	Tekjur 2020	Tekjuáætlun 2020	Mismunur	Launakostnaður 2020	Launakostnaður áætlun 2020	Mismunur
Reykjavík	128,6	135,46	-5,1%	76,35	74,3	-2,8
Akureyri	20,7	20,3	2,0%	12,7	12,6	-0,8
Kópavogur	34	34	0,0%	19,3	18,8	-2,7
Hafnarfj.	28,85	26,8	7,6%	15,2	14,5	-4,8

/// **Afkoma A-hluta fjögurra stærstu sveitarfélaga landsins** (milljarðar kr.)

	Afkoma 2020	Áætlun 2020
Reykjavík	-5,8	1,52
Akureyri	-1,62	-1,83
Kópavogur	0,14	0,32
Hafnarfjörður	1,62	-1,08

”

Ef við tækjum út söluhagnað hlutabréfanna, lóðasölu, hækkun lífeyrisskuldbindinga og áhrif vegna Covid-19 hefði afkoma bæjarsjóðs samt verið jákvæð.



Rósa Guðbjartsdóttir, bæjarstjóri Hafnarfjarðar

”

Hagnaðurinn er sveiflukenndur af hafnarrekstrinum en vanalega er hann milli 220-320 milljónir árlega en á síðasta ári var 100 milljóna króna tap.



Ásthildur Sturludóttir, bæjarstjóri Akureyrar

”

Til að vaxa út úr kreppunni er því gert ráð fyrir lántöku til að fjármagna fjárfestingar.



Dagur B. Eggertsson borgarstjóri

Betri en verstu sviðsmyndir

„Afkoma Reykjavíkur var í samræmi við útkomuspár frá því síðasta haust en heldur betri en verstu sviðsmyndir frá síðasta vori,“ segir Dagur B. Eggertsson, borgarstjóri Reykjavíkur, aðspurður hvers vegna afkoma A-hluta borgarinnar hafi verið töluvert verri en annarra stórra sveitarfélaga á Íslandi. Tekjuáætlanir sveitarfélaganna þriggja sem raða sér á eftir borginni stóðust á síðasta ári eða voru umfram áætlanir. „Íslenska ríkið skar sig úr frá öðrum Norður-löndum með takmörkuðum stuðningi við sveitarfélög. Annars staðar voru þau varin fyrir tekjutapi og auknum útgjöldum vegna faraldursins.“

Stór fjárfestingaráætlun

„Borgin hefur bent á að þetta eru mistök sem hafa þegar leitt til minni opinberrar fjárfestingar. Reykjavík brást við stöðunni í samræmi við ráðleggingar alþjóðastofnana og annarra. Hélt sjó í rekstrinum, efndi til átaks við að fjölga störfum í samvinnu við Vinnumálastofnun og setti fram metnaðarfulla fjárfestingaráætlun, og Græna planið, með framtíðarsýn til tíu ára og átaki næstu þrjú ár. Eins og við var að búast brugðust mörg önnur sveitarfélög við stefnu ríkisstjórnarinnar með samdráttaráætlunum, til skamms og lengri tíma,“ segir Dagur. Hann bætir því við að aðgerðir borgarinnar tengdar faraldrinum hafi numið 2,2 milljörðum króna á síðasta ári. „Fjárfestingaráætlun borgarinnar og fyrirtækja borgarinnar felur í sér átak upp á 175 milljarða á næstu þremur árum undir merkjum Græna plansins,“ segir Dagur.

Töluvert hefur verið rætt um skuldastöðu Reykjavíkurborgar frá því að afkoma ársins 2020 var birt og eru að margra mati áhöld um hvort borgin hafi tök á því að ráðast í þær fjárfestingar sem fyrirætlaðar eru á næstunni. „Borgin hefur skilað góðri afkomu og háu veltufé frá rekstri undanfarin fimm ár og hefur að mestu leyti getað fjármagnað fjárfestingar með því. Í kreppu líkt og kórónaveirufaraldurinn hefur leitt af sér er ekki skynsamlegt að draga úr fjárfestingu eða skera niður í rekstri.

Til að vaxa út úr kreppunni er því gert ráð fyrir lántöku til að fjármagna fjárfestingar. Það má ekki gleyma því í umræðunni að skuldir borgarinnar eru hóflegar í öllu samhengi, lægri en í nágrannasveitarfélögum. Það er gott og gefur borginni viðspyrnu til að fjárfesta og vaxa þrátt fyrir núverandi aðstæður. Sama á raunar við ef skuldahlutfall A-hluta ríkissjóðs er reiknað til sam-anburðar,“ segir Dagur. En skuldir ríkissjóðs samkvæmt aðferðafræði um skuldahlutfall A-hluta sveitarfélaga eru yfir 220 prósent, að sögn Dags. ■



VEST



Asha

Hlý og fágúð hönnun Asha rúmana koma í einstaklega fallegum kopar, stáli eða úr sterkum beikikrossvið. Asha býður upp á háa og lága útfærslu í mismunandi litum. Kíktu við í Vest, Ármúla 17 og skoðaðu sýnishornin.



Ármúli 17

•

620 7200

•

Fáanlegur í margvíslegum útfærslum

•

www.vest.is



Guðmundur Kristjánsson, forstjóri Brims. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Lengi metið Brim undir markaðsverði

helgivifill@frettabladid.is

Verðmat Jakobsson Capital er 14 prósentum lægra en markaðsvirði Brims var við lokun markaða í gær. Verðmatið, sem er 45,5 krónur á hlut, hækkaði frá síðasta verðmati um 9 prósent en það var birt í janúar. Gengi krónu hefur styrkst um 4,5 prósent á tímabilinu og því hækkaði verðmatið í krónum talið um 5 prósent.

„Það mætti halda að greinendur Jakobsson Capital væru að leggja stjórnendur Brims í einelti,“ segir í verðmatinu sem Markaðurinn hefur undir höndum. Er vísað til þess að greinendurnir hafa frá mars 2017 metið Brim umtalsvert lægra en markaðurinn.

„Fyrstu verðmöt voru við eða rétt yfir gengi á markaði. Rekstur Brims áður Granda dalaði mjög á árunum 2017 til 2019 og lækkaði verðmatsgengi samfara lakari afkomu en gengi á markaði stóð í stað. Ævintýrlegur viðsnúningur var í rekstri á árunum 2019 og 2020

og var verðmatsgengi komið nærri markaðsgengi. Vissulega hefur loðnan jákvæð áhrif á rekstur en greinandi á þá bágð með að skilja mikla hækkun frá því síðasta haust. Hærra olíuverð og sterkara gengi krónu hefur neikvæð áhrif á rekstur á móti meiri loðnu,“ segir í verðmatinu.

Samkvæmt erlendum kennitölu-samanburði er verð Brims „í hærri kantinum“, segir í greiningunni. „Það kemur greinanda sérstaklega ekki á óvart. Verð innlendra sjávarútvegsfyrirtækja miðast oftast við verð aflaheimilda sem greinanda þykir hátt. Það er e.t.v. ekki tilviljun að innlend sjávarútvegsfyrirtæki horfi út fyrir landsteinana í fjárfestingu.“

Heildarvirði Brims, það er vaxta-berandi skuldir og hlutafé, í hlutfalli við hagnað fyrir fjármagnsliði, skatta og afskriftir (EV/EBITDA) er 17 en miðgildið í samanburðarhópnum er 13,1. Hlutfallið er þó 33,2 hjá Bakkafrostri, 22,6 hjá Grieg Seafood og 20,6 hjá Salmar. ■



Helga Þórarinsdóttir, sáttamiðlari og stjórnendaráðgjafi, hefur meðal annars búið í Teheran og Búdapest.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Sáttamiðlari sem hefur bæði búið í Íran og Írak

Svipmynd

Helga Þórarinsdóttir

Nám: Félagsráðgjöf (Lundi), sérhæfing í fjölskyldumeðferð og sáttamiðlun; MA í lausn ágreiningsmála (Bradford) og MA í friðarfræðum (Bradford) og doktorsnám í mannfræði (HÍ – í pásu þar til ég er komin á eftirlaun).

Störf: Sáttamiðlari og stjórnendaráðgjafi hjá Lifi og sál frá 2019. Áður var ég í stjórnendateymi Alþjóðráðs Rauða krossins með ábyrgð á samvinnu/samskiptum við innlenda samstarfsaðila í Evrópu og Mið-Asíu (staðsett í Búdapest) og þar áður í sams konar stöðum í Íran og Írak. Sáttamiðlun var hluti starfsins þegar upp komu erfiðleikar í samstarfi. Auk þess hef ég sinnt kennslu í jafnréttismálum og friðar- og átakafræðum (HÍ og Bifröst), og starfað sem ráðgjafi m.a. fyrir utanríkisráðuneytið og NATO og sem þróunar- og jafnréttisfulltrúi í Afganistan. Á árunum 1993-2008 starfaði ég fyrst sem stjórnandi hjálparstarfs á vettvangi átaka og náttúruhamfara í Sómalíu, Líberíu, Georgíu, Tadsíkistan, Bosníu, Úganda og Indlandi og þar eftir sem yfirmaður alþjóðastarfs Rauða kross Íslands. Áður en ég hóf störf hjá Rauða krossinum starfaði ég sem félagsráðgjafi í fjölskyldu og barnaverndarmálum m.a. við sáttamiðlun.

Fjölskylduhagir: Ég bý ein. Ég á einn son og fjögur barnabörn sem eru mínir gleðigjafir.

Helga Þórarinsdóttir, sáttamiðlari og stjórnendaráðgjafi hjá Lifi og sál, hefur meðal annars búið í Teheran í Íran og Búdapest í Ungverjalandi.

Hvað er sáttamiðlun milli vinnufélaga?

Það er leið sem hægt er að fara

þegar samstarfsfólk þarf aðstoð við að breyta samskiptamynsti sem veldur vanlíðan. Markmiðið er að gefa fólki tækifæri til að ná stjórn á aðstæðum þannig að það njóti sín í vinnunni. Athyglinni er beint að samskiptunum og hvaða áhrif þau hafa, frekar en að afmörkuðum deilumálum sem þarfnast úrlausnar. Hlustað er á sögur þátttakenda og þeir síðan aðstoðaðir við að endursegja sögurnar þannig að þær virki betur en þær gömlu.

Með því að hugsa öðruvísi opnast möguleikar á annars konar samskiptum. Fólk kemst þá út úr frosnu samskiptamynstri þar sem einstaklingarnir upplifa sig sem förnarlömb vegna framkomu annarra. Sáttamiðlari er ekki dómari og sátttaferlið er trúnaðarmál þeirra sem taka þátt. Ferlið byggir á að þátttakendur fari í þessa vinnu sjálfviljugir og það kemur fljótt í ljós hvort einstaklingar eru tilbúnir að nálgast vandann á nýjan hátt.

Hafa ber í huga að samskiptavandamál samstarfsfólks geta verið birtingarmyndir neikvæðrar vinnustaðamenningar og stjórnunarstils sem ýtir undir eða tekur ekki á ágreiningi og óbeinum samskiptum.

Hve langan tíma tekur það alla jafna að fá vinnufélaga til að bæta samskipti sín?

Það getur mikið gerst á stuttum tíma ef fólk er tilbúið að bregðast öðruvísi við en áður. Fólk sem fer þessa leið er að mínu mati hugað og við það eitt að leita aðstoðar er það komið hálfa leið. Eftir einstaklingsviðtöl og sáttafund tekur sáttamiðlari saman minnisblað með niðurstöðum þátttakendanna. Eftir það er haldinn fundur með stjórnanda og lokafundur mánuði seinna. Í lok sáttafundarins tekst flestum að koma sér saman um hvaða skref þurfi að taka til að bæta samskiptin og að láta sér líða betur í vinnunni. Ef það kemur í ljós að þessi leið hentar ekki, þá ráðlegg ég fólki að sækja sér einstaklingshandleiðslu. Eins getur verið gagnlegt fyrir stjórnendur að sækja sér handleiðslu til að fá aðstoð við að taka á

ágreiningi og togstreitu á vinnustað.

Geturðu nefnt dæmi um erfið samskipti á milli vinnufélaga þar sem sáttamiðlun hefur reynst vel?

Sáttamiðlun reynist vel þegar fólk er tilbúið til að nálgast samskiptin frá öðru sjónarhorni en því að eingöngu erfiði samstarfsaðilinn verði að breytast eða hætta til að ástandið batni.

Þótt fólk komi frá ólíkum vinnustöðum, litlum, stórum, einkafyrirtækjum, fjölskyldufyrirtækjum, félagasamtökum, stjórnnum og opinberum stofnunum, eru sögur þeirra svipaðar. Fólk upplifir sig misskilið, vanmetið og/eða beitt ofríki annarra og margir kvarta undan ókurteisi, virðingarleysi og óbeinum samskiptum sem meðal annars koma fram í slúðri. Einstaklingarnir finna þá fyrir vanlíðan sem rænir þá vinnugleði og starfsgetu. Árangur af sáttamiðlun er að þátttakendur komast að samkomulagi um hvaða skref þurfi að taka til að þeir geti sinnt vinnunni sinni án þess að upplifa vanlíðan.

Hvaða bók hefur haft mest áhrif á þig?

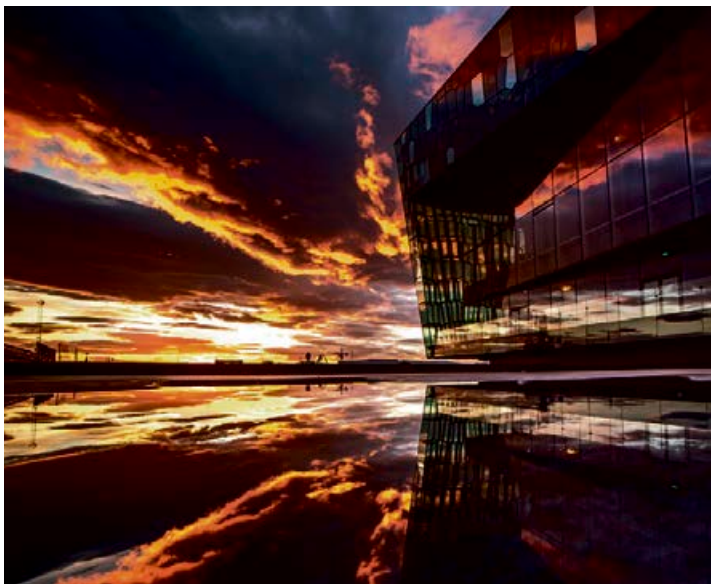
Þær eru margar. Leitin að tilgangi lífsins eftir Viktor E. Frankl hafði mikil áhrif á mig. Ég las hana aftur þegar pabbi minn féll fyrir henni. Hann keypti mörg eintök því hann gaf bókina jafnóðum þeim sem honum þótti vænt um. Síðustu ár hefur James Hillman verið sálufélagi minn meðal annars í gegnum bækurnar A Terrible Love of War og Kinds of Power.

Hver eru þín helstu áhugamál?

Mörg og misjöfn á mismunandi tímabilum því mér finnst margt skemmtilegt svo sem að dansa og mála. Ég hef alltaf haft áhuga á að hugsa, lesa og læra um hvað það er að vera manneskja. Núna hef ég mest áhuga á að ferðast um Ísland og njóta náttúrunnar á göngu með góðu fólki. Nýtt áhugamál sem freistar er að vera á skaki á litilli trilli.

Hver er uppáhaldsborgin þín?

Teheran þegar ég átti heima þar, Búdapest þegar ég bjó þar og núna Reykjavík og nágrenni. ■



Kaup, sala og samruni fyrirtækja.

- Verðmat
- Ráðgjöf og undirbúningur fyrir sölumeðferð
- Milliganga um fjármögnun
- Samningagerð

KONTAKT
FYRIRTÆKJARÁÐGJÖF

kontakt@kontakt.is | 414 1200 | www.kontakt.is

Bankinn Nefco bætist við hluthafahóp CRI

Nordic Green Bank, sem fjármagnar grænar loftslagsvænar lausnir, hefur breytt láni sínu til íslenska tæknifyrirtækisins í hlutafé og áformar einnig að taka þátt í hlutfjárútboði þess við skráningu á markað í Noregi.

hordur@frettabladid.is

Stjórn alþjóðlegu fjármálastofnunarinnar Nordic Green Bank (Nefco) hefur ákveðið að breyta 390 milljóna króna láni til íslenska tæknifyrirtækisins Carbon Recycling International (CRI) í hlutafé. Þá hefur bankinn einnig samþykkt heimild fyrir því að hann taki þátt í áformuðu hlutfjárútboði CRI við skráningu félagsins á Euronext Growth markaðinn í Osló í sumar.

Þetta mun vera í fyrsta sinn sem Nefco, sem var stofnað árið 1990 af Norðurlöndunum fimm, fjárfestir í félagi sem er í skráningarferli á hlutabréfamarkað en hámarksfjármögnun bankans til einstakra fyrirtækja er 780 milljónir króna. Aðaláhersla Nefco er að fjármagna norrænar og grænar loftslagsvænar lausnir sem flyta fyrir grænum umskiptum á alþjóðamörkuðum.

Ingólfur Guðmundsson, forstjóri CRI, segir stuðning bankans hafa verið fyrirtækinu, sem framleiðir metanól úr koltvísýringi og vetni, ómetanlegan.

„Í byrjun árs 2020 þegar útbreiðsla faraldursins hafði haft í för með sér verulegar tafir á fyrsta verkefni okkar í Kína hafði Nefco



Verksmiðja CRI í Svartsengi en fyrirtækið framleiðir metanól úr koltvísýringi og vetni.

frumkvæði að því að veita CRI viðbótar fyrirgreiðslu. Við erum afar stolt af að fá þennan sterka bakhjarl félagsins inn í hluthafahópinn, ekki sist af því að þetta er fyrsta félagið sem Nefco gerist hluthafi í sem er í skráningarferli.“

„Ég er ánægður að sjá þann árangur sem stuðningur Nefco við CRI er að skila. Við leggjum áherslu á að styðja lítil og meðalstór fyrirtæki í vaxtarfasa og uppskölun. CRI hefur þróað tæknilausnir sem eru eftirsóttar á markaðnum og munu geta leikið veigamikil hlutverk í orkuskiptum auk þess að skapa verðmæt störf í græna hagkerfinu,“

segir Trond Moe framkvæmdastjóri Nefco.

Nefco kemur í hluthafahóp CRI tveimur mánuðum eftir að Eyrir Invest, stærsta fjárfestingafélag landsins með um fjórðungshlut í Marel, ákvað að fjárfesta í fyrirtækinu fyrir 10 milljónir Bandaríkjadala, jafnvirði um 1.300 milljóna íslenskra króna. Með kaupnum eignaðist Eyrir Invest um tíu prósent hlut og Þórður Magnússon, stofnandi og stjórnarformaður fjárfestingafélagsins, tók við sem stjórnarformaður fyrirtækisins.

Norski viðskiptabankinn Sparebank1 hefur unnið að undirbúningi

skráningar CRI á hlutabréfamarkað í Noregi en Arion banki er einnig ráðgjafi við útboðið og hefur að undanförmu kynnt félagið innlendum fjárfestum, meðal annars lifeyrissjóðum. Áformað hefur verið að sækja um líðlega 30 milljónir dala í nýtt hlutafé í útboðinu.

CRI er brautryðjandi í þróun bunnadár til að framleiða fljótandi eldsneyti og efnavöru úr vetni og koltvísýringi. Fyrirtækið hefur nýverið lokið við hönnun efnaverksmiðju sem stefnt á að gangsetja síðar á árinu í Anyang í austurhluta Kína. Verkefnið byggir á tækni CRI og mun draga úr losun á 160.000 tonn-

”

Þetta er fyrsta félagið sem Nefco gerist hluthafi í sem er í skráningarferli.

Ingólfur Guðmundsson, forstjóri Carbon Recycling.

um af koltvísýringi árlega. Heildarfjárfesting í verkefninu nemur um 12 milljörðum króna.

Þá vinnur CRI nú einnig með orkufyrirtækinu Statkraft að sameiginlegri verkefnaþróun og fjárfestingu í nýrri verksmiðju í Finnfjord í norðurhluta Noregs. Stefnt er að því að framleiðslugeta þeirrar verksmiðju verði um 25 sinnum meiri en í fyrstu verksmiðju CRI, sem reist var í Svartsengi, eða sem nemur 100 þúsund tonnum á ári.

Carbon Recycling er að stærstum hluta í eigu Íslendinga en á meðal hluthafa, með tæplega 15 prósent hlut, er kínverska fyrirtækið Zhejiang Geely Holding Group sem kom fyrst inn í hluthafahópinn árið 2015.

Tekjur fyrirtækisins námu um 722 milljónum króna í fyrra og jukust um 300 milljónir milli ára. Mikill viðsnúningur varð á hagnaði CRI fyrir skatta, afskriftir og fjármagnsliði (EBITDA) sem nam 249 milljónum borið saman við rekstrartap upp á 306 milljónir á árinu 2019. ■



Komum hlutunum á hreyfingu

Við bjóðum hagstæðar leiðir til að fjármagna ný og notuð atvinnutæki og bíla sem henta rekstrinum þínum.

LANDSBANKINN.IS

Skotsilfur



Kaflaskil



Arnar Sigurðsson

eigandi frönsku netverslunarinnar Santewines

Segja má að Arnar hafi skráð sig á

spjöld Íslandssögunnar í síðustu viku með því að bjóða neytendum upp á afhendingu áfengis um leið og kaupin eiga sér stað. Þetta er í fyrsta sinn sem Íslendingar geta keypt áfengi af innlendum vörulager án milligöngu ÁTVR. Íslenskir neytendur eiga heilmikið undir því að tangarhald ríkisstofnunarinnar á sölu áfengis losni en til marks um það er verðlagningin. Stella Artois bjór er seldur á fjórðungi lægra verði í frönsku netversluninni en í ÁTVR. Þá hljóta margir að fagna því að þurfa ekki að tímasetja innkaup vikunnar eftir því hvað hentar starfsmönnum ríkisstofnunar.

Á siglingu



Halldór Karl Halldórsson

einn eiganda lögmannsstofunnar BBA Fjeldco

Helstu eigendur lögmannsstofunnar

BBA Fjeldco mega vel við una. Með hagnað upp á 300 milljónir á síðasta ári geta þeir greitt sér út um 50 milljónir á haus sem er mun meira en eigendur annarra stofa geta gert. Og töluverð aukning í rekstrartekjum, sem námu 1.056 milljónum króna á síðasta ári, þýðir að lögmannsstofan nálgast óðum Lex sem önnur stærsta stofa landsins ef miðað er við veltu. Það munar um 200 milljónum. Raunar er sagt að BBA Fjeldco hafi herjað mikið á kúnna keppinautanna, einkum Logos, með því að bjóða stundum hagstæðara verð en áður hefur þekkt á þessum markaði. Samruni BBA Legal og Fjelsted & Blöndal, sem gekk í gegn haustið 2019, virðist vera að skila árangri.

Ný í stjórn Eyris



Hrund Gunnsteinsdóttir

framkvæmdastjóri Festu – miðstöðvar um samfélagslega ábyrgð

Tveir nýir stjórnarmenn voru kjörnir

í sex manna stjórn Eyris Invest, stærsta fjárfestingafélags landsins sem heldur meðal annars á um fjórðungshlut í Marel, á hluthafafundi í lok síðasta mánaðar. Þeir eru Hrund Gunnsteinsdóttir, framkvæmdastjóri Festu – miðstöðvar um samfélagslega ábyrgð, og Stefán Árni Auðólfsson, lögmaður hjá LMB Mandat, en hann hefur meðal annars áður setið í stjórnnum Haga og Símans. Stærstu eigendur Eyris eru fedgarnir Þórður Magnússon, stjórnarformaður félagsins, og Árni Oddur Þórðarson, forstjóri Marels, með samanlagt um 39 prósentu hlut. Aðrir helstu hluthafar eru Landsbankinn, LSR og LIVE.

Löng og hættuleg mótmæli í Kólumbíu



Mótmælt hefur verið í Kólumbíu frá 28. apríl. Mótmælin hófust friðsamlega vegna óánægju með skattahækkunir, þar á meðal á lágtekjufólk en einnig fyrirtæki, en fóru fljótlega úr böndunum. Það má rekja til þess hve fjandsamleg óeirðalögreglan var í garð mótmælenda. Hún lét ekki nægja að beita tárágasi heldur var einnig hleypt af byssum. Því mögnuðust mótmælin og óánægjan með ríkisstjórnina. Að minnsta kosti 42 hafa látið lífið.

FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Akkeri á reki?



Agnar Tómas Möller, sjóðstjóri hjá Kviku eignastýringu

Verðbólgan í apríl kom mörkuðum í opna skjöldu enda var hækkunin um tvöfalt hærri en hæstu verðbólguþátt greinenda höfðu spáð. Ársverðbólga mælist nú 4,6% og síðustu tólf mánuði hefur mátt rekja hátt í helming af verðbólgunni til hækkunar á innfluttum vörum. Það er hins vegar fasteignamarkaðurinn sem nú veldur fjárfestum og Seðlabankanum mestum áhyggjum og segja má að hafi tekið við af krónunni sem „verðbólguvæntingaskelfir“, því fá bönd virðast halda honum þessa stundina.

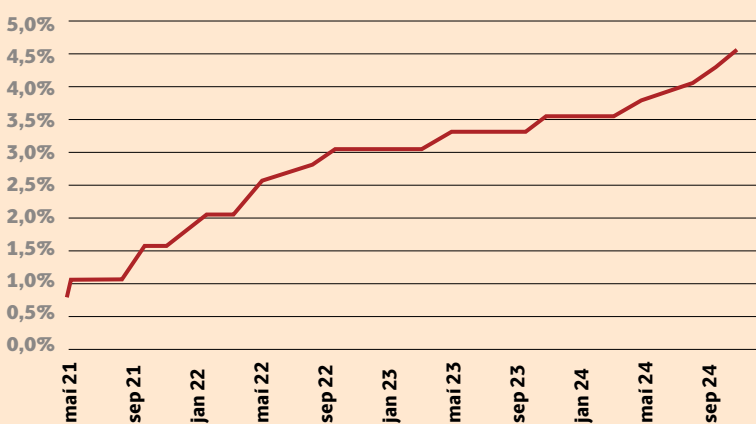
Í kjölfarið hefur verðbólguálag á skuldabréfamarkaði rokið upp og hefur 5 ára verðbólguálag hækkað úr 2,9% í 3,4% og 10 ára verðbólguálag hækkað úr 2,9% í 3,2%. Væntingar um hækkun stýrivaxta á skuldabréfamarkaði hafa rísið snarlega og verðleggja markaðsaðilar að stýrivextir hækki um 0,75% á þessu ári í 1,5%, um 1,75% árið 2022 og verði komnir í 4,5% haustið 2023 (miðað er við að vextir breytist á vaxtaákvörðunardögum bankans árið 2021).

Höfuðverkur Seðlabankans um þessar mundir er sá að ná niður verðbólguvæntingum áður en þær ná að hreiðra um sig í hagkerfinu. Þótt verðbólguvæntingar til næstu ára hafi hækkað nokkuð ætti Seðlabankinn að geta sýnt ákveðið „umburðarlyndi“ gagnvart stundarverðbólgu á meðan slakinn í hagkerfinu er jafn mikill, að því gefnu að nægilega sterkar vísbendingar séu um að verðbólgan gangi niður að kúfnum loknum. Í því samhengi horfa seðlabankar gjarnan til „framtiðar verðbólguvæntinga“ sem lesa má úr verðbólguálagi á skuldabréfa-

Verðbólguálag – eftir fimm ár til fimm ára



Verðlögð stýrivaxtaþróun ríkisbréfa 10. maí 2021



markaði til 5 ára, að 5 árum liðnum (þ.e. vænt verðbólga á árunum 2026-2031, í dag). Hafa þarf þó í huga að verðbólguáhættuálag getur lyft verðbólguálaginu upp fyrir raunverulegar verðbólguvæntingar í tilfelli „verðbólguálaganda“ eins og Íslands, en niður á við í löndum sem eru vön mjög lágrí verðbólgu, eins og í Evrópu og Japan.

Fjármálamarkaðir og Seðlabankar horfa gjarnan á framtíðarverðbólguvæntingar sem „kjölfestu“ eða „akkeri“ verðbólguvæntinga, þegar þeir meta hvort vaxandi verðbólga

til skemmri tíma, svo sem vegna hækkunar hrávara, truflana í framleiðslukeðjum eða tímabundinna sveiflna í eftirspurn eftir vöru og þjónustu, leiði til þess að verðbólguvæntingar til framtíðar hækki – þ.e. að verðbólgan festi sig í sessi. Það ætti því að vera sárabót fyrir Seðlabankann að verðbólguvæntingar á þann mælikvarða hafa ekki hækkað frá seinustu verðbólguvæntingu og standa þær nú í um 3,0% – þ.e. fjárfestar vænta með öðrum orðum verðbólgu sem er 0,9% yfir verðbólguvæntingunni næstu 5 ár, en um

0,5% yfir verðbólguvæntingunni næstu 5 ár (þ.e. áhættuálagi meðtöldu). Þótt hækkun framtíðarvæntinga hafi rísið nokkuð á árinu eru þær ekki háar í sögulegu samhengi; í kjölfar kjarasamninga árið 2015 fóru þær í 4,8% og í 4,4% í „WOW-krisunni“ árið 2018 og er óhætt að segja að þá hafi kjölfesta peningastefnunnar sannarlega losnað.

Í því samhengi má nefna að í Bandaríkjunum hafa 5 ára verðbólguvæntingar rísið í 2,7%, eða 0,7% yfir verðbólguvæntingunni bandaríska seðlabankans, á meðan framtíðarverðbólguvæntingar eru 2,4% – frávikið frá verðbólguvæntingunni bankans er nálægt Íslandi á þann mælikvarða.

Seðlabankinn stendur frammi fyrir snúnu verkefni; þó vaxtahækkunir munu eflaust verða áhrifaríkari en áður í baráttunni við verðbólgu þá er staðan enn mjög brothætt. Í fyrsta lagi er löng leið í átt að jafnvægi á vinnumarkaði og atvinnuleysi enn í sögulegum hæðum. Í öðru lagi gefa kannanir til kynna að fyrirtæki áætli að meðaltali að draga úr fjárfestingum næstu misserin. Í þriðja lagi þarf jafnvægi að nást á húsnæðismarkaði, en slíkt jafnvægi næst ekki nema byggt sé meira og hraðar til að mæta væntri þörf. Aukaverkanir hærri vaxta geta því orðið talsverðar.

Stjórnartæki bankans eru þó sem betur fer fleiri en vaxtataekið eitt og sér. Beiting þjóðhagsvarúðartækja sem halda aftur af lánveitingum á fasteignamarkaði ættu að vera áhrifarík leið í baráttunni við verðbólgu. Fjárfestar, skuldarar, heimili og fyrirtæki biða því spennu eftir að Seðlabankinn sýni spilin í baráttunni við verðbólgu á komandi vaxtaákvörðunarfundi í maí. Sterkari króna í meðbyr ferðaþjónustu, ásamt fjölbreyttum stjórntækjum bankans og höflegum verðbólguvæntingum í framtíð, ættu að gefa bankanum þau vopn sem hann þarf til að leggja verðbólguþrauginn að velli. ■

Einföld viðskipta- flétta

Það er góður business að kaupa
inn fyrir kaffistofuna hjá okkur.



heimkaup

Skoðun

Þorsteinn Friðrik Halldórsson



Rétt nálgun

Skipta má stjórnmalamönnum í að minnsta kosti tvær gerðir þegar kemur að því að leysa vandamál. Annars vegar eru það þeir sem bregðast snarlega við fréttum af vandamáli með því að leggja til einhvers konar fjárveitingar til málaflokksins. Þetta er ósjálfrátt viðbragð sem endurspeglar fátækt ímyndunarafl.

Stjórnmalamenn af hinni gerðinni eru sjaldgæfari. Þeir skoða kerfið í heild sinni og leitast við að breyta leikreglunum til þess að knýja fram betri niðurstöðu.

Fyrir stuttu var frumvarp fjármála- og efnahagsráðherra samþykkt á Alþingi en það gjörbreytir skattalegum hvötum í kringum framlög til almannaheillasamtaka. Lögin fela í sér nýja heimild fyrir einstaklinga til að draga allt að 350 þúsund krónur á ári frá skattskyldum tekjum sínum vegna framlaga til almannaheillastarfsemi. Þá er frádráttarheimild fyrirtækja tvöfölduð úr 0,75 prósentum af veltu upp í 1,5 prósent.

Þriðji geirinn, eins og óhagnaðardrifin starfsemi er oft kölluð til aðgreiningar frá ríkisrekstri og einkarekstri, er snar þáttur í gangverki samfélagsins. Hann fyllir í skarð sem hvorki óskilvirkt ríkisvald né hagnaðardrifinn einkarekstur geta fyllt í. En framan af hafa leikreglurnar ekki verið eins og best verður á kosid. Örlætið fól í sér aukalegan kostnað.

Nú hefur leikreglunum verið breytt þannig að þeir sem styrkja almannaheillasamtök eru ekki verr settir en aðrir. Þegar skattbyrðin minnkar á móti breytast forsendurnar og samkvæmt mati fjármálaráðuneytisins má gera ráð fyrir að framlög til slíkrar starfsemi aukist um milljarða á hverju ári.

Engar fjárveitingar þurfti til að stórefla þriðja geirann. Að vísu verður ríkið af tekjum – ráðuneytið gerir ráð fyrir 2 milljarða króna tekjutapi á ári – en það segir ekki alla söguna. Eftir því sem almannaheillastarfsemi eflist minnkar þörfin fyrir inngrip ríkisvaldsins. Svo dæmi sé tekið sinna ýmis samtök geðheilbrigðisverkefnum og aukin umsvif þeirra geta þannig dregið úr þörf á frekari fjárveitingum stjórnvalda til geðheilbrigðismála.

Lögin eru táknræn að því leyti. Segja má að þau séu formleg viðurkenning ríkisins á mikilvægi almannaheillasamtaka og jafnvel á því að slík samtök geti gengið í stað ríkisins á ýmsum sviðum. Að dreifstýring í framleiðslu samfélagslegra gæða geti verið ákjósanlegri en miðstýring. ■

Arion ráðgjafi við skráningu Play á markað

hordur@frettabladi.is

Arion banki verður á meðal ráðgjafa Play í tengslum við almennt hlutafjárútboð og skráningu flugfélagsins á First North-markaðinn í Kauphöllinni sem er áformað í næsta mánuði, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Bankinn bætist þar í hóp

með Arctica Finance en verðbréfafyrirtækið hafði einnig umsjón með lokuðu hlutfjárútboði Play sem lauk í síðasta mánuði en félagið sótti sér þar um 6 milljarða króna í nýtt hlutafé frá breiðum hópi lífeyrissjóða, verðbréfasjóða og fjárfestingarfélaga.

Ekki liggur endanlega fyrir hversu mikilla fjármuna Play hyggst afla sér í hinu almenna

útboði en horft hefur verið til þess að sækja mögulega um 3 til 4 milljarða króna.

Í viðtali við Markaðinn í liðinni viku sagði Birgir Jónsson, forstjóri Play, að félagið væri ekki að fara í útboð og skráningu vegna þess að það þyrfti frekara fjármagn heldur gert til að koma til móts við kröfur fjárfesta um reglulega upplýsingagjöf. ■



Hér áður fyrr var selt yfir borðið en nú eru einfaldlega aðrir tímar. Það er voðalega sérstakt viðhorf að ætla sér að hafna internetinu.

Arnar Sigurðsson, vinsali og eigandi Santewines.



Auglýsir eftir umsóknum um styrki

FrumkvöðlaAuður er sjálfseignarstofnun sem hefur það að markmiði að hvetja ungar konur til frumkvæðis og athafna.

Sjóðurinn var stofnaður árið 2009 og er úthlutað úr sjóðnum 19. júní ár hvert.

Stjórn sjóðsins skipa: Kristín Pétursdóttir formaður, Lára Jóna Björnsdóttir og Íris Arna Jóhannsdóttir.

Umsóknarfrestur er til og með 31. maí 2021.

Vinsamlega sendið umsóknir rafrænt á netfangið frumkvodlaaudur@kvika.is

Nánari upplýsingar um sjóðinn má finna á kvika.is/samfélagsabyrgd/frumkvodlaaudur

– Stjórn FrumkvöðlaAuðar –



kvika.is

Vatnagörðum 14 · 104 Reykjavík
litrof@litrof.is · 563 6000

Óvænt ánægja af Astaxanthin

Hulda Jónsdóttir hefur tekið inn fæðubótarefnið Astaxanthin frá ICEHERBS síðan í byrjun mars. Upphaflega byrjaði hún að taka það vegna E-vítamínsins, eftir að hafa farið í fleygskurð vegna brjóstakrabbameins.

Hulda er 59 ára og greindist með brjóstakrabbamein í lok árs 2020. Eftir að hún byrjaði að taka inn Astaxanthin frá ICEHERBS fann hún fyrir óvæntum en gleðilegum áhrifum. „Ég fann hnút í brjóstinu á mér í desember 2020 og við nánari athugun greindist ég með hormónatengt krabbamein. Þann 1. febrúar fór ég í fleygskurð á Landspítalanum og í kjölfarið átti ég að byrja í geislameðferð.

Í desember byrjaði ég strax að leita mér upplýsinga á netinu um fæðubótarefni sem ég gæti tekið inn til að styrkja húðina fyrir fleygskurðinn og það sem væri fram undan. Meðal annars keypti ég Magnesíum frá ICEHERBS. Sem snyrtifræðingur vissi ég líka að E-vítamín gæti hjálpað húðinni að gróa eftir skurðaðgerð en eina E-vítamínið sem ég fann í búðinni var í ICEHERBS-blöndu með Astaxanthin. Eftir að hafa skoðað vöruna betur ákvað ég að prófa hana enda hefur Astaxanthin góð áhrif á ýmislegt fleira. Og svo inni-hélt það E-vítamín,“ segir Hulda.

Þann 7. apríl fór Hulda í fyrstu geislun vegna krabbameinsins. „Læknar og hjúkrunarfólkið á Landspítalanum spurðu mig hvernig mér liði og það var þá sem ég áttaði mig á því að eitthvað væri frábrugðið við mína reynslu. Umönnunaraðilar voru steinhissa á því hvað húðin á mér liti vel út, en það er víst alvanalegt að fólk finni fyrir bruna og jafnvel rauðum brunablettum í húðinni vegna geislanna.

Nú er ég með mjög viðkvæma húð. Ég brenn til dæmis alltaf í sól og þarf að nota sterkustu sólarvörnina. Því þótti mér þetta mjög



Þegar Hulda Jónsdóttir fór í geislameðferð á Landspítalanum þótti ótrúlegt hvað húðin var ósködduð eftir geislana. Hulda er handviss um að Astaxanthin frá ICEHERBS hafi gert gæfumuninn. FRÉTTABLAÐID/VALLI

„... það var þá sem ég áttaði mig á því að eitthvað væri frábrugðið við mína reynslu.

Hulda Jónsdóttir

skrítið. Allan þann tíma sem ég var í geislameðferðinni fann ég aldrei fyrir neins konar bruna. Það eina sem mér dettur í hug, sem var nýtt hjá mér, var sú staðreynd að ég var að taka inn Astaxanthin, en í lýsingu á vörunni er talað um að maður brenni síður í sól. Nú er ég búin í geislameðferðinni og það eina sem ég tek eftir í húðinni er að brjóstið er fallega sólbrúnt,“ segir Hulda.

Öflugt andoxunarefni

Astaxanthin er gríðarlega öflugt andoxunarefni sem hefur margvísleg jákvæð áhrif á líkamann. Áhrif Astaxanthin hafa verið mikið rannsökuð og sýna klínískar rannsóknir fram á stórkostlega eiginleika efnisins. Það veitir vörn gegn geislum sólar og stuðlar að heilbrigði augna, heila og hjarta.

Astaxanthin hefur frábæra eiginleika fyrir húðina. Það verndar hana, bætir rakastig hennar, mýkt og dregur úr finum hrukkum, blettum og freknum. Það hefur frábæra og styrkjandi virkni fyrir húðina og eykur náttúrulega eiginleika hennar til þess að verjast sólinni og útfjólubláum geislum hennar. Ólíkt sólkremum



Klínískar rannsóknir sýna fram á frábæra eiginleika Astaxanthin.

sem borin eru á húðina, blokkar Astaxanthin ekki UV-geislana, þannig að það kemur ekki í veg fyrir að UVB-geislarnir breytist í D-vítamín í húðinni. Það ver húðina einfaldlega gegn skemmdum.

Astaxanthin dregur almennt úr bólgu og nýtist vel gegn nánast hvaða bólguástandi sem er, hvort sem það er í liðum eða annars staðar. Að auki getur það stuðlað að auknum árangri hjá íþróttamönnum.

Íslensk framleiðsla

ICEHERBS leggur áherslu á að framleiða hrein og náttúruleg bætiefni sem nýtast viðskiptavinum og að virkni skili sér í réttum blöndum og að eiginleikar efnanna viðhaldi sér að fullu. Þá eru enn fremur engin óþörf fylliefni notuð.

ICEHERBS fæst í öllum betri matvöruverslunum, apótekum og heilsuvöruverslunum.

Einnig fæst bætiefnið í glænýrri vefverslun ICEHERBS, iceherbs.is.

Á andlegu brúninni í vinnunni



Elin Albertsdóttir
elin@frettabladid.is

Ekki vita allir hvað það felur í sér þegar talað er um að starfsmaður hafi kulnað í starfi og þurfi að fara í veikindaleyfi, jafnvel er skortur á skilningi. Það eru ekki svo mörg ár síðan opinber umræða hófst um þetta ástand. Hvað er það nákvæmlega sem gerist hjá fólki þegar það brennur út?

Kulnun í starfi er ekki sjúkdómur heldur greining á sálrænu ástandi. Fólk sem brennur út í starfi hefur upplifað mikið álag, jafnt í vinnu sem einkalífi. Þar má til dæmis nefna umönnun veikra aðstandenda, til dæmis barna eða foreldra.

Alengt er að mikil streita geri vart við sig hjá starfsmönnum þegar miklar breytingar eru stöðugt í gangi í vinnunni hvað varðar uppbyggingu, stjórnun og markmið. Sömuleiðis ef fólk telur sig ekki geta ráðið við eigin verkefni. Þeir sem gera miklar kröfur á sjálfa sig auka streitu og álag, einnig þeir sem sifellt búast við viðurkenningu eða eru viðkvæmir fyrir því sem öðrum finnst um þá.

Það getur tekið langan tíma að jafna sig eftir kulnun. Þunglyndi er fylgifyskur og meðferð við henni er nauðsynleg um leið og viðkomandi byggir sig upp. Að auki gæti starfsmaðurinn þurft að fara í léttara starf innan fyrirtækisins þegar hann kemur til baka í vinnu.

„Það eru mörg merki sem koma fram hjá þeim sem eru að brenna út í starfi,“ segir Ingunn Amble geðlæknir í grein sem birtist í

„Það getur tekið langan tíma að jafna sig eftir kulnun.“



psykologisk.no. „Kulnun er skilgreind út frá þremur einkennum sem eru tilfinningaleg þreyta, persónulegt viðhorf einstaklingsins til sjálfs sín og skynjun á að eigin starfsgeta sé skert.“ Ingunn segir að tilfinningaleg þreyta snúist í raun um yfirþyrmandi innri streitu. Jafnvel lítill verkefni sem flestir leysa auðveldlega virðast skyndilega allt of krefjandi. Starfsleiði er einn fylgifyskur og margir finna fyrir áhugaleysi gagnvart því sem fram fer á vinnustaðnum og um leið skerðist sjálfsmyndin sem getur leitt til mikillar neikvæðrar hugsunar. Þá hefur verið talað um einbeitingarörðugleika og heilapöku eða skert minni.

Ingunn segir að margt sé hægt að gera til að koma í veg fyrir kulnun í starfi og því ætti fólk að leita sér hjálpar áður en það verður of seint.

Hvernig getur fólk vitað að það þjáist af kulnun í starfi?

- Starfsmaður ræður ekki við að vinna það verk sem að honum er rétt.
- Starfsmaður bregst oft við aðstæðum með reiði og óþolinmæði. Skapbrestir eru algengir og erfitt að hafa stjórn á tilfinningum sínum.
- Svefnvandamál. Fólk sem er undir miklu vinnuálagi eða er

andlega þreytt sefur illa.

- Skert kynferðisleg löngun.
- Þeir sem eru andlega þreyttir sækjast frekar í eitthvað óhollt eins og sykur, fitu, nikótín eða áfengi. Einnig þekkist að fólk hafi litla matarlyst.
- Þunglyndi og andleg þreyta fer oft saman.
- Kvíðaástand, jafnvel kvíði fyrir því að vekjaraklukkan hringi.
- Syfja, einbeitingarleysi og orkuskortur eru dæmigerð einkenni fyrir þá sem eru að brenna út.
- Þeir sem eru á andlegu brúninni finna mikið fyrir líkamlegri vanheilsu, höfuðverkur gerir oft vart við sig, vöðva- og magaverkir.

Of mikið vinnuálag auk persónulegra vandamála geta skaðað heilsu fólks. FRÉTTABLAÐID/GETTY

Bílar & Farartæki



377þ!!! 100% LÁN MÖGULEGT!!!
TOYOTA Yaris 1300. Árgerð 2007, ekinn aðeins 163þ.km., bensín, 5 girar. Ný skoðaður 2022. Verð 377.000. Rnr.120484. Til sýnis og sölu hjá Aðalkaup, Skeifunni 3C.



SJÁLFSKIPTUR!!!
TOYOTA IQ sjálfskiptur. Árgerð 2010, ekinn aðeins 89þ.km!!!, bensín, sjálfskiptur. Skemmtilega öðruvísi :) Verð 777.000. Rnr.120015. Til sýnis og sölu hjá Aðalkaup, Skeifunni 3C.

Aðalkaup - Bílasala
Skeifan 3C, 108 Reykjavík
Sími: 888 3715
adalkaup@adalkaup.is
<http://adalkaup.is>



Nissan Leaf Tekna 30 kWh 2016 Modelár. Ekinn aðeins 26 þús km. Leðurinnréting og allir helsti aukabúnaður. Frábær snattari. Verð: 1.950.000,-

Sparibill ehf
Hátún 6A, 105 Reykjavík
Sími: 577 3344
www.sparibill.is

Bílar óskast

VILTU LOSNA VIÐ GAMLA BÍLINN ?
Kaupi bíla 25-250þús
Hringdu S. 615 1810 eða sendu sms og ég hringi til baka

Þjónusta

Pípulagnir

PÍPULAGNINGARÞJÓNUSTA
Viðgerðir, viðhald og nýlagnir.
Upplýsingar í síma 868-2055

Málarar

REGNBOGALITIR.IS
Málningarþjónusta. Málum hverskonar mannvirki innan sem utan. Vönduð vinna unnin af fagmönnum. Nánari upplýsingar 891 9890 eða malarar@simnet.is

Getum bætt við okkur verkefnum innan og utanhús. Vönduð vinnubrögð og góð umgengni. Tilboð eða tímavinna. Lítið Mál ehf. Sigurður 896-5758.

Búslóðaflutningar

Gef tilboð í búslóðaflutninga í öllum stærðum. Áratuga-reynsla. Guðmundur. 864-7896

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., pianófl. o.fl. Extra stór bill. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikael S. S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Nudd

NUDD NUDD NUDD
Slökunarnudd í miðbæ Reykjavíkur. Lausir tímar. Sími 694 7881, Janna.

Rafvirkjun

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.
Þjóðum hagstætt verð. Straumblik ehf. Löggitur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Önnur þjónusta

STARFSMENN
til fjölbreyttra starfa um lengri eða skemmri tíma

PROVENTUS
Starfsmannþjónusta

551 5000
proventus@proventus.is

Ármúla 15, 108 Reykjavík
www.proventus.is

Ábendingahnappinn má finna á www.barnaheill.is

SAFT

Keypt & Selt

Til sölu

Gítarinn ehf.
Stórhöfði 27
Sími 552 2125
www.gitarinn.is

Ukulele á tilboði

Mikið úrval
Verð við allra hæfi

Óskast keypt

STAÐGREIÐUM OG LÁNUM ÚT Á: GULL, DEMANTA, VÖNDUÐ ÚR OG MÁLVERKI!
Hringar, hálsmen, armbönd, Rolex, Cartier, Patek Philippe o.fl. Hringdu núna og fáðu tilboð þér að kostnaðarlausu!
www.kaupungull.is
Opið mán - fös 11-16, Skipholt 27, 105
Upplýsingar í síma 782 8800

Húsnæði

Atvinnuhúsnæði

Til leigu eða sölu 50 m2 bil + milliloft. Hurð 3,7 m. Lager eða geymsla. Leiga: 109 þús. S: 661-6800

Skipulagsstofnun

Mat á umhverfisáhrifum

Álit Skipulagsstofnunar

Aukin framleiðsla í eldisstöð Stofnfisks, Sveitarfélaginu Vogum

Skipulagsstofnun hefur gefið álit sitt um mat á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum nr. 106/2000. Álitið liggur frammi hjá Skipulagsstofnun, Borgartúni 7b, Reykjavík. Álitið og matsskýrslu Stofnfisks er einnig að finna á vef stofnunarinnar www.skipulag.is.

Félag Sjálfstæðismanna í Háaleitishverfi

AÐALFUNDUR
verður haldinn **miðvikudaginn 19. maí kl. 20:00** í Valhöll, Háaleitisbraut 1.
Dagskrá:
Venjuleg aðalfundarstörf
Almennar stjórn málaumræður
Stjórnin

HOBART

Uppþvottavélar í atvinnueldhús

Hobart er nýtt og glæsilegt merki í flórana okkar.
- Eitt það þekktasta í stórelldhúsbransanum.

VERSUNARTÆKNI
www.verslun.is

geiri
www.geirihf.is

STÓRELHDHÚS
FOODSERVICE DESIGN AND SHOPFITTINGS

Straumur
...hillukerfi

Sýningareldhús - Draghálsi 4 - 110 Reykjavík - Sími: 535 1300 - verslun@verslun.is

Geymsluhúsnæði

GEYMSLUR.IS
SÍMI 555-3464
Suma hluti er betra að geyma. Geymslur fyrir dánarbúið, allt að 20% afsláttur. www.geymslur.is

WWW.GEYMSLAEITT.IS
Sérgeymslur á mjög góðum verðum. Frá 2-17 m2. S: 564-6500

FRÉTTIR, FÓLK & MENNING
á Hringbraut

Sveitarfélagið ÁRBORG

Auglýsing um skipulagsmál í Sveitarfélaginu Árborg

Samkvæmt 2. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 er hér kynnt eftirfarandi tillaga að breytingu á aðalskipulagi Árborgar:

1. Nauthagi – Aðalskipulagsbreyting
Breytingin tekur til svæðis sem skilgreint er sem almennt útivistarsvæði í gildandi aðalskipulagi Ú2. Reiturinn er vestan við Nauthóla og er um 8000 m² að stærð. Stofnuð verður stök 1.800 m² íbúðarlóð og mun reiturinn því minnka um tilsvarandi stærð og verða eftir breytingu um 6.200 m². Á lóðinni er gert ráð fyrir um 700 m² byggingu með 6-8 íbúðum á einni hæð.

Samkvæmt 41. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 eru hér auglýstar tillögur eftirfarandi deiliskipulagsáætlna:

2. Austurbyggð II - Deiliskipulag
Bæjarstjórn Árborgar samþykkti á fundi sínum þann 28. apríl 2021 að auglýsa tillögu að deiliskipulagi fyrir Austurbyggð II, Selfossi. Megináhersla deiliskipulagsins er að afmarka lóðir og skilgreina byggingarreiti fyrir íbúðarbyggð og setja skilmála fyrir uppbyggingu innan svæðisins. Á skipulagssvæðinu er gert ráð fyrir einbýlis-, par-, rað- og fjölbýlishúsalóðum.

3. Hjalladæl og Túngata norðanverð, Eyrarbakka – Deiliskipulag
Bæjarstjórn Árborgar samþykkti á fundi sínum þann 28. apríl 2021 að auglýsa tillögu að deiliskipulagi fyrir Hjalladæl og Túngötu norðanverða og á Eyrarbakka. Tillagan tekur til um 6 ha. svæðis. Skipulagið nær til núverandi húsa norðan Túngötu og gerir ráð fyrir fram-lengingu á Hjalladæl. Hún er lengd um 330 m til vesturs og um 140 m til austurs. Við það verða til 6 nýjar lóðir fyrir þriggja íbúða raðhús og 10 lóðir fyrir parhús, eða samtals 38 íbúðir. Skilgreindar eru lóðir og byggingarreitir á lóðum norðan Túngötu á milli lóða nr. 20 til 66 og gert grein fyrir byggingarmagni á þeim lóðum.

4. Vöttur – Deiliskipulag
Bæjarstjórn Árborgar samþykkti á fundi sínum þann 20. mars 2019 að auglýsa tillögu að deiliskipulagi fyrir Vött. Tillagan var áður auglýst með athugasemdafresti til 24. október 2019, en vegna tímafresta er hún hér auglýst að nýju. Tillagan tekur til landskikana Vöttur og Vöttur 2 sem staðsettir eru við Votmúlaveg. Einn byggingarreitur er á hvorum landskika. Innan byggingarreita er heimilt að byggja tveggja hæða íbúðarhús ásamt sambyggðri eða stakstæðri bílgeymslu. Heildarflatarmál íbúðarhúss og bílgeymslu má vera samanlagt 400 m². Auk þess er heimilt að byggja allt að 100 m² gestahús og 60 m² gróðurhús. Á lóðinni Vöttur er heimild til byggingar landbúnaðarbygg-ingar allt að 1.800 m² og á lóðinni Vöttur II er heimild til byggingar landbúnaðarbyggingar allt að 300 m².

Ofangreindar skipulagstillögur liggja frammi til kynningar á skrifstofu skipulagsfulltrúa að Austurvegi 67, Selfossi. Að auki er hægt að nálgast tillögurnar á heimasíðu Sveitarfélagsins Árborgar á vefslóðinni www.arborg.is

Aðalskipulagsbreyting, mál 1, er í kyningu frá 12.05.2021 til og með 26.05.2021 og skulu athugasemdir og ábendingar berast eigi síðar en 26.05.2021.

Deiliskipulagstillögur, mál 2-4 eru auglýstar með athuga-semdafresti frá **12.05.2021 til og með 23.06.2021**. Hverjum þeim sem telur sig eiga hagsmuna að gæta er gefinn kostur á að gera athugasemdir við tillögurnar, og er frestur til að skila inn athugasemdum til **23.06.2021**.

Athugasemdum og ábendingum skal skila skriflega á skrifstofu skipulagsfulltrúa að Austurvegi 67, 800 Selfossi, eða netfangið skipulag@arborg.is

Anton Kári Halldórsson
Skipulagsfulltrúi.

SUMARIÐ ER KOMIÐ!

Fjölbreytt störf í boði fyrir
námsmenn 18 ára á árinu og eldri

Störfin eru opin öllum námsmönnum sem voru í
námi á vorönn og/eða eru að fara í nám í haust



DÆMI UM STÖRF:

Kynnið ykkur störfin á vef Vinnumálastofnunar:
www.vmst.is

Heilbrigðisstofnun Austurlands
Samfélagsmiðlastjarna

Landssamband hestamannafélaga
Staðarhaldari í Skógarhólum

Heilbrigðisráðuneytið
Tölfræði og gagnavinnsla út frá kynja
og jafnréttissjónarmiðum

Embætti forseta Íslands
Skráning heimilda um Bessastaði

**Kirkjugarðar Reykjavíkur-
prófastdæma**
Viðhald og umhirða í Fossvogs,
Gufunes og Hólavallakirkjugörðum

Ferðafélag Íslands
Skálvörður á hálendi Íslands

Landhelgisgæslan
Aðstoð í flugskýli Landhelgisgæslunnar

UNICEF á Íslandi
Samskipta- og kynningarfulltrúi

**Stofnun Árna Magnússonar í
íslenskum fræðum**
Útgáfa á kveðskap tíu kvæðamanna

Samgöngustofa
Tæknimál skipa

**Tilraunastöð Háskóla Íslands
í meinafræðum að Keldum**
Dýralæknanemi

Náttúruminjasafn Íslands
Nemi í heimspeki/náttúrusiðfræði

Lögreglan á Höfuðborgarsvæðinu
Starf í fangageymslu

Skógræktin
Aðstoðarmanneskja í rannsóknum á
viðargæðum

Bandalag íslenskra skáta
Starfsmaður í Útilífsmiðstöð skáta á
Úlfjótssvatni

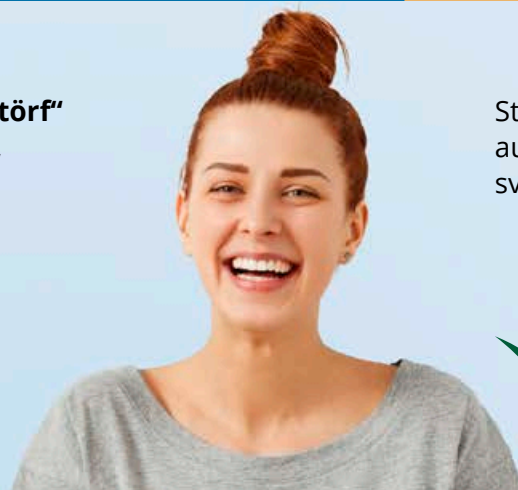


Sumarstörf námsmanna er hluti af átakinu „**Hefjum störf**“
og eru 2500 störf í boði sem skiptast á milli ráðuneyta,
undirstofnana þeirra, félagasamtaka og sveitarfélaga.

Störf á vegum sveitarfélaga eru
auglýst á vefsvæðum viðkomandi
sveitarfélags.



Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið



**VINNUMÁLA
STOFNUN**

Fyrirmyndarþjónusta

Virðing

Áreiðanleiki



Ástkær eiginkona mín, móðir okkar, tengdamóðir, amma og langamma,

Ragnheiður Kristín Benediktsson

kennari,

andaðist að Droplaugarstöðum 8. maí síðastliðinn. Útför hennar fer fram frá Neskirkju föstudaginn 28. maí kl. 13.00.

Haukur Filippusson

Pórdís Hauksdóttir Benediktsson

Orri Hauksson

Selma Ágústsdóttir

barnabörn og barnabarnabörn.



Ástkær faðir okkar, tengdafaðir, afi og langafi,

Haraldur Sigfús Magnússon

Hverfisgötu 23c í Hafnarfirði,

lést mánudaginn 10. maí.

Útförin fer fram frá Þjóðkirkjunni í Hafnarfirði 20. maí og verður streymt.

Anna Soffía Haraldsdóttir

Bragi Guðmundsson

Anna Haraldsdóttir

Hallgrímur Tómas Ragnarsson

Sigurður Haraldsson

Valgerður G. Halldórsdóttir

Magnús Haraldsson

Marisa Quinonez Corpuz

barnabörn og barnabarnabörn.



Ástkær faðir okkar, tengdafaðir og afi,

Guðlaugur Björgvinsson

fyrirverandi forstjóri,

lést á Landspítalanum í Fossvogi þriðjudaginn 4. maí. Útförin fer fram frá Hallgrímskirkju föstudaginn 14. maí kl. 13.00. Streymt verður frá útförinni á beint.is/streymi/gudlaugurbjorgvinsson

Ásta Margrét Guðlaugsdóttir

Einar Ingi Ágústsson

Hildigunnur Sigrún Guðlaugsdóttir

Þórunn Björk Guðlaugsdóttir

Erna Guðlaugsdóttir

Guðmundur Gunnarsson

og barnabörn.



Ástkær faðir okkar, tengdafaðir, bróðir, afi og langafi,

Gísli Magnússon

vörubifreiðastjóri,

Dalbraut 14,

lést á Landspítalanum í Fossvogi

laugardaginn 8. maí. Útför fer fram frá

Háteigskirkju þriðjudaginn 18. maí kl. 13.00.

Streymt verður frá athöfn á youtu.be/8Rxqp8W0cpw

Ásdís Gísladóttir

Finnbogi Steinarsson

Magnús Gíslason

Randi Gíslason

Þórhildur Magnúsdóttir

Hulda Dagmar Magnúsdóttir

börn, barnabörn og barnabarnabörn.



Ástkær faðir okkar, tengdafaðir, afi og langafi,

Ólafur Örn Arnarson

læknir,

Mánatúni 2, Reykjavík,

lést á hjúkrunarheimilinu Sóltúni

síðastliðinn laugardag.

Útför fer fram í Fossvogskirkju í dag, 12. maí kl. 11. Þeim sem vilja minnast hans er bent á Krabbameinsfélagið.

Guðrún K. Ólafsdóttir

Sverrir Ólafsson

Katrín Ólafsdóttir

barnabörn og barnabarnabörn.

Ingibjörg Hauksdóttir

Ole Aaboe Jørgensen

Til að birta andláts-, útfarar- eða þakkartilkynningar í Fréttablaðinu þarf að senda tölvupóst á timamot@frettabladid.is eða hringja í síma 550 5055.



Rúmin frá Akureyri vöktu lukku í Sierra Leóne, keðjan til að hifa sig upp þótti einstök uppfinning. MYND/ADSEND

Dans og söngur við rúmin

Regína Bjarnadóttir afhenti nýlega 43 sjúkrarúm í Sierra Leóne, fyrir hönd Auroru velgerðasjóðs. Þau voru gjöf frá Sjúkrahúsi Akureyrar og Samskip flutti þau frítt alla leið.

Gunnþóra Gunnarsdóttir

„Aldrei hefði ég búist við að hjúkrunarfræðingar og aðrir starfsmenn, ásamt þeim konum sem gátu staðið í fæturna, myndu detta í stórkostlegan dans og söng í þakklætisskyni fyrir að fá nokkur rúm,“ segir Regína Bjarnadóttir eftir að hafa afhent helsta fæðingarsjúkrahúsi í Afríkuríkinu Sierra Leóne sjúkrarúm. Hún segir þau þykja afar fullkomin þar því hægt sé að hækka þau og lækka og setja upp grindur á hliðunum, sem komi sér vel þegar konur fái flog vegna fæðingarsýkingar. „Rúmin eru líka með keðjum til að notandinn geti hift sig upp. Á spítölum í litlu þorpunum höfðu hjúkrunarfræðingarnir aldrei séð slíkt og fannst þetta stórkostleg uppfinning,“ lýsir Regína.

Í sendingunni voru 43 rúm sem dreifðust á fjóra spítala, flest fóru á fæðingardeildina í höfuðborginni Freetown. Þau voru gefin af Sjúkrahúsi Akureyrar sem endurnýjaði búnað sinn síðla árs 2019 og hafði áður sent 20 rúm til sama lands, á vegum Auroru velgerðasjóðs. Samskip sá um flutninginn endurgjaldslaust í bæði skiptin. Síðari sendingin fór í skip snemma árs 2020 en svo braust Covid-19 út og Sierra Leóne var lokað svo rúmin voru í Rotterdam í marga mánuði.

Líður betur í bol en dúnúlpur

Regína er framkvæmdastjóri Auroru velgerðasjóðs, hún er þróunarhagfræðingur og vann meðal annars áður fyrir Sameinuðu þjóðirnar í Gvæjana í Suður-Ameríku. Nú býr hún og starfar hluta vetrarins í Sierra Leóne. „Ég hef verið hér með annan fótinn í bráðum sex ár og fjölskylda mín líka, okkur líður dásamlega. Höfum vissulega lent í ýmsu, eins og malaríu og þó nokkrar tumbuflugu-lirfur hef ég þurft að plokka úr fjölskyldumeðlimum. En lyfjaskúffan okkar er stór og við erum hress og kát að öllu jöfnu. Landið liggur nálægt miðbaug þannig að hitinn fer aldrei niður fyrir 25 gráður. Loftið er heitt og rakt sem ég kann vel við. Það á betur við mig að vera berfætt í pilsí og stuttermabol en í dúnúlpunni heima!“

Aurora velgerðasjóður hefur starfað í þrettán ár. Regína segir verkefnin upphaflega hafa verið tengd menntun. „Við byggðum yfir 70 skóla og styrktum þjálfun kennara en undanfarið höfum við mest unnið með tónlistar- og handverksfólki, rekum spennandi leirkerar-



Regína og sonur hennar Henry Benedikt Henrysson með hina vinsælu Handbók fyrir ofurhetjur!

Bara dýnur og beddar áður

Fáein rúm fóru til spítalans í Brama Town. Í þorpinu er einungis einn starfandi læknir og nokkrir hjúkrunarfræðingar. Áður hafði sjúkrahúsið engin rúm heldur voru þar einungis nokkrar dýnur og einfaldir beddar. Starfsfólkið var því afar þakklátt.

Nokkur rúm fóru einnig til spítalans í Mattru Jong. Sjúkrahúsið þar var jafnað við jörðu í borgarastyrjöld en hafist handa við enduruppbyggingu þess í kjölfar stríðsloka 2001. Innviði vantar þó enn sárlega og braust út mikill fögnuður þegar rúmin bárust.

verkstæði og skóla sem tengist því. Bjóðum líka margs konar námskeið fyrir ungt fólk, meðal annars í samstarfi við Listaháskóla Íslands og styðjum unga frumkvöðla með fimm mánaða námskeiðum um hvað felst í að setja upp eigin fyrirtæki. Í verkefninu Sweet Salone sem hefur verið flaggskipið okkar síðustu misseri tengjum við saman hönnuði, einkum íslenska, og handverksfólk í Sierra Leóne og framleiðum fallegar vörur sem við flytjum úr landi og seljast mest gegnum netið.“



Okkur líður dásamlega. Höfum vissulega lent í ýmsu, eins og malaríu og þó nokkrar tumbuflugu-lirfur hef ég þurft að plokka úr fjölskyldumeðlimum. En lyfjaskúffan okkar er stór.

Fólk tortryggið gagnvart bóluefnum

Sierra Leóne er neðarlega á listum yfir stöðuna í efnahags-, heilbrigðis- og menntamálum og ungubarnadauði er einn sá mesti í heiminum, að sögn Reginu. Hún segir mörg ríki hafa dregið úr þróunaraðstöð undanfarnin ár og nefnir þar Breta. En hvernig er Covid-19 ástandið? „Ríkið var fljótt að loka landamærum og slapp við fyrstu bylgjuna, síðan þau voru opnuð aftur í ágúst hefur veiran kraum- að undir án þess að ná sér beint á strik. Nokkurt magn af bóluefnum hefur borist í gegnum COVAX-samstarfið en illa gengur að koma því út, fólk hér er tortryggið, sumt heldur að hingað séu send efni sem Vesturlandabúar vilji ekki. Ég ætlaði fyrst að hafna bóluefni til að eyða því ekki frá innfæddum en ákvað svo að sýna samstarfsfólki mínu að það væri óhætt að fara í bólusetningu.“ ■

Nýtt heyrnartæki.
Frá Beltone

Beltone **Imagine**™

Því barnabörnin hafa frá svo mörgu að segja



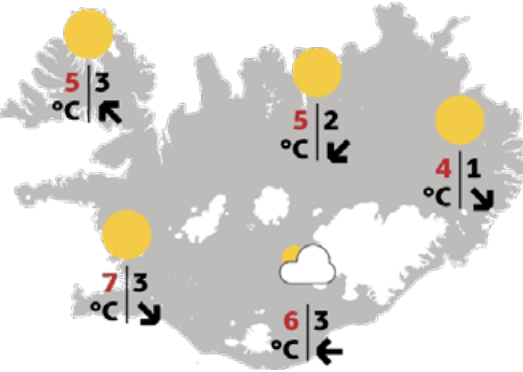
Hágæða heyrnartækin frá Beltone **Imagine**™ geta valdið straumhvörfum í lífi þínu og þinna. Njóttu þess að heyra betur með nýrri kynslóð heyrnartækja sem skilar einstökum hljómgæðum og tengist beint við snjallsímann þinn eða önnur snjalltæki. Þú tengist fólkinu þínu betur þegar þú leggur við hlustir með Beltone **Imagine**™. Komdu í ókeypis heyrnarmælingu og fáðu heyrnartæki lánuð til reynslu.

Kringlunni • sími 568 7777 • heyra.is

HEYRNARSTÖÐIN



Veðurspá miðvikudagur



Fremur hæg breytileg átt og bjart veður, en skúrir eða slydduél á stöku stað S-til. Hiti 2 til 9 stig yfir daginn.

Skák Gunnar Björnsson



Krossgáta

- LÁRÉTT 1 grín 5 ból 6 skyldir 8 frekur 10 tónn 11 sár 12 meginhluti 13 myndugleiki 15 aulast 17 borg
- LÓÐRÉTT 1 tré 2 hleri 3 væl 4 mislíka 7 ásjónu 9 eykur 12 pínulítilla 14 kvk nafn 16 stöðugt

1	2	3		4	
5				6	7
8			9		
10			11		
			12		
13	14				
15				16	
	17				

SÓFA DAGAR

ALLIR SÓFAR 20% AFSLÁTTUR*

[www.husgagnahollin.is](#)

VEFVERSLUN

* Gildir ekki af sérpöntunum eða vörum frá Skovby

BLUES

Stílhreinn sófi sem sver sig í ætt skandinavískrar hönnunar. Fæst 2,5 og 3ja sæta í sinnespiglu velúrálkæði. Kaldpressaður svampur og sílikontrefjar veita góðan stuðning og endingu. Svartir og sterkir járnfætur.

2,5 sæta: 190 x 85 x 92 cm 3ja sæta: 205 x 85 x 92 cm

103.992 kr. 111.992 kr. ~~129.990 kr.~~ ~~139.990 kr.~~



CLEVELAND

Hornsófi með tungu. Hægri eða vinstri tunga. Dökk- eða ljósgrátt slitsterkt áklæði. Cleveland sófar eru fánlegir í ótal útgáfum. 2ja, 3ja sæta, horn- og tungusófar. Stærð: 308 x 140/203 x 81 cm

159.992 kr. ~~199.990 kr.~~

HÚSGAGNA HÖLLIN

www.husgagnahollin.is Sími: 558 1100

Kramnik átti leik gegn Kozlov í Sovétríkjunum sálugu árið 1989.

1. Hxe2! Dxe2 2. Hxg7+! Kxg7 3. Bxh6+ Rxh6 4. Dxe2 og hvítur vann. Það eru aðeins tveir dagar í síðari hluta Íslandsmóts skáklfélaga, sem hefst á föstudagskvöldið. Gauti Páll Jónsson vann sigur á síðasta mánudagsmóti KR.

www.skak.is: Íslandsmót skáklfélaga.

Sudoku

4			3	9	2			
8							7	
1	2					4	6	
		1		8	3	7	9	
2			9	4			8	
		7	6	1				
	6		4					7
				3	9	8		
7	9	2				1	4	3

	8	4		1				
							7	8
		1				3		
6		8	5				9	
9			2	7			4	
	5		9					
		6				7		2
			3				6	
				2	9		1	

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni.

Pondus

Eftir Frode Øverli



Gelgjan

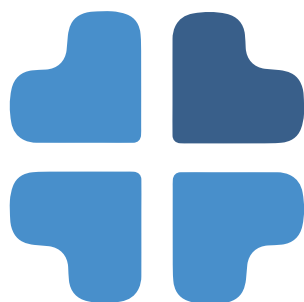
Eftir Jerry Scott & Jim Borgman



Barnalán

Eftir Jerry Scott & Rick Kirkman





LYFSALINN

BÍLAAPÓTEK VIÐ VESTURLANDSVEG

Renndu við og fáðu lyfin afgreidd beint í bílinn.
Snertilausar afgreiðslur.

APÓTEK LYFSALANS



Glæsibær



Vesturlandsvegur Bílaapótek - bakhlið



Urðarhvarf

LYFSALINN GLÆSIBÆ

LYFSALINN VESTURLANDSVEGI

LYFSALINN URÐARHVARFI

Opið 8.30 - 18.00

Opið 10.00 - 22.00

Opið 9.00 - 18.00

Sími 517 5500 / glaesibaer@lyfsalinn.is

Sími 516 5500 / vesturlandsvegur@lyfsalinn.is

Sími 516 5505 / urdarhvarf@lyfsalinn.is

www.lyfsalinn.is

Tekist á við dæmigerð veisluvandamál



Kolbrún Bergþórsdóttir
kolbrunb
@frettabladid.is

Saga Garðarsdóttir er meðal höfunda Veislu sem Borgarleikhúsið frumsýnir á föstudag, og fer með hlutverk í verkinu. Saga samdi verkið ásamt leikhópnum en í honum eru auk hennar Katla Margrét Þorgeirsdóttir, Sigrún Edda Björnsdóttir, Halldór Gylfason, Sigurður Þór Óskarsson og Björn Stefáns-son. Leikstjóri er Bergur Þór Ingólfsson.

Um verkið segir Saga: „Þetta er sketsasýning þar sem þemað er veislur. Mjög stutt grínatriði taka við hvert af öðru. Þannig að ef áhorfandanum finnst eitthvað ekki skemmtilegt þá þarf hann ekki að biða nema í svona þrjár mínútur og þá byrjar eitthvað nýtt.

Við í leikhópnum byrjuðum að vinna verkið þegar allir voru í veislum, þær voru ekki bannaðar eins og núna. Þá átti verkið að vera á litla sviðinu en svo skall Covid-19 á og nú verður sýnt á stóra sviðinu. Verkið hefur breyst nokkuð með tímanum og er nú orðið heilmikil sýning.“

Saga hafði yfirumsjón með handritagerð og segir samvinnuna í hópnum hafa gengið einstaklega vel. Við, leikararnir í verkinu, erum allir höfundar, eigum hugmynd, texta í lagi eða heilu senurnar. Við sátum saman við borð, töl-uðum saman og deildum reynslu okkar og veislum og hugmyndum um þær. Þar sem við vorum að gera sýningu um veislumenningu Íslendinga urðum við að vera sam-mála um áherslur svo áhorfendur yrðu sammála okkur. Þetta hefur verið frábær samvinna.

Veisla snýst um veisluhegðun, hvernig við erum í veislum og hvað allt þarf þá að vera gaman. Við tökumst á við alls konar dæmigerð veisluvandamál, eins og það að vera hræddur við að koma of seint, vera ekki í góðu skapi en þurfa að vera það, óttann við að það sé ekki til nóg af mat og kvíðann við að halda kannski langa og óáhuga-verða ræðu.



Veisla verður frumsýnd í Borgarleikhúsinu á föstudag og leikararnir eru höfundar verksins.

MYND/ GRIMUR BJARNASON

„
Það er mikill léttir og eftirvænting að fá loks að sýna verk-ið sem er fullt af gamni og gleði.



Saga og Snorri sömdu saman lag fyrir sýninguna.

FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Það eru oft gríðarlega miklar tilfinningar í veislum. Mikil spennan en að sama skapi líka oft mikil vonbrigði. Persónurnar sem við hittum í verkinu eru flestar að glíma við þetta. Mér finnst skemmtilegast

að leika fólk sem er í tilfinningalegu ójafnvægi. Mín uppáhaldsper-sóna í verkinu er konan sem sýður ekki nægilega margar kartöflur og brotnar saman.“

Frumsýningu á verkinu hefur

verið frestað margoft vegna Covid-19, en nú á föstudag verður hún loks að veruleika. „Ég átti á tímabili mjög erfitt með að trúa því að við værum að fara að frumsýna,“ segir Saga. „Það er mikill léttir og eftirvænting að fá loks að sýna verkið sem er fullt af gamni og gleði. Það er mjög gaman að fá að frumsýna verk eins og þetta þegar bólusetningar ganga vel, verið er að aflétta höftum og sólin er farin að skína.

Saga segir sýninguna vera mjög söngleikjavæna en tónlistin er eftir Davíð Berndsen. Saga og sambýlis-maður hennar, tónlistarmaðurinn Snorri Helgason, sömdu í samein-ingu eitt lag fyrir sýninguna. „Það er erótískt lag um það að halda makalaust boð þannig að daðrið geti verið í hámarki,“ segir Saga og bætir við: „Ég samdi ekki lagið, heldur tók þátt í að tralla með og semja textann. Mér finnst mjög fallegt að Snorri skuli leyfa mér að eiga hlutdeild í þessu lagi.“ ■

Mendelssohn var ekki endurfæddur Mozart

TÓNLIST

Sinfóniutónleikar

★★★★★

Verk eftir Prókofiev og Mendelssohn Eldborg í Hörpu fimmtudagur 6. maí

Einleikari: Rannveig Marta Sarc.
Stjórnandi: Bjarni Frimann Bjarnason.

Jónas Sen

Maður nokkur erfir málverk og fiðlu eftir Rembrandt og Stradivarius. Hann hugsar með sér: Nú er ég moldríkur. En svo kemst hann að því að málverkið er eftir Stradivarius, en fiðlan eftir Rembrandt. Stradivarius var mun betri fiðlusmiður en málari, og öfugt.

Allir vita að Stradivarius fiðlur eru bestar. Eða hvað? Franskur rannsakandi, Claudia Fritz, hefur á undanförnum árum sýnt fram á hið gagnstæða. Fyrir einhverju síðan fékk hún tíu fiðluleikara í heims-klassa til að prófa nokkrar fiðlur blindandi. Sumar þeirra voru gaml-ar Stradivarius fiðlur, aðrar nýjar. Það merkilega var að fiðluleikar-arnir gátu ekki greint þar á milli.

Það sem meira var, þeir töldu þær nýju vera betri. Síðar framkvæmdi Fritz aðra rannsókn þar sem ýmist var spilað á gamlar eða nýjar fiðlur fyrir framan áheyrendur. Hið sama gerðist, áheyrendur gátu ekki sagt til um aldur hljóðfæranna, en voru almennt hrifnari af þeim nýju.

Íslenskur Stradivarius

Þetta kom upp í hugann á tónleik-um Sinfóniuhljómsveitar Íslands á fimmtudagskvöldið. Árni Heimir Ingólfsson var kynnr á tónleik-unum, og hann upplýsti áheyrendur um að einleikari kvöldsins spilaði á íslenska fiðlu. Einleikarinn var Rannveig Marta Sarc og fiðlu-smiðurinn Hans Jóhannsson. Ég persónulega gat ekki heyrt sér-stakan mun á hljómi fiðlunnar og öðrum dýrgripum sem þarna hafa komið við sögu. Hljómurinn var hlýr, breiður og safaríkur, hvort sem spilað var ofarlega eða neðarlega á tónsviðinu.

Einleikarinn var ekki heldur neinn aukvisi. Rannveig Marta hefur nýlengi námi í Juilliard tón-listarháskólanum og hún mun hafa verið sispilandi síðan hún var fjögurra ára gömul. Viðfangs-efni hennar á tónleikunum var annar konsertinn eftir Prókofiev.



Rannveig Marta Sarc heillaði gagn-rýnandann með leik sínum.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Skemmst er frá því að segja að hann lék í höndunum á henni. Alls konar tónahlaup voru skýr og jöfn, fullkomlega af hendi leyst. Heljar-stökkin upp og niður strengina voru eins og áhættuatriði í geimtrylli.

Verkið sjálft er skemmtilegt. Það er sérkennileg blanda af mód-ernisma og alþýðukveðskap. Fyrsti kaflinn er tormeltur og maður veit aldrei hvað kemur næst. Annar kafl-inn er einfaldur, heillandi vals og sá síðasti gríðarlegur fingurbjótur þar



Heljarstökkin upp og niður strengina voru eins og áhættuatriði í geimtrylli.

sem engu er eirt. Rannveig Marta hafði þetta allt á valdi sínu. Hún spilaði af innlifun og andríki, túlk-unin var kröftug, en líka viðkvæm þegar við átti. Rauði þráðurinn slitnaði aldrei.

Sætt, en fúlt undir yfirborði

Hin tónsmíðin á dagskránni var fjórða sinfónían eftir Mendels-sohn. Hún nefnist Hin ítalska, því hún er innblásin af menningunni þar. Kynnrinn, Árni Heimir, kallaði

Mendelssohn Mozart rómantíska tímans. Undirritaður hugsaði þá í einfeltni sinni: Kannski var Men-delssohn endurfæddur Mozart. Sá síðarnefndi var skítblankur og sem hinn ríki Mendelssohn, öðlaðist hann það sem á vantaði í fyrri lífi. En um leið og sinfónían byrjaði var ljóst að það gat ekki verið. Men-delssohn var vissulega ótrúlega hæfileikaríkur, en tónlist hans er bara á allt öðru plani, og nokkrum hæðum fyrir neðan þá sem Mozart samdi. Kveðskapurinn er fallegur á yfirborðinu, en ódýr; frásögnin er andlaus, lokahnykkurinn fyrir-sjáanlegur, laglínurnar innantómar.

Bjarni Frimann Bjarnason stjórnaði hljómsveitinni og gerði það vel. Hljómsveitin spilaði af tærleika og krafti, samhljómurinn var flottur og fallegur. Alls konar slaufur og krúsíðullur voru vel framkvæmdar og mismunandi hljóðfærahópar voru með sitt á tæru. Þetta var glæsilegt, en til hvers? Tónlistin var óspennandi sem endranær, þrátt fyrir góðan vilja og vasklega fram-göngu. Maður býr ekki til silkipoka úr svínseyra, ó nei. ■

NIÐURSTAÐA: Snilldar fiðluleikur, en miðlungs sinfónía, sem þó var ágætlega spiluð.



**ÞÍN ÚTIVIST
ÞÍN ÁNÆGJA**



DAGAR

Mikið úrval af vönduðum
Helly Hansen skóm og
fatnaði í verslunum
Icewear Magasín fyrir
dömur og herra.

Vinir ICEWEAR fá

**20%
afslátt**

Af öllum Helly Hansen
skóm og fatnaði.



ICEWEAR * MAGASÍN

SMÁRALIND · LAUGAVEGUR 91

BONUS BONUS BONUS BONUS BONUS BONUS

SÚRDEIGS PIZZADEIG



398 kr./pk.

Bónus Súrdeigs Pizzadeig
300 g í pk.

GERÐU GARÐINN FRÆGAN



898 kr./pokinn

Van Egmond Gróður mold
40 ltr. í poka



898 kr./kippan

Coca-Cola Classic eða Án Sykurs
2 ltr. x 4 stk. í kippu



598 kr./pk.

Toppur
330 ml x 10 stk. - 2 tegundir



198 kr./pk.

Bónus Pylsubrauð
5 stk. í pk.



379 kr./pk.

Heimilisbrauð
770 g í pk.

FERSK BLÁBER



298 kr./pk.

Fersk Bláber
170 g í pk. - frá Perú

FERSK VATNSMELÓNA



198 kr./kg

Fersk Rauð Vatnsmelóna
frá Brasilíu



998 kr./pk.

MS Samlokuostur
í sneiðum - 500 g í pk.

BONUS

GRILLVERSLUN

ALLRA

LANDSMANNA



RIBEYE

FRAMLEITT ÚR
SÉRVÖLDUM
ÍSLENSKUM
UNGNAUTUM

4.998 kr./kg

Íslandsnaut Ungnautaribeye
100% íslenskt



FILLET

4.998 kr./kg

Íslandsnaut Ungnautafillet
100% íslenskt



SMASH STYLE

2X
140 g

598 kr.

Smash Style Ungnauta Hamborgarar
2 stk. í pk.



198 kr./pk.

Bónus Hamborgarabrauð
4 stk. í pk.

LAMBAGRILLSNEIÐAR Á GRILLIÐ

NÚ LÍKA
Í KRYDDSMJÖRI



1.998 kr./kg

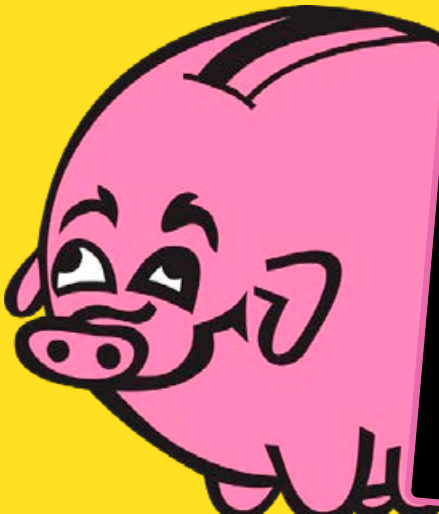
Íslandslamb Lambagrillsneiðar
2 tegundir

EINFALDUR OG GÓMSÆTUR FORRÉTTUR



2.998 kr./ks.

Nauta Carpaccio
frosið - 10x80 g



OPIÐ Á MORGUN

13. MAÍ

UPPSTIGNINGARDAG

ALLAR VERSLANIR

10:00 - 18:00*

*SMÁRATORG, SKEIFAN OG LANGHOLT

10:00 - 19:00

Almennur afgreiðslutími í Bónus: Mánudaga-Fimmtudaga; 11:00-18:30 • Föstudaga; 10:00-19:00 • Laugardaga; 10:00-18:00 • Sunnudaga; 11:00-18:00
Bónus Smáratorgi, Skeifunni og Langholti (Akureyri): Mánudaga-Laugardaga; 10:00-19:00 • Sunnudaga; 11:00-18:00



HITTU OKKUR Á FACEBOOK  / REKKJAN



SUMAR SPRENGJA 20-70% AFSLÁTTUR



RÚMSTÆÐI
50% AFSLÁTTUR

VERÐDÆMI

Nina rúmstæði - 160x200cm

VERÐ ÁÐUR 207.180 KR.

50% AFSLÁTTUR

103.590 KR.

RÚMTEPPI
60% AFSLÁTTUR

HÖFDAGAFLAR
SÝNINGAREINTÖK

50% AFSLÁTTUR

STILLANLEG RÚM
15 TIL 50% AFSLÁTTUR

VERÐDÆMI

Stillanlegt rúm UPS - 2x90x200cm

VERÐ ÁÐUR 384.510 KR.

50% AFSLÁTTUR

192.255 KR.

SÝNINGAR OG SKIPTIDÝNUR
30-70% AFSLÁTTUR

ATH. Tilboð gilda meðan birgðir endast, takmarkað magn.
Sumarsprengju lýkur 22. maí



Frábær stemning myndaðist að sögn Steinunnar Jakobsdóttur, upplýsingafulltrúa UNICEF.

Steingerður
Sonja Þórisdóttir
steingerdur
@frettabladid.is

Fósturvísar styrktu UNICEF

Karlakórinn Fósturvísarnir hélt tónleika til styrktar UNICEF á mánudaginn og í gær. Uppselt var á báða tónleikana og mun stuðningurinn nýtast í brýnustu verkefni samtakanna um þessar mundir.

Á mánudaginn og í gær hélt Karla-kórinn Fósturvísarnir, sem er nokkurs konar yngri deild innan Karla-kórsins Fóstbræðra, tónleika í Fríkirkjunni til styrktar UNICEF. Uppselt var á báða tónleikana. Steinunn Jakobsdóttir, kynningarstjóri og fjölmiðlafulltrúi hjá UNICEF á Íslandi, segir samtökin einstaklega þakklát fyrir þetta frábæra framtak.

„Svo erum við auðvitað þakklát öllum þeim sem náldu sér í miða á tónleikana. Það hefur alla klæjað í puttana að geta loksins farið á góða tónleika. Ekki spillir fyrir að þeir séu til styrktar góðu málefni og seldist upp á met tíma. Stemningin í Fríkirkjunni var alveg frábær enda stákarnir búnir að bíða með eftirvæntingu eftir að fá loksins að sýna að þeir séu vaxnir úr grasi og geti sungið fyrir alvöru áhorfendur,“ segir hún og hlær, og heldur áfram „Það eru bjartari tímar fram undan hjá okkur hér á Íslandi í baráttunni við kórónaveirufaraldurinn, dagleg smit eru fá, bólusetningar ganga vel og nú er hægt að skipuleggja smærri

”

Heimsbyggðin stendur frammi fyrir risastóru verkefni. Það skiptir okkur því miklu máli þegar fólk tekur sig saman og ákveður að hjálpa til, enda höfum við fundið að sam-hugur og samkennd hefur ekkert nema aukist á síðasta árinu.

viðburði, en því miður er staðan alls ekki eins víða um heim. Heimsbyggðin stendur frammi fyrir risastóru verkefni og það skiptir okkur því miklu máli þegar fólk tekur sig saman og ákveður að hjálpa til, enda höfum við fundið að sam-hugur og samkennd hefur ekkert nema aukist á síðasta árinu.“

Allur ágóði tónleikanna mun



Það var fullt út úr dyrum á mánudagskvöldið, enda seldist upp á báða tónleikana.



Allur ágóðinn af báðum tónleikunum rennur óskertur til UNICEF.

MYNDIR/ÞSENDAR



Fyllstu sótt-varna var að sjálfsögðu gætt á tónleikunum.

renna til baráttu UNICEF, Barna-hjálpar Sameinuðu þjóðanna, fyrir velferð og réttindum barna.

„Stuðningurinn nýtist í brýnustu verkefni UNICEF um þessar mundir sem eru að bregðast við áhrifum Covid-19 á börn og ungmenni. Þar erum við að tala um til dæmis menntun, að efla leiðir til fjar-kennslu fyrir þær milljónir barna

sem hafa ekki komist í skólann sinn, halda uppi reglubundnum bólusetningum gegn lífshættulegum sjúkdómum á borð við mislinga og mænusótt, styðja við að börn og mæður fái þá heilbrigðisþjónustu sem þau þurfa og að öryggi þeirra sé tryggt.“

Líkt og áður kom fram seldist upp á báða tónleikana og margir þurftu frá að hverfa.

„Það er þó enn hægt að hjálpa til og styðja þetta góða málefni. Nú er til að mynda neyðin gífurleg í Indlandi. Útbreiðsla Covid-19 þar í landi er stjórnláus og ef ekki er brugðist við með aðstöð getur það haft skelfilegar afleiðingar um allan heim. Við hjá UNICEF á Íslandi erum í söfnun til að styðja við neyðaraðgerðir UNICEF á Indlandi sem hægt er að styðja með frjálsum framlögum á www.unicef.is.“

Meðfylgjandi eru myndir af þeirri mögnuðu stemningu sem myndaðist í Fríkirkjunni á mánudaginn. ■

Í LOFTINU

REYKJAVÍK SÍÐDEGIS

VIRKA DAGA 16:00-18:30

SÆKTU NÝJA APPIÐ!

BYLGJAN 989



RENAULT
Passion for life

Nýr Renault **CAPTUR Intens+** á frábæru verði!



300.000 kr.
KAUPAUKI

Veldu þér aukahluti og búnað sem henta þínum þörfum, lífsstíl eða áhugamálum.

**Renault Captur Intens+
Plug-in Hybrid – 5 ára ábyrgð**

Búnaður aukalega í Intens+:

BOSE hljómkkerfi, skyggðar rúður, 360° myndavél, 9,3" snertiskjár, blindhornaviðvörðun, 10" upplýsingaskjár í mælaborði, þráðlaus farsímahleðsla, samþætting við snjallsíma og fl.

Verð frá: 4.790.000 kr.

Í nýja Captur Plug-in Hybrid sestu undir stýri á tæknilega fullkomnum og ótrúlega sparneytnum bíl sem skilar þér allt að 65 km* á rafmagninu einu saman.

www.renault.is

**Prófaðu
Captur í 24 tíma**

Hafðu samband við okkur og við lánum þér nýjan Captur, sótthreinan og fínan í sólarhring.

Bílasala Akureyrar
Akureyri
www.bilak.is
461 2533

Bílaverkstæði Austurlands
Egilsstöðum
www.bva.is
470 5070

BL sölumboð
Vestmannaeyjum
481 1313
862 2516

Bílasala Reykjaness
Reykjanesbæ
www.bilasalareykjaness.is
419 1881

BL ehf
Sævarhöfða 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

BL

Taka á hinsegin veruleika í nýjum skáldverkum

Í dag koma út bækurnar Merki eftir Sólveigu Johnsen og Dagbókin eftir Önnu Stínu Gunnarsdóttur. Bækurnar fjalla um raunveruleika hinsegin kvenna. Merki fjallar um hvernig hinsegin sambönd geti líka reynst óheilbrigð en Dagbókin tekur á tilveru hinsegin kvenna hér á landi á stríðsárunum.

Anna Stína og Sólveig sitja á regnboga-tröppum Bókasafns Kópavogs. **FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK**



steingerdur@frettabladid.is

Sólveig Johnsen og Anna Stína Gunnarsdóttir halda í dag útgáfuhóf fyrir bækur sínar sem koma út í dag, annars vegar Merki eftir Sólveigu og hins vegar Dagbókina eftir Önnu Stínu Gunnarsdóttur. Bækurnar hafa báðar þá sérstöðu að beina ljósum sínum að lífi og upplifun hinsegin kvenna. Þær lögðu báðar stund á nám í ritlist við Háskóla Íslands.

„Upphaflega var Merki loka-verkefnið mitt í því námi. Ég er hálfgerður eilífðarstúdent, er líka menntuð í kvikmyndafræði og er núna að taka aðra BA-gráðu, í ensku í þetta sinn, enda á mjög vel við mig að vera í skóla. Samhliða náminu rak ég tónleikastað í miðbænum í mörg ár og hef fengist við kvikmyndagerð,“ segir Sólveig, sem er einnig handritshöfundur vefseriunnar Norms sem verður frumsýnd í júní og fjallar líka um hinsegin konur. „Svo er ég dragkóngur og æfi loftfimleika þegar ég hef tíma til, þannig að ég hef fjölbreytt áhugasvið,“ bætir hún við.

Áfall að komast ekki inn

Anna Stína komst ekki inn í ritlistina þegar hún sótti um fyrst.

„Það var náttúrulega mikið áfall, ég var búin að stefna að þessu lengi, en ég fór í smá sjálfskoðun og áttáði mig á því að ég var ekki mikið að skrifa út frá eigin reynsluheimi. Svo ég vann aðeins í því næsta árið, sótti aftur um og komst nú inn. Þá innihélt mappan sem ég sendi inn með umsókninni nær aðeins hinsegin sögur. Svo hef ég bara haldið mig við það umfjöllunarefni síðan þá. Ég skrifa að sjálfsögðu um allt mögulegt, en þar sem ég er sjálf hinsegin og skrifa út frá eigin reynsluheimi, ratar það yfirleitt leynt eða ljóst í sögurnar mínar,“ segir hún. „Fyrir utan ritlist og hinsegin málefni hef ég alveg ótrúlega mörg áhugamál, ég er hálfgerður sveimhugi og hef í gegnum tíðina tekið mér ýmislegt fyrir hendur, og það hjálpar við skrifin, að hafa reynslu af ýmsum sviðum mannlífsins.“

Tengjum við sömu tilfinningar

Sólveig lýsir Merki sem „sjúkri“ ástarsögu.

„Það má segja að Merki eigi mjög sterkt erindi við samfélagið í dag, í ljósi umræðunnar um ofbeldi og sjúk sambönd, því hún fjallar um hversu auðvelt það er að hunsa rauðu flöggin í nýju og spennandi ástarsambandi,“ segir Sólveig og heldur áfram: „Frásögnin snýst alls ekki um að þetta sé samband tveggja kvenna, heldur sýnir öllu frekar að við getum flest tengt við sömu tilfinningar og upplifanir þegar kemur að ást og samböndum, sama hver kynhneigð eða kynvitund okkar er. Við getum öll dottið í skaðleg mynstur og meðvirkni, eitruð ástarsambönd verða ekki til allt í einu, eins og fyrir galdra, heldur geta þau þróast á sakleysislegan hátt og þegar við erum komin á kaf í sjúka hegðun verður sífellt erfiðara að sjá hlutina á raunsæjan hátt.“

Ekki aftur snúið

Anna Stína segir aðdragandann að Dagbókinni hafa verið langan.

„Það má segja að hún hafi verið að gerjast í mér í áratug eða jafn-

”

Ég fór í smá sjálfskoðun og áttaði mig á því að ég var ekki mikið að skrifa út frá eigin reynsluheimi.

Anna Stína

vel lengur. Sumarið 2012 vann ég við að taka viðtöl við konur sem bjuggu á Akureyri á stríðsárunum. Ástæðan fyrir því að ég valdi Akureyri sérstaklega var sú að amma mín var þaðan og hún sagði svo margar skemmtilegar sögur af stríðsárunum að ég vildi endilega safna fleirum, áður en það væri of seint. Þær konur voru náttúrulega ekkert hinsegin, enda var það mjög þaggað á þessum tíma.

Eftir að hafa lesið nokkrar sögulegar skáldsögur eftir Söruh Waters, sem skrifar eins konar hinsegin tilgátubókmenntir, var Önnu Stínu farið að langa til að skrifa um veruleika hinsegin kvenna á stríðsárunum.

„Þá var ég svo heppin að komast í kúrs hjá Vilborgu Davíðsdóttur í sögulegum skrifum, eða heimildaskrifum eins og hún kallar það, og eftir það varð ekki aftur snúið.“

Skrifum um það sem þær þekkja

En er öðruvísi að skrifa bókmenntir um hinsegin fólk?

„Í fullri hreinskilni finnst mér mjög erfitt að skrifa um gagnkynhneigt, siskynja fólk. Mín tilvera er mjög hinsegin og ég hrærist mjög

mikið í þeim reynsluheimi. Svo ég skrifa bara um það. Augljóslega er aðgengilegt fyrir hinsegin fólk að skrifa hinsegin sögur, oft verður það hins vegar skritið, jafnvel óþægilegt, þegar siskynja og gagnkynhneigt fólk fer að skrifa þessar sögur án þess að þekkja nógu vel til,“ svarar Sólveig.

„Ég verð að taka undir með Sólveigu. Þetta er minn veruleiki, þetta er það sem ég þekki, svo þetta er það sem ég skrifa um. Það gefur svo auga leið að við skrifum öll út frá eigin reynsluheimi. Það kannast allir við að hafa lesið bók eftir karlkyns höfund þar sem kvenpersónurnar eru ekki alveg nógu sannfærandi, eða gagnkynhneigðan höfund sem skrifar hinsegin persónur sem stereótýpur og ég held maður verði að fara rosalega varlega þegar maður skrifar út fyrir sinn reynsluheim. Það er að sjálfsögðu hægt, en eins og ég segi er mikilvægt að rannsaka allt sem maður þekkir ekki nógu vel, svo maður geti komið því almennilega til skila,“ bætir Anna Stína við.

Útgáfuhóf fyrir bækurnar tvær fer fram með viðhöfn á Loft Hostel og hefst klukkan 15.00 í dag. ■

Hefur þú notað þína Ferðagjöf?

Hún rennur út 31. maí!

Nánar á ferdagjof.island.is

Þínar gjafir

FERÐA-GJÖF

5.000 kr.

Ferðagjöfin þín fyrir íslenska ferðabjónustu

ÍSLAND

**KOMDU
MEÐ**

NÓA

NÝTT!

TROMP HVELLUR



SUMARHVELLURINN Í ÁR

Ert þú til í glænýja bragðupplifun? Við höfum nú bætt kríspí súkkulaði utan á hið sívinsæla Tromp og búið til nýtt sælgæti sem er svo spennandi að það fékk nafnið Hvellur! Lungamjúkt og ómótstæðilegt Tromp falið inn í stökku og kríspí mjólkursúkkulaði. Getur ekki klikkað!

550 5000

RITSTJÓRN
ritstjorn@frettabladid.is

AUGLÝSINGAÐEILD
auglysingar@frettabladid.is

PRENTUN
Torg ehf.

DREIFING Póstdreifing ehf.
dreifing@postdreifing.is

Bakþankar

Jónu Hrannar
Bolladóttur



Messusókn

Fyrir nokkrum árum heilsaði mér ágæt kona við kirkjudyr og mælti: Mikið er ég glöð að eiga eftir að láta ferma eitt af börnunum mínum, þá hef ég afsökun fyrir að koma í messu. Stundum hef ég heyrt fólk segja: Ég vildi gjarnan koma oftari í kirkjuna, en þá færi fólk að halda að ég sé að fást við erfiðleika. Þessi afstaða hefur orðið mér umhugsunarefni. Í Covid þurftum við sem þjónum kirkjunni að koma fréttum, helgiöld og fræðslu út eftir alveg nýjum leiðum með beinu streymi, YouTube -myndböndum og á fésbókinni.

Í Víðalínaskirkju í Garðabæ sendum við út mikið efni síðustu fjórtán mánuði bæði fyrir börn og fullorðna og héldum í raun úti fullu helgiöld á hverjum sunnudegi í vetur, en afar oft eingöngu á netinu. Þegar rýnt er í áhorfstölur kemur í ljós að segja má að fimmtíu manns hafi tekið þátt í helgiöldi í gegnum netið í 45 mínútur annan hvern dag frá áramótum.

Ég segi stundum við fermingarbörnin að kirkjan sé ekki stærsti skemmtistaður í heimi enda hafi starf kirkjunnar þann tilgang að miðla merkingu en ekki að hossa fólk. Þrátt fyrir að við höfum séð kirkjusókn aukast gríðarlega með netinu þá breytir það því ekki að tilbeiðslan er best í mannlegri nánd og kirkjan heldur áfram að vera mannlífstorg þar sem ókunnugt fólk finnur samstöðu. Þess vegna ætla söfnuðir Hafnarfjarðar og Garðabæjar að hafa magnaða sumarkirkju á komandi sumri í Garðakirkju á Garðaholtinu þar sem bæði börn og fullorðnir fá að njóta fegurðar, samfélags og tilbeiðslu. Ég hvet fólk til að fylgjast með fésbókarsíðunni Sumarmessur í Garðakirkju. Þeim samverum verður auk þess líka streymt til þeirra sem ekki eiga heimangengt. Covid hefur kennt okkur nýja trauma, að streyma. ■

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —



**FINNDU RÉTTA
STARFSKRAFTINN
Í MEST LESNA
ATVINNUBLAÐI
LANDSINS!***

*Samkvæmt prentmælingum Gallup

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar:
Hrannar Helgason, hrannar@frettabladid.is
Arna Rut Kristinsdóttir, arnarut@frettabladid.is

FRÉTTABLAÐIÐ

Vorverkin byrja í Öskju

- ☒ Yfirfara bílinn
- ☐ Finna tjaldið í geymslunni
- ☐ Þrifa grillið
- ☐ Klippa hekkið
- ☐ Setja upp trampólínið
- ☐ Taka hjólin út
- ☐ Þrifa gluggana
- ☐ Bera á pallinn
- ☐ Hreinsa beðin

Keyrum sumarið í gang

Vorverkin eru mörg og kominn tími til að gera bílinn kláran fyrir sumarið. Bókaðu tíma hjá Öskju eða þjónustuumboðum um land allt og láttu okkur yfirfara bílinn því ævintýri sumarsins bíða.

Bókaðu tíma á askja.is.

Askja • Krókhálsi 11–13, 110 Reykjavík • 590 2100 • askja.is